

فدائے عالمگیری

اثر
مکتب اعدادی تاریخ عمومی و مکتب ملکیت شاهانه خفرا ادا معلی قائم مقام
علی توفیق

جلد ثالث

تاریخ قرون اخیرہ - آوجی طبی

مکاتب اعدادی شاهانه اوچی سه شاکر داسه محصودر

محرریک مهریله مهرلنامش اولان سهلهر ساخته در

مجلس معارف عسکریه کتبدیق وقراری و معارف بطاریک
رحصیلله طبع اولمشدر

استانبول

(قصار) مطبعه سی باب عالی جاده سنده رشید افندی خاندنه

نومرو ۳۸

۱۳۱۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ

جناب ظهور فرمای احوال واقوام و معارف
 بخشده افراد افریده انام حضرت تیرینه حمد و ثنای
 بی حد و شمار ایله خاتم المرسلین پیغمبر دیشان افندی
 حضرت تیرینه تصلیات و تحیات فراوان و آل و اصحاب
 کرام تیرینه ترضیه بی پایان ایفا سندن صوکره بیان
 مقصده شو وجه ایله شروع اولنور که عاجز لری مکاتب
 اعدادیه شاهانه نیک برنجی و ایکنجی سنه لری شاگردانی
 ایچون تاریخ عمومینک قرون اولی و وسطی قسملری
 مقدا بالترتیب شایان بیوریلان مساعدت سنیه
 حضرت خلافتنهایه امثالاً طبع و تمثیل
 ایتدیرلدیکی کی بوکره دخی مکاتب مذکور نیک
 سید

اوچخی سنه طلبه سنه هفته ده برر درس و پریله برک
 هر دولتک وقوعات تاریخیه لرینه وقوف حاصل
 ایتدیرلک اوزره تاریخ عمومی مزبورک قرون اخیره
 قسمی مین اشبو اوچخی جلدی جمع و تلفیق ایدیلوب
 غبطه بخشای اعصار اولان عصر مسعود حضرت
 شهریاریده نهاده موقع انتشار اولمقلغنه مجاسرت
 وجناب رب رحمن نسخه کبرای سلطنت و شوکت
 ولی نعمت پیمت پادشاه فاروقی سیرت افندمر
 حضرتلرینک ایام عمر و اقبال تاجداریلرینی مزداد
 و فراوان بیورسون دعا سیله تزیین زبان رقت
 و مستعیناً بالله الکریم عرض اخباره مبادرت قلمشدر.

﴿ قرون اخیره تاریخی ﴾

قرون جدیدہ نك تعریفی وقرون وسطادن تفریق وقرون
جدیدہ نك بابلہ تقسیمی

— — — — —

استانبولك تاریخ فتحی اولان ۱۴۵۳ م و ۸۵۷ھ [۱]
سنہ سندن بولندیغمز زمانہ قدر روی ارضہ ظہورہ کلن
وقایعدن باحث تاریخہ (تاریخ فرورہ مہربہ) ویا (تاریخ فرورہ
اخیرہ) اطلاق اولنور.

قرون اخیره نك تعریفندن آکلاشلدیغنه کورہ قرون
مذکورہ فی قرون وسطادن فصل وتفریق ایدن مادہ ہرنہ قدر
فتح قسطنطنیہ یعنی روما شرقی ایمپراطور اغنک اندراسیلہ
سلطنت عثمانیہ نك «استانبول» دہ حکم سورمکہ باشلادیغی زمان
ایسہ دہ «فرانسہ» ایلہ «انکلترا» بینندہ یوز سنہ دن زیادہ امتداد
ایدن (یوز سنہ محاربہ سی) نہایتی و (کشفیات) کیفیتی قرون
جدیدہ فی قرون وسطادن تفریق ایدن مواددن اولدیغندن
آنلردن ہربری برر بابدہ گوستریلہ جکی مثللو دول سائرہ
احوالی دخی آریجہ بر بابدہ ذکر اولنہ جقدر.

باب اول

کتابک ترتیبہ خلل کلامک ایچون برنجی بابدہ «استانبول» ک

---

[۱] م سنہ میلادیہی و ھ تاریخ ہجری کواستر:

فتحندن بولنديغمز زمانه قدر سلطنت آل عثمانك احوالندن
 بحث ايتك لازم ايسده قرون وسطاده دخی بيان اولنديني
 مثللو تاريخ عثمانی قسمی آريجه تدريس اوله كلديکنندن قسم
 مذکورک طبعی بوراده تحريرندن صرف نظر ايديلهرك وقوعات
 سائرهنك بيانيله اکتفا ايدلشد.

باب ثانی

بواب یوز سنه محاربه سی نهایتندن اعتباراً « فرانسه »
 و « انكلتره » نك احوالی باحث اولغله بر فصلده فرانسه وقواتی
 و دیگر فصلده انكلتره احوالی ذکر ايديله جکدر.

فصل اول

احوال فرانسه

والو آ خاندانی ۱۴۲۲: ۱۴۹۸ - اورلئان خاندانی ۱۴۹۸: ۱۵۸۹
 - بوربون خاندانی ۱۵۸۹: ۱۷۹۳ - قونوانسیون ۱۷۹۳: ۱۸۹۵
 - دیرکتوار حکومتی ۱۷۹۵: ۱۷۹۹ - قونسولاحکومتی ۱۷۹۹:
 ۱۸۰۴ - ایمپراطورلق دوری ۱۸۰۴: ۱۸۱۴ - بوربون خانداننك
 اعاده حکومتی ۱۸۱۵: ۱۸۳۰ - اورلئان خانداننك حکومت
 ثانیه سی ۱۸۳۰: ۱۸۴۸ - ایکنجی ریاست ۱۸۴۸: ۱۸۵۲
 - ایکنجی ایمپراطورلق ۱۸۵۲: ۱۸۷۱ - اوچنجی

ریاست ۱۸۷۱

﴿ والوآ خاندانك حكومتى ﴾

حكومت قرايه نك تأيدى ويدنجى شارل ۱۴۲۲ [۱] — اون
برنجى لوتى ۱۴۶۰ — سكرنجى شارل ۱۴۸۳ وابتاليا سفرى.

فاتح سلطان محمد خان حضرتلى « استانبول » ى فتح
بيوردىنى ائتاده فرانسزلر انكليزلرى مملكتلرندن دفع و طرد
ايدىرك يوز سنه محاربه سنه ختام و يرمشلىر و ملتري نك تأيد
و تقويه سنى احضار و حاصل ايلمشلىردىر.

برنجى شارل Charles VII — بوصره ده فرانسى تحت
قرايسنده مظفر عنوانيله مشهور اولان (يدنجى شارل) حكرمان
اولوب معيتمده بولتان ماهر قوماندانلر و مدبر مامورلر واسطه سيله
امور ماليه و عسكرى و سياسيه حقنده برچوق ترتيبات و تشكيلات
جديده نك اجراسنه « وفق اولدى . نفوذ قراينك تنقيصى
ايچون تشبثات عديده يه قيام ايدى دره بگلرينك اكثريسى
تخويىف و تآديب اولنهرق دائره اطاعته آلمق اوزره ايكن
اوغلى وولى عهدى بولتان (لوتى) نك تشبثات مذكوره يه
مداخله سى اعماى فساداتى تصعيب و تعميق ايتمش و اخذ و كرفى
ايچون اوزرينه سوق اولمان عسكردن دخى برتقريب قورتيلوب
بدرينك باشليجه دشمنى اولان « بورغونيا Bourgogne » [۲]

[۱] بو تاريخلر حكمدانك تاريخ جلوسلرىنى كوسىردى.

[۲] « فرانسى » نك شرقده واقع بر دوقه لىدردى.

دوقه سی (فلیپ له بون Philippe le Bon) نزدینه فرار و پدرینک وفاتسه قدر اوراده قرار ایله اوتهدن بری افکار و حرکات فسادامیزی ایله چویردیکی آنتریقه لری برقات دها آرتیره رق پدرینی اصلاً راحت بر اقامشدر. +

دره بکله کلنجه مالک اولدقلری املاک جسیمه به کومنه رک قریباً نائل ظفر اولق ایچون فرصت کوزتمکده ایدیلر. (بدنجی شارل) ایسه اوغلنک بویه حرکات نابجاسندن کدرلنوب باشه جیقه میه جغنی دخی آگلادیقندن سائقه یأس ایله عالم سکونه چکلمش و اواخر حکومتی او وجه ایله اصرار ایدوب وفاتنده بیوک اوغلی لوئی (اون برنجی لوئی) عنوانیله مقامنه جلوس المشد ۱۴۶۱م ۸۶۶هـ +) ۷

+ اوره برنجی لوئی Louis XI مومالیه فرانسه تختنه چین جلوسنده اداره حکومتی الله ایتک ایچون اقتضا ایدن تداییری اجرا و طاقت رهبان ایله دره بکلرینک امتیازات و استقلاللرینی کسر و بطلله قیام ایله پایا ایچون غصص اولان ویرگونک اخذینه کلن مأمورلری نفی و طرد ایدره رک مخصصات مذکورهنک دروماه به کیتمنسی منع و کسب نفوذ ایتمش اولان پایاسلردن بر قاجنی توقیف ایله اموال و انشاسنی غارت ایلدی.

دره بکله دخی (لوئی) دن (بدنجی شارل) زماننده ضایع و غیب ایتمش اولدقلری نفوذ و امتیازاتی اخذ ایله نائل امال اوله جقلرینی کوزتمکده ایکن هنوز ادا ایدمه دکلی

درہ بکک گذشتہ ویرگولرینک سربماً تأدیہ ایدلسی امری
آلمش اولدقلرندن جملہ سی حدت و غضب ایتمکک باشلایه رقی
«بورغونیا» قطعہ سندن باشقہ «بلجیقا»، «فلمنک» طرفلرینہ
دخی مالک اولان (فلیپ لہ بون) ک خلفی (جسور شارل
Charles le Téméraire) ایلہ برلشمشر و انکلتزہ قرالی
(دردنجی ادوار) ی دخی اتقاقہ داخل ایدہ رک (لوئی) علیہنہ
قیام و حرکت ایتمشلردر.

(لوئی) ایسہ بو قدر پرنس و درہ بککک سہولتہ برلشوب
ایشہ باشلایه میہ جقلرینی درک و فہم ایتمککہ درحال طریق حیل
و خدعہ یہ سلوک ایدہ رک درہ بکککندن بعضلرینہ رتبہ و بعضلرینہ
آچہ و یرمک و عدلیلہ بر چوغنی طرفہ جلب ایتش و دشمن
قویسی اولوب کندیسندن زیادہ قوتہ مالک اولان «بورغونیا»
دوقہ سی (شارل) ایلہ بر قاج دفعہ چارپشمش ایسہ دہ نتیجہ
حربک قازانیلہ میہ جغنی آ گلائنجہ آرتق امداد و آچہ قوتیلہ
مذکور دوقہ اداره سندہ بولنان بککری و خصوصیلہ اسویجرہ -
لیلری علیہنہ تحریک و دوقہ (شارل) ی بو وجہ ایلہ مشغولیتہ
دوچار ایدہ رک آنککک متفق بولنان سائر دوقہ لری ہم تأدیہ
و ہم دائرہ اطاعتہ ادخال ایلدی.

بو صرہ دہ مقدما (لوئی) نک نم کثیرہ سہنہ نائل اولدینی
حالدہ علیہنہ قیام ایدن (دوق دو نمور Duc de Nemours)
اخذ و گرفت اولنہ رقی اولادہشتلی بر عجبسہ اعزام و بعدہ

« باستیل » حبسخانه سنده تیمور قفس دروننده اعدام ایلدیکي مثللو [۱] انکلتزده ده صاحب نفوذ (وارویق Varvick) ایله (آلتیجی هانری) نك و صیدی بولسان (مارغریت دائرو Narguerite d'Anjou) یی بارشدره رق (جسور شارل) ك انشته سی اولان انکلتز قرالی (دردنجی ادوار) ك مقامنه (آلتیجی هانری) یی اجلاس ایچون اسباب لازمه یی تهیه واحضار ایلدی.

(اون برنجی لوئی) یه جمله دن زیاده مقابله و مدافعه ده ثبات ایدن مومالیه شارل اولوب آنك فوتیله علینه قیام ایده جك و اداره سنه قارشی طوره جق کیمسه قالمدیغندن آرتق « فرانسه » ده دره بکلك اصولی محو اولوب کیتدی. امنیت و آسایش درجه مطلوبه یه واصل اولوب فرانسه اهالیسی کمال راحتله تجارت و زراعت یولی طومغه و یوللر پوستلر کشاد ایده رک اعمار ملکه مباشرت ایتدی. [۲]

جسور شارلک وفاتنده (ماری Marie) اسمنده بر کریمه سندن باشقه وارثی اولمادیغندن (لوئی) بو حالدن بالاستفاده میراثی اخذ و ضبط ایچون سکز یاشنه هنوز واصل اولان (شارل) نامنده کی اوغلنه یکریمی یاشنی تجاوز ایتمش اولان (ماری) یی

[۱] (اون برنجی لوئی) دشملرینی تموردن معمول و سله وضع ایلدیکي مشهوردر.

[۲] پوسته لرك « فرانسه » ده ابتدای کشادی (اون برنجی لوئی) زمانه مصادفدر.

تزويع ايدہ جکی حوادثی اشاعہ ايدہ رک جهاز اولمق اوزرہ
 « بورغونيا » ايلہ فرانسه نك شمال شرقيسندہ کائن « پيقارديا
 (Picardie) و « آرتوا Artois » ايلتريہ برر بہانہ ايلہ تصرف
 ايتمکہ قالقشنجہ (ماری) « آوستريا » يہ التجايہ مجبور اولمش
 و ايمپراطور (اوچنجی فرہ دريق) ک اوغلی (ماقسيميلين
 Naximilien) ايلہ ازدواج ايتشدركہ : بو ازدواجدن اسپانيا
 قرالی و آلمانيا ايمپراطوری مشہور (شارلکن) ک باباسی (گوزل
 فليپ) وجودہ کلمشدر .

وقوعات مشروحہ اوزرينہ (لوئی) شدتلی بر محاربہ یی
 کوزہ آلدیرہ رق (فرہ دريق) ايلہ ايتدیکی « کينہ غات Cuinegate »
 محاربہ سندہ ۱۴۷۹ م ہر نہ قدر مغلوب اولدی ايسہ دہ ۱۴۸۲ دہ
 عقد اولتان (آراس Arras) معاہدہ سی اوزرينہ « بورغونيا »
 « پيقارديا » « آرتوا » و فرانسه نك شرقندہ کائن « فرانش قونٹہ »
 ايلتريخی ضبط و بونلردن باشقہ بعض انتقالات ارثیہ یی بہانہ
 ايدہ رک « فرانسه » نك اطراف مختلفہ سندہ بولتان بعض مالکانہ لری
 و ازجملہ « فرانسه » نك جنوب شرقيسندہ کائن « پرووانس
 Provence » ايلہ « لوار » نہری حواليسندہ واقع « آترو
 Anjou » و امثالی ايلتري مالکانہ دن قورتاروب ضمیمہ ملکی ایلدی .
 (لوئی) زمان سلطنتک نتیجہ جمیلہ سی اولان (آراس) معا .
 ندہ سندن صوگرہ جوق یشامیوب نہایت « پلہ سی لہ تور
 Plessi les Tour » سرايندہ وفات ايتدی ۱۴۸۳ م .

الحاصل (اون برنجی لوئی) اون اون بر قدر ایالتی «فرانسه»
مملکتی ضم و علاوه ابدوب پوسته اصولی دخی تاسیس و ترویج
ابتدیی کبی بازارلرک عددینی تزید و تجارت ایله صنایعک
ترقیینی تسهیل و «فرانسه» به مطبعه مریتلریخی برنجی دفعه
اوله رق جلب و ادخال ایلدی.

سکزیجی شارل Charles III — مومالیه (اون برنجی
لوئی) نک اوغلی اولوب فرانسه تختیه جلوسنده هنوز اون
اوج یاشنده بر صبی اولغله (آن دو بوزو Anne de Beaujou)
اسنده بولان بیوک همشیره سنک ید وصایت و محافظه سینه
تسلیم اولندی. بو صرمد مدیم بکری تبدیل سلطنتدن بالاستفاده
(اون برنجی لوئی) نک پولتیقه سی علمینه حرکات غرضکارانه به
قیام و (دوق دو رلئان Duc d'orléans) عنوانیه مشهر بولان
عموجه سی (لوئی) دخی «فرانسه» ده قادینلرک حکومتی عادت
اولمیدقندن بختله بو وصایت راضی اولمیدقی اعلان ابدوب
ایمان مملکتک اجتماعنی طلب ایلدیلر سده اعیان و خصوصیه
مبعوثان عوام پرنسس (آن) ک کمال اقتدار و لیاقتی بالتصدیق
قراک محافظه سی خصوصنده ابقاسنه حکم ویردکلرندن مرام
و مقصدلرینه موفق اوله مدیلر. =

— بونک اوزرینه «اورلئان» دوقه سی مقدا امتیاز و استقلال.
لاریخی غیب و زائل ایدن دره بکلر ایله اتقاق ایدرک آلمانیا
ایمپراطوری (برنجی ماقسیملیان) ک و بریتانیا [۱] دوقه سی

(ایکنجی فرانسوا) نک و انکلترہ قرالی (اوجنچی ریشار) نے اتفاقاً قرینی استحصال ایلہ (آن) علیہنہ حرکت ایتدیلر سہدہ مومالیاہا بوکا جارہ دافع اولق اوزرہ انکلترہ تاجنی دعوا ایتمکدہ بولان (ہانری تودور Henri VII Tudor) ہ مقدار کافی عسکر و آچہ وبرہ رک (ریشار) علیہنہ سوق ایتمش و طرف دیکرک حقندن دخی کندیبی کلہ رک آنلری ہ فرانسه ہ ایچون شانلی بر معاہدہ عقدینہ مجبور ایلمشدر .

فرانسه تاجنک صاحبی اولان (شارل) ہمشیرہ سی لندن امور دولتی ید اقتدارینہ آلدینی صرہدہ ہ فرانسه ہ حال سعادت ایچندہ بولندینی کبی ہ بریتانیا ہ ایالتک وارثی بولنان (آن دو بریتانی) ایلہ دخی ازدواج ایلدیکندن مذکور ایاتی ملکنہ ضم ایدہ رک ہ فرانسه ہ نک قوت سابقہ سنی برقات دہا تزید ایلدی .

ایٹالیا مفری ۱۴۹۴ - (اون برنجی لوئی) زمان حکومتندہ (آنزو) خاندانک ہ ناپولی ہ قرالینہ اولان حقوقندن استفادہ یہ قیام ایتماش ایسہدہ اوغلی (سکزنجی شارل) گوشہ نسیانہ آتیلان بو حقوقک استحصالنی سررشتہ ایدہ رک ہ ایٹالیا ہ قطعہ سنی ضبط ایتک واورادن ہ یونانستان ہ ہ کچہ رک نہایت ہ قدس ہ ی دخی خرسٹیانر نامنہ استیلا ایلک کبی افکار خیالپرستانہ یہ قابلدیغندن ۱۴۹۴ دہ ایٹالیا سفرینی وقوعہ کتیردی .

او وقت ہ ایٹالیا ہ قطعہ سی بتون بحر سفیدک تجارتکاهی

اولدیغندن زراعت وصنعت خصوصاً لرنده اوروپا ممالکنک کافه سنه فائق ایدیسه ده ممالکک امنیت و آسایشی وقایه وضبط وربطی تأمین ایده جک بر هیئتہ مالک اولمدینی کبی اها لیسندہ دخی لزومی درجه ده حب وطن وغیرت ملیہ بولنمدینی جهتلہ ممالک سائرہ حکومتندن ضعیف واقندارسز ومیدان معرکده نباتسز ایدی . بونکله برابر ممالک مذکورده عمومیتله قبول اولمش بر ایمراطور واطاعت واتیقادی وضبط وربطی تأمین ایده بیله جک بر دیوان اولمدیغندن ممالک مرکبہ مختلفه سی یکدیگرینه نظراً بتون بتون منفرد ومستقل ایدی . حکومت منفردہ مستقلہ نک باشلیجه لری «میلان» ، «جنوه» ، «وندیک» ، «روما» ، «فلورانسه» ، «ناپولی» دن عبارت ایدی .

حکومت متجاوره «بریتانیا» ایالتک فرانسه تاج فرالیسنه انضمامندن ناشی دولت مشار الیها علیهنه عقد اتفاق ایدهرک انکلتره قرالی (یدنچی هازی = هازی تودور) «قاله» شهرینه و آلمانیا ایمراطوری (برنجی ماقسمیلیان) «آرتو» ایالته تسلط ایتمکده اولدقلری کبی اسپانیا قرالی (قاتولک فردیناند) دخی «پیرنه» طاغلرینی مرور ایچون حاضرلقده بولندیغندن (شارل) افکار باطنه سنی کندی علیهنه حرکت اوزره بولنان دول مند کوره ایله اجرای محاربه یه ترجیح برله بولتیقه شناساتک (وخصوصیله همشیره سی) (آن دوبرزو) نک نصایح عاقلانه لرینه جواله سمع اعتبار ایتیه رک ویدری (لوی) نک حرب ایله

قازانمش اولدینی حدود ایالتلرینک اهمیت فوق العاده سنه دخی باقیه رق دشمنلرینه بر معاهده ایله ترك وکندیسی زاد و ذخیره وسائر احضارات عسکریه به باققسزین آچقه ومهماتسز اولدینی حالده یالکیز حربیه تشنه بر طاقم سبکبار عسکردن بر استیلا اردوسی تشکیل ایده رک « آلب » طاغلرینی مرور ایلدی .

« تورهن » شهرینه حین وصولنده « صاووا » [۱] دوشی ایله « مون فررا Mont Ferrat » مارکزینه ایتدیکی ضیافت وبالولردن سوگره سیاحته دوام ایده بیلدی . « میلان » دوقه سی (مغربی لودوویق Ludovic Maure) دخی کندی دوقه لغندن موما الیهی « طوسقانه » حدودینه کچیرمش و آندن سوگره (شارل) « فلورانسه » پی (پیر دو مدیچی Pierre de Médicis) دن و « روماء » پی پاپا (آلتنجی علسکساندر بورجیا) دن و « ناپولی » قطعہ سنی دخی (ایکنجی فردیناند) دن ضبط ایلمشدر ۱۴۹۵ء ،

(شارل) آرتق بو قدر فتوحاته نائل اولنجه بالجله امالئک حصول پذیر اوله جفته کندنجه قناعت حاصل ایده رک و رفقاسی دخی ثروت و سامانه مالک برنسسلسر ایله ازدواج ایلیره رک کندیسی گویا [شرق ایمراطوری و « ناپولی » قرالی و « قدس » حامیسی] عنوانی آلمش ایسه ده آره دن ایکی ماه مرورنده اوروپا حکمدارلری یعنی اسپانیا قرالی (قاتولک فردیناند) و

[۱] صاووا « فراسه » ایله « ایتالیا » آره سنده بر دوقه لی اولوب مؤخرأ « ساردنیا » قرالیننه ربط اولمشدر .

آلمانیا ایمپراطوری (برنجی ماقسیملین) وانکلتره قرالی (یدنچی هانزی) ومیلان دوقهسی (لودوویق) وپایا (علکساندر بورجیا) ووندیکلیلر (شارل) ک مظفریتلرینی چکه میوب گویا «ایتالیا» نک فرانسزلر طرفدن ضبطی اورویا موازنه سنک اخلالنی موجب اولور بهانه سیله «فرانسه» علینه براتفاق عمومی عقد ایتدیلر .
 بونک اوزرینه (شارل) «ایتالیا» ده اوطوره میوب (زیلبردو مونپانسیه Gilbert de monpensier) قومانداسیله ۱۰,۰۰۰ قدر فرانسز عسکرینی «ناپولی» ده ترك و کندیسی عساکر متباقیه سنی آلهرق «آپه نین» طاغلرینی بالمرور «پو» نه ری توابعندن «تارو Taro» صوبی وادیسند ۲۵,۰۰۰ قدر متفقین اردوسنه تصادفله «فورنو Fornoue» محاربه سی وقوعه کلدی ۱۴۹۵ . محاربه مذکوره هر نه قدر فرانسزلرک غلبه سیله ختام بولدی ایسه ده حاصل ایتدکلری نتیجه ظفر خط رجعتلرینی تامیندن غیری برایشه یرامدی .

(شارل) «فرانسه» یه دخولنده ایتالیایی کاملاً اونوده رق قولایلقله ضبطنه موفق اولدینی ممالکک محافظه وبقاسی خصوصنده هیچ بر تشبثده بولنماش و ایتالیا حکومتلری فرانسزلردن حکمدار سابقلرینه انتقال ایلمشدر .

الحاصل (شارل) ایتالیادن عودت ایتدکدن سوکړه چوق یشامیوب (آموآز Amboise) سراینده ۲۸ یاشنده اولدینی حالده بلا ولد ذکور وفات ایتدیکندن عموجه سی اولوب

«اورلٹان» دوقہسی بولمان (لوئی) (اون ایکنجی لوئی) عنوانیلہ
مقامی احراز ایلدی ۱۴۹۸ . بونکله قاپہسین نسلندن تشعب
ایدن (والوآ) سلالہ سنک حکومتی ختام بولہرق (اورلٹان)
خانداننک حکومتی ابتدا ایتدی . X

﴿اورلٹان خانداننک حکومتی﴾

حامدان مدکوردن «فراسه» ده اون ایکنجی لوئی ۱۴۹۸ —
برنجی فرانسوا ۱۵۱۵ — انکجی هاری ۱۵۴۷ — ایکنجی
فرانسوا ۱۵۵۹ — طقوزنجی شارل ۱۵۶۰ — اوچنجی هاری
۱۵۷۴ حکومت سورمسلدردر .

7 اوره ایکنجی لوئی Louis XII — موما الیه ۳۶ یاشنده
فرانسه تختنه جلوس ایلدی . درحال «بریتانیا» دوقه لغنک
الدن کیتامسی ایچون (سکزنجی شارل) ک زوجہسی (آن دو
بریتانی) یی تحت ازدواحنه آلوب بعده کافه تکالیف میره یی
برثلث نسبتده تنزیل و محکمہ لری اصلاح وعسکری تنظیم
ایده رک سلفی (شارل) مثللو اینالیاده کائن «میلان» ، «ناپولی»
حکومتلرینک استردادینه قیام ایتدی ۱۵۰۰ ؛ میلادنده
(لودوویق سفورزا Ludovic Sforza) و ناپولیده (ایکنجی
فره دریق) اجرای حکومت ایتکده ایدیلر .
(لوئی) هر نه قدر ونديکلیلردن آلدینی عساکر معاونه

ایله «میلان» ک ضبطنه موافق اولدی ایسه ده «نابولی» نک استیلاسنه قیامنده اسپانیا قرالی (قاتولک فردیناند) ایله قطعه مذکوره نک ضبط وینلرنده تقسیمه خفیا قرار ویردیلر ۱۵۰۳ . او صرعه ده «نابولی» قرالی بولنان (ایکنجی فره دریق) اسپانیوللرک جنرالی متفق ظنیه شهره ادخال ایلمش وحیه اهانته دوچار اولدیغنی آگلانجه حدتانه رک شهر مذکوری فرانسه قرالی (اون ایکنجی لوئی) یه بالتسلیم کنیدیسی وفاتنه قدر فرانسه ده کمال آسایشله امرار ایام ایلمشدر .

فرانسزلر «نابولی» نک بو صورته ضبطدن سوگرمه تقسیمی امرنده اسپانیوللرایله مشکلاته تصادف ایلمشدرکه: بومشکلات (قاتولک فردیناند) ک مظفریتلریله ختام بولمش و «نابولی» الکاسی اسپانیوللر ید استیلاسنه انتقال ایلمشدر ۱۵۰۴ .

بو صرعه ده پایالق مقامی احراز ایتمش اولان (ایکنجی ژول Jules II) دره بکریخی دائره اطاعت و تحت انضباط و تأمینه آلقده ایدی . او وقت پایا مستملکاتندن برقاج شهر وندیکلیلر طرفدن ضبط اولنش اولدیغدن (ایکنجی ژول) مذکور شهرلرک استرداد ایچون (اون ایکنجی لوئی) ایله (برنجی ماقسیمیلین) ک اتفاقلرینی استحصال ایلیه رک وندیکلیلرک پایا مستملکاتندن طردینه موافق اولمشدی .

پایا وندیکلیلر طرفدن مطلوباتی استحصال ایتدکدن سوگرمه (لوئی) ایله (ماقسیمیلین) ک ایتالیا دن دفع و اخراجنه

قیام ایدہ رک ابتدا آلمانیا لیری قاجر مش و بعدہ وندیکیلیر ایله
ایتدیکی اتفاق خفده سی و غیرتی آرتیرہ رک فرانسرلر ایله
محاربه به باشلامشدر ۱۵۰۹ .

(لوئی) نك روما حکمدار جسمانیہ سیله باشلادیفی محاربه
مؤخرأ منازعۃ مذهبیه رنگنی آلفله (قاتولک فردینساند) ،
(برنجی ماقسیملین) ، (سکزنجی هازی) پایا طرفی التزام
وفرانسزلرک ایتالیان طردینه قیام ایلدیلر . نہایت (لوئی)
فایت آخر شرطلر ایله فرانسه علیہ حرکت ایدن اوج حکمدارک
هر بریلہ آری آری صلح عقد ایدہ رک ایتالیان کف ید
ایتمش و «پارس» . عودتندن سوگرہ ۵۳ یاشنده اولدینی حالده

وفات ایلمشدر ۱۵۱۵

، برنجی فرانسوا François Ier — موما الیہ برادری
(لوئی) دن سوگرہ فرانسه تختہ جلوس ایلدی . بو ذات تحت
حکومتہ جلوسنده سفلرینک کندی به ترک ایتمش اولدینی
« میلان » حکومتی اوزرنده اولان حقوقی دعوا به قیام
ایتدی ، ۵۰,۰۰۰ عسکر ایله « ایتالیا » به کجدی . بو صرہده
میلان دوقه سی (سفورزا) اسویچرہ لیلرک مظاهرت و
معاونتیلہ مقابلہ و مدافعه سنہ چیقہرق یینلرنده « مارینیان
Marignan [۱] » ده (قهرمانلر محاربه سی) عنوانی ویردکلری
[۱] میلانک شرق جنوبنده و (۱۵) کیلومترہ بعدنده اولہرق
« لامبرو » چایی اوزرنده بر شهردر .

محاربه مشهوره ظهور ايتدی . (فرانسوا) متفق بولسان
ونديکيلارک انضمام معاونتيله نتيجه حربي قازانديغندن « ميلان »
دوقه لى فرانسزلرک مالکانه سى اولمشدر ۱۵۲۲ .

اشبو قهرمانلر محاربه سنده (فرانسوا) فوق العاده ابراز
شجاعت ايلديكى جهته له کسب ضرور ايدهرک بالجله اوروپاي
ضربى به حکم ايتک خيالرينه دوشمش ايدى .

« اسپانيا » ، « آلمانيا » حکمدارلقرينى يد نفوذنده جمع
ايتمش اولان مشهور (شارلکن Charles-Quint) بو صرده
آلمانيا امپراطورلتنک ايتاليا اوزرنده کى حقوقى ادمايه قيام
ايتمکله (برنجى فرانسوا) آکا اعلان حرب ايتدى . کبر
وعظمتندن متفق آرامقه بيله تنزل ايتمه رک باشلى باشنه ميدان
مخاصمه به آتلمشدر .

(شارلکن) ايسه بالعکس انکلتزه قرالى (سکزنجى هازرى) يى
و (پايا) ايله « وندیک » حکومتى و (فرانسوا) نک تحت
تبعيتنده بولسان بعض دره بکلى اتفاهقه آلمش ايدى . حربک
دوره اولاسى (فرانسوا) به مساعد اولوب ايتالياده متفقله
قارشى غالبانه محاربه لر ايتمکده و نهايت « پاويه Pavie [۱] »
قلعه سنى محاصره ايلمکده ايدى . بو محاصره ايله مشغول ايکن
عساكر متفقّه مغلوبه کنديلرينه انتظام و رونق تام و يروب
[۱] ميلانک غرب جوييسنده و (۳۰) کيلومترو بعدنده اولهرق

« پو » نهري قربنده در .

فرانسہ عسکرینی احاطہ ایدہ رک تضیقہ باشلادیلر . بونک اوزرینہ وقوعہ کلن حرب فرانسلرک مغلویتی ایلہ (فرانسوا) نک بلیہ اسارتہ دوچار اولسنی انتاج ایلدی ۱۵۲۴ . بو آراق (شارلکن) مقر اداره سی بولنان «مادرید» شہرندہ بولندیغدن (فرانسوا) کندیسنک طلبی اوزرینہ شہر مذکورہ کوتورلدی ایسہدہ (شارل) دن مأمول ایتدیکی معاملہ یی کورہمدی .
 بومغلویت عظیمہ اوزرینہ (فرانسوا) نک والدہ سی (لوئز دو صاوا) سلطان سلیمان قانونی حضر تیرینہ ایلچیلر کوندر وب (شارلکن) علیہنہ معاونتی استرحام ایتیش و حضرت پادشاہ دخی «فرانسہ» یی زیر حمایہ سنہ آلہرق آوستریا و مجارستانہ دفعا تلہ سفر ایدوب کرک (شارلکن) و کرک برادری (فریدناند) ک عسکرینی پریشان و «ویانہ» یی محاصرہ ایلہ مشدر ۱۵۲۵ . [«مہاج» محاربہ مشہورہ سی اسفار مذکورہ نک مقدمہ موقیاتیدر .]
 فرانسہ قرالک اسارتی اوروپادہ تأثیرات عظیمہ یی موجب اولہرق ہرکس قرالک اسارتی سبیلہ آرتق «فرانسہ» یہ (شارل) ک ملکی نظریلہ باقہہ باشلامش ایدی . لکن (فرانسوا) اسارتدن خلاص ایچون (شارل) طرفندن تنظیم اولنان و ہرققرہ سی فرانسہ ایچون مضر بولنان معاہدہ صلحیہ یی امضا ایدوب مقر حکومتہ عودت ایلدی ۱۵۲۶ . قورتیلور قورتلمز امضاسنک حکمنی انکار و ایتدیکی یمینی فراموش ایدہ رک تکرار «ایتالیاء» دہ محاربہ یہ باشلادی .

بوصرمده (سکنزنجی هازی) مقدما (شارل) ایله ایندیکی
اتفاقی ترك ایله فرانسه طرفی التزام ایتمش وعموم ایتالیا اهالیسی
دخی (شارلکن) كه اداره سندن خوف ایله (فرانسوا) طرفه
میل ایلمش اولدقلرندن آرمدن جزئی بر زمان سرورنده جمله سی
(فرانسوا) ایله برلشدیلر و (شارل) علیه (اتفاق مقدس)
عنوانی ویردکاری بر اتفاق عمومی عقد ایلدیلر . فقط طالع
حرب بودفه دخی (شارلکن)، مساعد جیقمغله طرف طرف
مغلوب اولان فرانسزلر ۱۵۲۹ ده « قامبره Cambrai [۱] »
شهرنده عقد اولنان معاهده بی امضالغه مجبور اولدیلر .

معاهده مذکوردهن سوگره (فرانسوا) ایله (شارلکن)
بیننده بر نتیجه قطعی حاصل ایدلمکسزین بر ایکی دفعه دها محاربه
وقوعه کلمش ونیجه قانلر دوکلدکدن سوگره طرفین قازاندقلرینی
اعاده ایله عقد صلح اولنمشدر ۱۵۴۴ .

بونجه مشاغل حربیه آره سنده اصلاحات داخلیه بی دخی
الدن بر اقامش وفرانسه ده شعر وانشانك وصنایع نفیسه نك
ایلك حامیسی کندیبی بولنمشدر .

ایکنجی هازی Henri II — (برنجی فرانسوا) نك تاریخ
وفاتی اولان ۱۵۴۷ سنه سنده اوغللرندن (هازی) (ایکنجی
هازی) عنوانیله فرانسه تحت قرالسنه جلوس ایلدی .

[۱] « اسقوت » نه رینك بر آياغی اوزرنده و « لیل » شهرينك (۵۰)
کیلومتره بعد جنوبیسنده کاش بر قصبه در .

موما الیهک پوتیقده اتخاذا ایلدیکی باشلیجه مسلك اسپانیا دولتنک قوت و قدرتی کسر و تقلیل ایتمکدن عبارت اولدیقندن اول امرده فرانسه نك شمال و ضرب طرفلرنده بر چوق یرلره صاحب اولان انکلیزلر ایله حربه کیریشوب ایکی یوز سنه دن بری تحت اداره لرنده بولسان « قاله » شهرینی استرداد ایله انکلیزلرک استیلا و نفوذندن فرانسه یی قورتارمش و سوکرده (شارلکن) ک بغض و عداوتی جلب ایتمش اولان آلمانیا پروتستانلرینی داخل اتفاق ایدرک اسپانیولر ایله محارباته باشلامشدر . لکن ایتدیکی محاربانده مغلوبیت کندی طرفنده قالمقده برمدنچک ایچون عقد مئارکویه مجبور اولمشدی . آرهدن چوق کچمه دن (هازی) یگیدن اجرای خصوصته ابتدار ایله آلمانیا بختنده بیان اولنه جنی اوزره ۱۵۵۲ ده « وردون Verdun » ، « تول Toul » ، « مچ » قلعه لرینک فتح و ضبطنه موفق اولدی .

(ایکنچی هازی) نك زوجه سی اولان (قاترینه دومدیچی) دن اون نفر اولادی دنیا به کلش ایسه ده (فرانسوا) ، (شارل) ، (هازی) نامنده کی اوغللری معمر اوله رق بدرلرینک وفاتندن سوکره اوچی دخی بر برینی متعاقب مقام حکومته کچمشدر ۱۶۰۱ ایلکینچی فرانسوا François II — موما الیه ایله والده سی بولسان (قاترینه دومدیچی Catherine de Médicis) قاتولک آیینده بولندقلری جهتله زوجه سی (ماری استورات Marie Stuart) ک منسوب اولدینی (کیز Guise) خاندانک تحریک

و تشويقيه او تاريخده فرانسه ده انتشاره باشلامش اولان پروتستانلر عليه قيام ايله بونلری فرانسه دن طرده تشبث ايلدی . حالوکه خاندان قرالیدن اولوب گيزلرك باشليجه دشمنلری بولسان (بوربون Bourbon) پرنسلى ايله فرانسه نك متفد دره بکری پروتستانلری التزام ايلدکلرندن بو حال بالطبع فرانسه اهايسنك ايکی به انقسامی انتاج ايلمش (و فرانسوا) بر بچق سنه احرای حکومتدن سوگړه ۱۷ ياشنده بولندينی حاله بلاولده ذکور وفات ايتمکه برادری (شارل) (طقوزنجی شارل) عنوانيله فرانسه تحت قراليسنه جلوس ايتمشدر ۱۵۶۰ .

۸ طقوزنجی شارل دسی بار تلمی و فمسی — بو قرالک زمانی قاتولک و پروتستان مذهبلی منازعه سيله فرانسه نك ايکی به آپرلدينی بر وقته مصادف اولوب ذاتاً صفر سنی جهتيه وصيلک مأموریتی والده سی (قاترينه دومديچی) به ویرلمش اولديغندن پروتستان مذهبی ترویج ايدنلر ايله خیلی محاربات داخلیه وقوعه کلشدر .

موما اليهانك ال آلتندن بعض پروتستان پاپاسلریله رؤسائی اعدام ايتديرمه باشلامسی پروتستانلرك سلاحه صارلمسی انتاج ايتمش ايدی . محاربات واقعه غایت دهشت وشدتلی بر صورتده بدأ ايدمه رك طرفین خیلی قان دوکدیلر . محارباتدن اوصاندقلری وقت عقد صلح ايدوب گویا تقويه صلح ايجون

قرالک همشیره سی (مارگریت Marguerite) ی پروتستانلرک
 سرامدان طرفگیراندن اولوب « ناوار » قralی عنواى حائز
 بولنان (هازى دو بوربون) ه تزویج ایندیلسده بو صهریت
 اعحای خصوصت امرنده برتائیر کوستره میوب نهایت (سن بارتلمی
 Saint — Barthelemy) نامیله معروف اولان وقعه مدهشه نك
 ظهورینی تسریع ایدن منازعات و محاربات کسب تجدد ایلدی .
 سن بارتلمی وقعه سی — وقعه مذکوره فرانسه ده قاتولکلر
 طرفندن پروتستانلرک محوی تصور ایدیله رك فی ۲۴ اغستوس
 سنه ۱۵۷۲ ده غایت دهشتلی بر صورتده ظهور ایتمش و فراسده
 جوق قان دو کیلوب پروتستانلردن نیجه جان تلف ایدلمش ایسه ده
 تصورات واقعه نك تمامیله اجرا سنه موفق اولنه میه رق صوگره لری
 پروتستانلر برلشوب قral (اوچنجی هازى) دن کندیله لری
 ایچون حریت وجدان استحصال ایلمشدر .

بو وقعه مؤله دن صوگره (شارل) دها جوق یشامیوب
 وفات ایتمکله . قامنی برادرى (هازى) (اوچنجی هازى) عنوانیله
 احراز ایلدی ۱۵۷۴ .

اوچنجی هازى Henri III — (هازى د ، آنزو) اسمی
 ایله دخی یاد اولنور . مومالیه اولجه « لهستان » قralی اولوب
 برادرى (شارل) ك وفاتی اوزرینه اورایی ترك ایله فرانسه یه
 عودت و تخت قralی یه جلوس ایلدی .
 بو آرائق فرانسه داخلنده ضبط وربط مفقود حکمنه

کیروب ولایت مأمورلی ایلہ سائر بیوک شهرلر اہالیسی بولندقلری ولایت وشہرلردہ اسکی درہ نکلیری مثللو استقلال داعیہ سنہ قالقشدقلرندن بونی اتحاد فرصت ایدن پروتستان گروہی دخی قیام ایتدیلر. قرال ایسہ محاربه داخلیدن

خلاص ایچون پروتستانلرہ عفو عمومی اعلان ایلدی. ۷
 + قاتولکلرہ گلنجہ قرالک بومعاملہ سندن فوق الحد دلگیر اولوب پروتستان قراللغٹک انتشارندن خوف ایتدکلیری جہتہلہ منعی ایچون ینلرنده عقد ایتدیکلیری اتفاقہ قرالی رئیس نصب ایتدیلرسده مقدما قاتولکلرک رئیس اولان (دوق ہازی کیز) اسپانیا قرالی (ایکنجی فلیپ) ک وخصوصیلہ پاپانک حمایتی وقاتولکلرک کندبسنہ اولان توجہاتی سایہ سنده فرانسه تخت قرالیسنہ قعود ایتک فکرندہ بولندیقندن کرک (ہازی دوکیز) وکرک پروتستانلرک رئیس بولنان (ہازی دوبوربون) ایلہ خبلی محاربه ایتمش ومحاربه لرک برندہ (ہازی دوکیز) وفات ایتدیکی کبی انکاترہ قرالیچہ سی (الیزابت) ک معاونتیلہ کلن (ہازی دوبوربون) ک پاریسی محاصرہ سی انسانندہ دخی قرال ہازی فوت اولغله (اورلٹان) خاندانک حکومتی اندراس بولمش وسلسلہ نوبت حکمداری «والوآ» سلاسلہ سنہ قرابتی بولنان (بوربون) خاندانہ نقل ایدہ رک (ہازی دوبوربون) قرال اولمشدر ۱۵۸۹ .

﴿ بوربون خاندانك حكومتی ﴾

خاندان مذکور دن دردنجی هاری ۱۵۸۹ — اون اوچنجی
 لوئی ۱۶۱۰ — اون دردنجی لوئی ۱۶۴۳ اون بشنجی لوئی ۱۷۱۵
 — اون آلتنجی لوئی ۱۷۷۴ حكومت سورمشلدر.

دردنجی هاری Hanri IV — (هازو دوبوربون) اسمیله
 معروفدر . مومالیه (اوچنجی هاری) نك وفاتنده انكلتره
 قرالیچهسی (الیزابت Elisabeth) ك معاوتی و پروتستانلرك
 مظاهرتی ایله اعلان قرالیت ایتدی . (نات فرمانی) سرلوحه لی
 بر بیاننامه ایله پروتستان آیینی رسماً طانیهرق محاربات داخله یی
 بر طرف ایلدی .

اسپانیا دولتی ایله دخی (ورون Wervins) عهدنامه سنی
 تنظیم ایدرهك فرانسه نك هرطرفجه صلح و آسایشنی اعاده وتأمین
 و سلفلرینك اصلاح ایدیه میه جك درجه یه کتیرمش اولدقلری
 مضایقه مالیه نك تسویه سنه قیام ایتمش و مقدا سلاح آرقداشی
 اولوب عقل و ذكاسیله تمیزیدن (سولی Sully) یی مالیه ناظری
 نصب وتعیین ایلمشدر .

مومالیه امور آشنالنی سایه سنده دولتجه اولقدر تصرف
 واولدرجه حسن اداره یه موفق اولدی که : اولکینك نصفندن
 آز بر ایراد ایله مصارفات قبادیله بیلدی . (هاری) نك همتی
 و (سولی) نك غیرتی نمره سی اوله رق صناعت و باخصوص

زراعت کوندن کونه ترقیه باشلا یوب بونلرک محصولی خارجه صائمقدن عبارت اولان تجارت دخی تأمین وترویج اولندیقدن فرانسه اهالیسی موما الیهک زمان حکومتمده امن وآسایشله اصرار وقت ایتمهک باشلادی .

(هازی) تبعه پرور بر حکمدار عادل اولوب تبعه سینه بوقدر حسن خدمت ایتمش ایکن ینه قاتولکلره یارانمغه موفق اوله میوب نهایت میلادک ۱۶۱۰ سنه سی مایسنک اون دردنجی کونی وفات ایلمشدر .

اوه اوینجی لوی Louis XIII — تاریخلرنده (بیوک هازی) نامیله یاد اولانان (دردنجی هازی) نک وفاتنده هنوز ۹ سنلرنده بولنان (لوی) (اون اوچنجی لوی) عنوانیله والده سی (ماری دومدیجی) نامنده کی پرنسسک وصایتی آلتنده اوله رق فرانسه تختنه جلوس ایلدی ۱۶۱۰ م. بالغ سن رشد اولدقدن سوکوره اسپانیا قرالی (اوچنجی فلیپ) ک قیزی (آن دوتریش) ی تزوج ایدهرک اسپانیوللر ایله کسب صهریت ایتدی .

موما الیها سابق الذکر (قترینه دومدیجی) مثللو ایتالیا پرنسسلرندن اولوب فرانسه یه کلدیکی زمان برابرنده کتیرمش اولدینی (قونسینی = قونجینی Concini) نی بیوته رک مارشال رتبه سینه قدر واردیرمش و اوغلی قرال اولدینی زمان منحل اولان باش وکالت منصبی آکا تفویض واحاله ایلمشدر .

(قونسینی) ایله خلنی اولان (دوق دولوئن Duc de Lu-ynes) ک باش وکالتی زمانی قاریشقلق ایله مرور ایتمشدر .

(دوق دولوئین) ك وفاتندہ (قاردينال [۱]) رتبہ سنی احرار از
 ایدن (ریشلیو Richelieu) باش وکیل تعیین اولمشدر ۱۶۲۱ م.
 موما الیہ اول امرده سلك عسکریدہ بولنوب مؤخرآ
 تبدیل طریق ایله پاپازلغہ باش-لامش و نہایت باش وکیل نصب
 اولمشدر. کندیسى عاقل بر آدم اولوب قرالدين گوردیکی لطف
 اوزرینہ کافہ مساعیسنی اصلاح ملک و توسیع نفوذ اغورندہ
 صرف ایتدی. ازجمله امتیازلرینک کیری آلمسنہ نشیبت
 ایدلایکندن طولای مخالفیت ایدن پروتستانلر اوزرینہ سوق
 عسکر ایدوب فرانسه نك سمت غریبسنده بولان «لاروشل
 la Rochelle» قلعه سنده آنلری مغلوب و یدلرنده بولنان
 قلاعی استرداد ایلدی ۱۶۲۸ م.

اوستریا خانداننك كسر نفوذی ایچون آلمانیاده کی پروتستانلری
 التزام ایدہ رك ۱۶۳۵ ده (اوتوزسنه محاربه سی) نه بالمدا حله كرك
 آلمانیا و كرك پایا اردولری ایله چند دفعه محاربه ایدوب کسب
 غلبه ایدلشد.

دره بکلرینی دخی دائرۂ اطاعتده بولندیرمغه قیامنده
 کورینان قصور اوزرینہ حکومت مجلسنی بلامدت تعطیل ایدہ رك
 فرانسه ده استقلال اداره بی تأمین و اهل صنایع و معارفی
 تلطف و فرانسه لسانی دخی اصلاح و تنظیم ایدوب فرانسه

[۱] مراتب رهبانیہ نك | لك بیوکر.

ایچون ترقی قون دورینی کشاد ایتدی. نهایت عینی سنه
ایچنده کندیبی ایله افندیسی بولنان (لوئی) وفات ایلدی ۱۶۴۳.
اوره درنجی لوئی Louis XIV — (اون اوچنجی لوئی)
نک وفاتنده اوغلی لوئی (اون درنجی لوئی) عنوانیه جالس
تخت اولدی. مومالیه هنوز ۵ یاشنده بر صبی بولمسی حسبله
والدهسی (آن دوتریش Anne d'Autriche) [اوچنجی فلیک
قزیدر] وصیه تعیین اولتوب باش وکالت منصبی دخی (مازارن
Mazarin) نامنده بر قاردیناله تفویض و احاله قلندی.

(مازارن)ک خصماسی ایسه اتی اوج اعلای اقبالدن دوشیرمک
ایچون (فرودور) نامیه عظیم بر جمعیت تشکیل ایندیله. بو
جمعیت ۱۶۴۸ دن ۱۶۵۱ تاریخنه یعنی قرال (لوئی) نک واصل
سن رشد و کمال اولدینی زمانه قدر دوام ایده بیلمش و بعده
برطرف ایدلمشدر.

محاربات داخایه اورته لنی هرج و مرج ایدر ایکن خارجاً
دخی بروجه آتی بیان اولنان اسپانیا و آلمانیا ایله محاربه لرده
دوام ایدلمشدر. شویله که: (مارارن) سانفی (ریشلیو)
کبی آلمانیا ایمپراطور افنک کسر نفوذی ایچون آلمانیاده کی محاربه
مذهبییه [اوتوز سنه محاربه سی] بالمداخله پروتستانلرک حامیبی
بولنان اسوج دولتی ایله متفقاً اسپانیا، آلمانیا دولترلی ایله
محاربه ایدره رک دشمنلرینه کسب غلبه ایلدی. وقوعات حربیه
نتیجه سنده فرانسه یه «الساس» قطعه سنی ترک ایتدیروب پرو-
تستانلرک حقوقی ده آنلره تصدیق ایندیردی ۱۶۴۸. لکن

آلمانیا پروتستانلری التزام ایدن حکمدارانه ابتدیی امانات تقدیه دن طولانی فرانسه نك موازنه مالیه سنه خلل کلی کثیر- مشدر. بونك اوزرینه اصلاح امور مملکته مباشرت اولته رق ازسرنو شیرازه امور دولته انتظام و رونق ویرمشر و قرال (لوی) به اسپانیا قرالی (دردنجی فلیپ) ك قیزی (ماری تره ز Marie Thérèse) ی تزویج ایتملریله حضور و آسایش مملکتی برقات دها تأیید و تحکیم ایلمشدر.

(مازادن) ك تاریخ وفاتی اولان ۱۶۶۱ سنه سنده (لوی) باش وکیل تعیینندن فراغته زمام اداره پی ید استقلالنه آلدی. صلح و آسایشدن استفاده طرفی بالالتزام در حال وکلادن هر برینك وظافتی تحدید و تعیین و هرايش ایچون مستعد و اهلیتی مأمورلر انتخاب و تدارك ایدهرك حصول ترقی به اقدام تام ایلدیکی کبی مالیه ناظری (فوکه Fouquet) پی ارتکابندن طولانی عزل و یرینه مقدا (مازادن) ك توصیه ابتدیی (قولبر Colbert) نصب و تعیین ایلدی.

بو ذات امور مالیه پی درعهده ابتدیی زمان فرانسه نك اصول مالیه سی پك فنا بر حالده بولندیفتندن در حال زراعتی توسیع ایچون املاک ویرگولری تنزیل و برنجی دفعه اولمق اوزره واردات و مصارفات بودجه سنك تنظیمی اصولی احداث و موجود فابریقه لره خزینه دولتن تقدأ امانه و ممالک اجنبیه دن کلن معمولاتدن زیاده رسوم اخذ ایله برابر داخل مملکتدن

جیقان اشیا ایچون رسم آلمنسی لفو و دره بکلرینک اهاییه
قارشى اولان نفوذینی کسر ایچون قرالی تشویق ایدهدک محاکم
موجوده یی تنظیم ایلدی. . . .

(قوابر)ک همت و غیرتیه فرانسه مک امور مالیه و اداره
داخلیه سی کسب انتظام ایندیکی کبی جهت عسکریه سی دخی
(لووا Louvois) نک همتیه تنظیم اوله رق فرانسه عسکری
غبطه بخش انظار اجانب اوله جق هیئتہ وضع اولمشدر.

۱۶۶۵ ده (لوئی) نک قائم پدری اولوب اسپانیا قرالی
بولنان (دردنجی فلیپ) ک وفاتی اوزرینه زوجه سنه ارنّا انتقال
ایدهدک اولان « بلجیقا، ایله ممالک سائرہ نک استیلاسنده
هولانده لیلر انکلتزه و اسوج دولترینک معاونتیه (لوئی) علینه
حرکت ایتمش اولدیضدن (لوئی) اراضی مضبوطه دن بر ازی
رد ایله عقد صلح ایتمش ایسه ده بروحه مشروح وقوع بولان
صلحی مؤخرأ هضم ایدهدماملکه ۱۶۷۲ ده دیپلوماتلری واسطه
سیله مقدا علینه حرکت ایدن انکلتزه «اسوج» دولترینی
طرفنه جلب ایدهدک فلمنک اوزرینه تعرضه قیام ایلدی. بو
صرده فلمنکیلر «آمستردام» شهرینه چکیلهدک (گلیوم دورانژ
Guillume d'Orange) ک غیرت وفداکارلنی ایله دگر سورلری
و صو بندلری آچدیریله رق بتون ممالک صو آلتنده قالمغه
فرانسه عساکری حرکتہ دوامدن عاجز قالوب مجبور رجعت
اولدی. بو صرده انکلتزه یه راجع «دونگرک» شهرى ولیماتی
(ایکنجی شارل) دن صاتون آلدی.

« انکلتزہ » قرالغنی احراز ایله (گلیوم) علیہہ فرانسیہ
 التجا ایدن (ایکنجی زاق) ایچون سوق عسکر اولمش ایسده
 مغلوباً عودت ایدلمشدر ۱۶۹۷ . فقط ۱۷۱۳ ده (اون دردنجی
 لوئی) اسپانیا و باویرایلر ایله برلشمش ایسده انکلیزلرک
 (مالبورو) قوماندہ سنده اولان انکلتزہ و پروسیا متفق اردوسه
 مغلوب اوله رق اسپانیا و راتی محاربه سنہ ختام ویرن (اوترخت
 Utrecht) معاهده سنی عقدہ مجبور اولمشدر .

الحاصل « جزایر » ی طوبہ طوتمش و فرانسه نك عظمت
 و اقبالی چکمیان اوروپا دولتری [اسپانیا و آلمانیا] ایله ده
 ایتدیکی محارباتده کسب غلبه ایدهرک ۱۶۹۷ ده (ریس-ویک
 Rysvik [۱]) معاهده سنی عقدہ موفق اولمش و فرانسه نك شان
 و شهرتی برقات دها عالمه طویورمش ایسده فرانسه خزینہ سنك
 حال و وسعتی خلفی (اون بشنجی لوئی) خالی بولمشدر .

اوره بشنجی لوئی Louis XV — موما الیه بیوک پدری
 (اون دردنجی لوئی) نك وفاتسده ۵ یاشسده اولدینی حالده
 مقامی احراز ایدوب وصیلک خدمتی قرال خاندانه منسوب
 اورلٹان دوقه سی (فلیپ) ویرلدی .

بو اداره زماننده و ۱۷۱۸ ده اسقوچیلی بر ساعتجینک
 (چون لایو John Lav) نامنده کی اوغلی (دولت باقه سی) نامیله
 بر باقه تأسیس ایدهرک قوائم نقدیه اخراج ایلدی .

[۱] فلمنکده کاش بر شهر اولوب « لایه » شهرینک (۴) کیلومتر و
 بعدنده و شرقی جنوبی سنده در .

بو باقیه دولتی بدرجهیه قدر بورجدن قورتاردی ایسه ده
مؤحرراً حکومت طرفدن قوائمک خزینسیه قبول اولمیه جنی
اعلان ایدلدیکندن مذکور بانه اعلان افلاس ابتدی | ۱ | ۱۷۲۰ .
تاریخ مذکور دن اوچ سنه سرورنده (لویی) ۱۳ سنه
وصول بولدینی و (فایب) دخی وفات ایدلکی جهته زمان
حکومتی ید اقتدارینه آلهرق اولا باش وکات منصبی احراز
ایدن (دوق دو بوربون) وبعده (قاردینال فلوری) ایله حکومتی
اداره ایلمشدر .

۱۷۵۶ ده آوستریا ایمپراطور یحیی (ماری ترمز) ک رجا
ونیازی اوزرینه آوستریا و روسیه ایله بالاقاق پروسیا قرالی
(بیوک فرهدریق) بکچی فرهدریق) و انکلتره قرالی
(ایکنجی یورکی) و باویرالیر علیه حرکت ایدرک (یدی
سنه محاربه سی) عنوانیه مشهور محاربه ده بولمش ایسه ده
فرانسه ده کسب نفوذ ایتیش اولان (پومپادور) نامنده کی قادینک
مظهر التفاتی اولهرق قوماندانلق مقامی احراز ایدن گنج
ضابطلرک قوماندایه عدم اهلیتلرندن ناشی (فرهدریق) اردوسنه
مغلوب اولدقلرندن فرانسه دولتی قوه بحریه سنی غیب ایدوب
(هو برتسبورغ) معاهده سی موجبجه هندستان مستملکاتی
و آمریقادر « قامادا » ایالتی انکلتره یه ترک ایتمه مجبور اولدی
۱۷۶۳ .

[۱] قوائم و بانه شرکتی مؤسسلکی مرقومه عطف اولنیور .

اووه آلتیجی لوی Louis XVI — (اون بشنجی لوی) نك
 وفاتنده (اون آلتیجی لوی) عنواتی آلان اوغلی (لوی)
 فرانسه تختنه جلوس ایلدی ۱۷۷۴ .

بوذات خیر خواه بر حکمدار حلیم واولدجه فطین اولوب
 جلوسيله برابر ذوق وسفاشته متعلق خصوصاتی منع و وکلایق
 مسندینی احراز ایتیش اولان بداصلاری عزل ایدهرک یرلرینه
 عامه نك حسن توجهنی قازانمش اولان (تورغو Turgot) ،
 (موره پا Maurepas) و امثالی ذواتی تعیین ایتدی .

(لوی) آمرقالیرک متبوعلری اولان انکلیزر علیه
 قیاملرنده آمریقالی (فرانکلان) ك تشویقیله آمریقا محارباتنه
 بالداخله ۱۷۸۳ ده متفقین ایله برلکده حرکت ایدهرک انکلترة
 دولتی مغلوب و «ورسای» ده عقد اولنان معاهده ایله آمریقا
 حکومت مجتمعه سنك استقلالنی طانیغه مجبور ایتدی . بو
 صره ده انکلیزرک «آتیل» آطه لری ایله «هندستان» ده واقع
 مستملکاتندن بعضیلری فرانسزله انتقال ایلدی .

لکن مضایقه مالیه اصلاحی غیر قابل بر راده یه کلش
 واستقراض قبولری دخی سد و بند ایدلمش ایدی . اشبو
 مشکلات مالیه یی تسویه ایتک اوزره ۱۷۸۹ ده «ورسای»
 شهرنده بر مجلس عمومی کشاد اولندی . امور مالیه یی اصلاح
 ایچون اوج صنفدن یعنی زادکان، رهبان وعوام طاقندن عبارت
 اولوق اوزره بر مجلس تشکیل ایدلمش اولوب بونلردن زادکان

ایله رهبان ویرگودن معافیتی کبی امتیازاته نائل وعوام صنقی
مظلومیت حاللرندن اشتکایه مائل ایدی . مبعوثین منتخبه نك
ایلك اجتماعلارنده خیلی منازعه وعریده ظهوره کلمش ایسه ده
اوجنچی صنف مبعوثلری ایچنده (مادام رولان) ، (میرابو
Mirabeau) و امثالنك تحریکله فرانسه نك ۱۷۸۹ وقواتی
میدانه کتیرلمش وبو وقوعات میلادك ۱۷۹۵ تاریخنه دگین ۶
سنه دوام ایلمشدر . بومدت ایچنده مجلس عمومی کسب قوت
ایده رك برطرفدن اصلاح قوانین داخلیه ایله اوغراشمقده وبر
طرفدن دخی یکدیگریله اتفاق ایده رك فرانسه ده استقلال
اداره بی اعاده ایتکه قیام ایدن اسپانیا قرالی (دردنجی شارل)
و آوستریا ایمپراطوری (ایکنجی لئوپولد) ایله پروسیا قرالی
(ایکنجی فره دریق ویلهلم) ك « فرانسه » یه اینمش اردقلری
هجومه مقاومت ایتکده ایدی . عاقبت مجلس مذکور فرانسه
حدودینی تجاوز ایدن متفقین اردوسنی مغلوب و آنلری رجعتنه
مجبور ایتمش و (لوئی) نك تاریخ وفاتی اولان ۱۷۹۳ ده « پارس »
ده اعلان ریاست ایلمشدر . بو هنکامده (لوئی) نك زوجه سی
آلمانیا ایمپراطوری (ایکنجی ژوزف) ك همشیره سی (ماری
آنتوانت) ایدی .

﴿ قونوانسیون ﴾

— ۱۷۹۳ —

یروجیه مشهور (لوئی) نك وفاتیلله « پارس » ده اعلان

ریاست اولندی ۱۷۹۳ . ریاست مذکورہ (دیرکتوار) حکو-
متنک تاریخ ظہوری اولان میلادك ۱۷۹۵ سنہ سنہ قدر
: (قونوانسیون) نامیلہ ایکی سنہ دوام ایدہ بیلدی .

مدت مذکورہ ایچندہ ادارهٔ حکومت (مارا Marat)
و (دانتون Danton) ، (روبسپیر Robespierre) ك تحت
نفوذینہ کچمکلہ بر طرفدن فرانسه‌ی تهیدہ قیام ایدن دولتر
علینہ سوق عسکر اولنقدہ و دیگر طرفدن دخی داخلی وقوع
بولان قاریشقاغك اوکئی آلق ایچون بیکلرجه کسان قتل وتلف
ایدلکده ایدی . حتی (قونوانسیون Convention) دنیلان
مجلسك مقسم اولدنی (مونتانیار Montagnards) ،
(ژاقوبن Jacobins) . (ریروندن Girondins) دنیلان
اوج بیوک فرقه‌سی یینده نزاع و محاربه اکسیک اولیوب بونلردن
شدت طرفداری اولان (مونتالیار) یعنی طاغیلر (ریروندن)
یعنی حلم طرفداری ایله (ژاقوبن) لری بغی اسکی فضلا و حکما
طافنی قتل ایتمشلر وعادت و مراسم عتیقه‌نك کافه‌سنی و مذهب
نصارایی بیله تبدیل ایلمشلردر . X

بوصرده (پولی تقیق) دنیلان مکتب عسکری و بحریه
وسائر مهندس مکتبلی و مکاتب صیانیہ تشکیل ایدلی .
تاریخ و آیلرک و گونلرک اسامیسی دخی دکشدیریلهرک برسینه‌ی
۳۶۵ گون ۶ ساع اعتبارله هر آئی ۳۰ گون اعتبار
ایتمشلردر .

بوهنگامه فرانسه نك جنوب ولاياتده قاريشققلار ظهور
 واعدادخی ممالك مذكوره به هجوم ايتمش ايسه ده (قونوانسيون)
 مدت قليله ظرفنده بر مليون ايكي يوز بيك قدر عسکر
 سلاهلنديرروب دشمنه شدتله مدافعه ومقابله ايلدى . هله
 (مارا) ، (دانتون) ، (روبسپير) ك وفاتندن سوگره مجلس عمومى
 شدت دائمه سى بر اقوب داخلأ اعاده آسايشه همت وترك
 مشغوليتله (ديركتوار) حكومتك تشككنه غيرت ايتدى
 . ۱۷۹۵

﴿ ديركتوار حكومتى ﴾

حكومت مذكوره (قونوانسيون) دنيلان مجلس نظيماتك
 رينه قائم اولدى و ۱۷۹۹ تاريخ ميلاديسنه قدر دوام ايلدى .
 بو حكومت بش يوز اعضادن مركب بر مجلس مبعوثان وبش
 نفر دن عبارت بر ده مجلس اعيانك يعنى عموم ديركتورك امر
 وحكميله اداره اولتور و بونلردن مجلس مبعوثان قوه قانونيه
 ومجلس اعيان قوه اجرائيه مأمور بامور ايدى .
 اشبو (ديركتوار) حكومتك حين ناسسند فرانسه خزينه سى
 تى اولدنى مثللو عموم اوروپايه فارسى چيقاردنلرى فرانسه
 اردولرى دخى مهمات ولوازماتك ندرتى وفقر و ضرورتك
 وفرقى درجه نهايه وارمش ايكي (پيشه غرون Pichégn) ،

(قله بر Kleber)، (مورو Moreau) (ژوردان Jourdan)
و امثالی قوماندانلرک مهارت و شجاعتلری سایه سنده غلبه ایلمکده
و اوستریالیلردن « بلچقا » یی و پروسیالیلردن « رن » نهری
بوینده کی اراضی یی ضط ایتمکده و هله نورسیدکاندن (ناپولیون
بوناپارت) ک « ایتالیا » جهتمده قازاندینی مظفریات نادیده پک
بارلاق موققیاتدن عد اولنمقده ایدی .

ناپولیون بوناپارت — قورحقیقه لی . معتبر (شارل
بوناپارت) نامنده کی صرافک اوغلی اولوب جزیره مذکوره ده
« آزاکیو [۱] » شهرنده دنیا به کلش و « پارس » مکتب عسکریسنده
تحصیل قون ایندکدن سوگره طوپیچی یوزباشیانی رتبه سینه
نائیتله آلایلرده استخدام اولنمغه باشلاا شد . اوقات دائمه سنی
کتاب مطالعه سیله گچیرر ، خصوصیه تاریخ مطالعه سنی جمله به
ترحیح ایدر ایدی . انکلیزلرک « طولون [۲] » شهرینی حین
محاصره سنده طوپیچی قوماندانلنی وظیفه سنی ایفا ایده رک کوردیکی
ایشلره مکافاتاً ۲۴ یاشنده اولدینی حالد جرناللق رتبه سنی
احراز ایلدی . لکن بر مدت سوگره گنجلیکی قصور عد
اولنه رق سلك عسکریدن اخراجی قراری کندی به عکس ایدنجه
دولت علیه عثمانیه خدمته دخالت ایچون (سلطان سلیم ثالث)
حضر تلمینه بر نیازنامه گوندرمش ایسه ده بو صرعه ده « پارس » ده

[۱] بو که یکی کویده « قهرسیفه » آله سنک مرکز اداره سیدر .

[۲] البوم فراسه مملکته و بحر سفید - احلنده در .

ظهور ایدن فائلك تسكبنه باش قوماندان (بارراس Barras)
 تعین ایدلیکی کبی (ناپولیون) دخی تسکبنه مأمور اولدینی
 حسیله طبیعی دولت علیه کلك هتتی ترك واصدقای ملتی
 طرفدن امر اطفا سی محول دوش اقتداری اولان نأثره اختلافاتی
 ازاله ایدهرك رؤسای دخی برطرف و (بارراس) ك استعفا سی
 متعاقب باش قوماندانق منصبی بالا حراز قوماندای آلتیه
 آلدینی اردونی «ایتالیا»یه سوق ایتدی. او وقت «ایتالیا» مملکتی
 آوستریانك حایه سی آلتیه برطاقم اوفاق حکومتله منقسم ایدی.

ایتالیا سفری ۱۷۹۶ : ۱۷۹۷ — (ناپولیون) معیت
 موجوده سی اولان قرق بیگه قریب عسکر ایله «آلب»
 طاغیرینی سریمأ مرور و ناگاه صاعقه کبی «ایتالیا» ده ظهور
 ایتدی. هر نه قدر ایتالیا لر متفق و حامی سی بولنان آوستریا لر
 ایله برلکده مقابله و مدافعه سنه جیقمش ایسه لرده دوچار انهمزام
 اولدقلرندن عاقبت آوستریا لر «ایتالیا» دن چکلمش لر و حامی سز
 قالمش اولان «ایتالیا» حکمدار لری و خصوصیه «ساردنیا»
 قرالی و پاپا جناب لری تضمینات کلیه اعطاسیله (ناپولیون) تابع
 اولمش لدر .

ویانه سفری ۱۷۹۶ : ۱۷۹۷ — (ناپولیون) ایتالیا
 مظفریتدن سوگره «ویانه» اوزرینه حرکت و آوستریا اردولرینی
 «رن» نهری بوینده پریشان ایدهرك آوستریا و آلمانیا ایمپراطوری

(قرون اخیرہ تاریخی)

جی فرائیج = France II = ایکسپی فرانسوا دن ولومباردیا، نک
 « فرانس » اراضیسی ایلہ « بلجیقا » قطعہ سنی اخذ و ضبط
 ایلدی .

اسویجرده (هلوتیا Helvetia) وفلمنکده (اورائر)
 فاملیاسنک مقامنه قائم اولوق اوزره (باتاویا Batavia)
 حکومتلرینک ظهوری بوزمانه مصادفدر .

مصر مغری ۱۷۹۸ : ۱۷۹۹ — ناحیہ طرفہ یابلمش
 اولان (نابولون) آوستریامظفریتدن سوکڑه (دیرکتورلر) ایلہ
 بالمشاوړه انکلتړه اداره سنده بولان « هندستان » قطعہ سنک
 آلمسنه و فقط بونک حصولی ایچون اول امرده « مصر » ک
 ضبطنه قیام و قرق بیک قدر منتظم عسکری کمیلره ارکاب ایلہ
 حرکتہ دوام و گذرگاهی اولان « مالطہ » جزیرہ سنی شوالیہ لری
 لندن بعدالضبط عسکرینی « اسکندریہ » یه جیقارہ رق رکز
 خیام ایلدی . لکن چند کون مرورنده (نلسون Nelson)
 قومانداسیلہ کلن انکلتړه دونماسی فرانسه سفائننی « آبوقیر » ده
 غرق و احراق ایتدی ۱۷۹۸ م .

او وقت « مصر » قطعہ سی کوله منلیلر طرفندن دولت
 عملیہ عثمانیہ نامنه اوله رق اداره اولقمقده ایدی . (نابولون)
 ایسه « مصر » ک ضبطی کوله منلیلر ایلہ چارپشمغه منوط اولدیغنی
 بیلدیکی جهتله اردولرینی آنلر اوزرینه سوق و تحریک ایتدی
 ایسه ده کوله من عسکری دنیا ده اک جسور سواریدن معدود

اولدینی و سرداری دخی (لپولیم) بك اسمده شجیع بر ذات بولندینی جهتله میاهده وقوعه كلن محارباده اول امرده فرانسزلر مغلوب اولمشلر ایسهده مؤخرأ مطهر غلبه اولدقلرندن « اسکندریه » ، « قاهره » و امشالی شهرلر ضبط اولمقله خطه مصریه (ناپولیون) ك ید استیلاسنه انتقال ایامشدر .

آندن صوگره (ناپولیون) « سوریه » قطعهسنی ضبط ایچون « عكه » یه قدر كلهرك قلعهك محاصرهسنه اقدام نامایتیش ایسهده (جزار احمد) پاشا قومانداسنده اولان و بطام عسکرندن عبارت بولنان قلعه محافظلری فرانسزلرك شدتلی هجوملرینی قهرمانانه مقابله و مدافعه ایله رد ایلدیکندن نهایت (ناپولیون) رجعته مجبور اولمش و بو صروده « فرانسه » ده (قونسول) انتخابی مادهسی میدانه چیقمش و (ناپولیون) « حقیأ حبرلر كللكده بولنش اولدینی کبی » فرانسه مستملكانك دخی دول منفقه طرفندن تضییق کو: دیکنی و روسیه ایمپراطوری (پول Paul) یعنی (پاولو) دخی (سوووروف Souvourov) قومانداسیله اردولرینی آوستریالیلر ایله متفقأ « ایتالیا » یه سوق و « آددا Adda » نهری جوارنده نائل فوز و غلبه اولدقلرینی خبر آلمسی اوزرینه « هندستان » کیتمك فکرنندن صرف نظرله « مصر » ده جنرال (قلهبر Kleber) ی قائم مقام ترك و کندیسی « ماریاسیا » طریقله فرانسه یه عودت ایامشدر .

(بوناپارت) « پارس » و وصولنده دیرکتورلردن (سیهس

Siéyès) نامندہ کی ذات ایلہ اتفاق ایدہ رک (دیرکتوار) حکومتی
برینہ (قونسولا) یعنی (قونسولاق) حکومتک تأسسنہ صرف
مساعی ایلدی .

لکن (ناپولیون) ك «مصر» ده برافدینی اردو درت بش
سنہ قدر قالہ بیلوب نہایت عثمانلی و انکلز عساکرینہ مغلوب
اولغین تسلیمہ مجبور اولدیلر .

✕

﴿ قونسولا حکومتی ﴾

⁺ (ناپولیون) بروجه مشروح (سیہس) ك انضمام رأیله
(دیرکتوار) حکومتی لغو و حکومت مذکورہ طرفدارانی
کندی یہ اطاعتہ مجبور ایدہ رک (برنجی قونسول) نامیلہ مقام
ریاستہ انتخاب و معیتہ دخی ایکنجی و اوچنجی عنوانیلہ ایکی نفر
قونسول تعیین ایدیلہ رک (قونسولا Consulat) حکومتی تأسیس
و تشکیل اولندی ۱۸۹۹ م .

مشارالیه رأس اداره ده استقرار بولدقده درحال امور
مالیہی تسویہ و ولایتلرہ مستعد و اہلیتلی مأمور و حاکم کو ندرہ رک
آسایش و امنیت عامہی اعادہ و زراعت و تجارت و صناعتہ یاردم
اولق اوزرہ (فرانسہ باقہ سی) نی تأسیس و کافہ نظامانہ شمولی
اولوب (قود ناپولیون Code Napoléon) نامیلہ مشہور اولان

قوانین مجموعہ کائناتی تنظیم و (لژیون دونور) نشانی اختراع کبی
موفقیت عظیمہ بہ نائل اولدی

(ناپولون) فراسه مك امور داخله سی ایله مشغول ایکن
ملکنتک اطرافنی احاطه ایتمش اولان دشمنلره مرام آکلاقمق
ایچون اھالینک اولانجه غیرت ملیہ وافکار وطنیہ سنہ ہیجان
ویروب تشبثات داخلہ سی اکال ایدر ایتمر معیت موجودہ سیلہ
«سن برنار [۱]» طاغندن بالمرور «ایتالیا» ده گورندی. ۱۸۰۱ ده
آوستریالیلر ایله «مارنگو Marengo [۲]» محابہ سنی اجرا
ایلدی کہ: محاربه مذکورہ آوستریا اردوسنک محویله ختام
بولدی . .

الحاصل (ناپولون) «ایتالیا»، «اسپانیا»، «آوستریا»،
«پروسیا»، «آلمانیا» مملکتلرنی زیر وزبر ایدہ رک اوروپاده
نام آلمش و کدیسنہ اوج بحق ملیون رأی ایله فرانسه
ایمپراطوری عنوانی ویرلمشدر ۲۱ کانون اول سنہ ۱۸۰۴ م

×

﴿ایمپراطورلق دوری﴾

سرزم

۱۷

﴿ناپولیون﴾ رأس حکومتہ اقاماد ایدلمسیلہ فرانسه ده اداره

[۱] «فراسه» ایله «ایتالیا» آره سندہ در.

[۲] «ایتالیا» ناک شمالده و «پیه مون» قطعہ سندہ کاشندر.

ریاست امحا ایدلمش و ایمپراطورلق دوری کشاد اولنوب مقام حکومت ناپولیون خانداننه تخصیص قلمشدر.

حکمدار مومالیه بادئ امرده اوروپا دولترینه صلحپرور بر حکمدارکبی کورینهرك دائره و دبدهنی یولنه قویدقدن سوگره بتون اوروپایی فتح ایتک وعمومنی بر ایمپراطورلق هیئته وضع ایلمک فکرینه دوشدی.

فرانسه نك رقیب مشهوری اولان انكلتره نی دول سائره مثللو مغلوب ایله مدیكی جهتله «بریتانیا» جزیره سی اوزرینه سوق عسکرله انكلیزلرده شوكت عسکریه سی گوسترمك اوزره تداركات حربیه یه تشبث ایلدی. لکن انكلیزلر دوچار تلاش اوله رق «آوستریا»، «روسیه» و «اسوچ» دولترینی «فرانسه» علیه بر اوجنچی اتفاقه تحریك ومتفقین دخی تدارکاته مسارعت ایلدکلرندن (ناپولیون) در حال آلمانیا ایچندن آوستریا اوزرینه بالهجوم «ویانه» نی ضبط ایتدی. اورادن تبدیل حرکته «موراویا» ده بولان وروسیه و آوستریا اردولرندن مرکب اولان عساكر متفقینی «اوسترلیچ» Austerlitz [۱] ده وقوعه کان محاربه مشهورده [بو محاربه یه (اوج ایمپراطور محاربه سی) دینور] پریشان ایلدی که: محاربه مذکوره ۱۸۰۵ سنه سی کانون اولی ایکنجی کوننه مصادف ایدی مذکور محاربه ده ۱۰۰,۰۰۰ نفر دن مرکب اولان متفقین اردوسنی روسیه ایمپراطوری

(برنجی علیکساندر) ایله آوستریا ایمپراطوری (ایکنجی فرانچ) اداره ایدر و ۷۰,۰۰۰ نفردن عبارت اولان فرانسه عساکرینی ایسه (ناپولئون) قوماندا ایلردی. الحاصل «اوسترلیچ» محاربه سی فرانسه لریک غالبیتی انتاج ایتمکله روسیه و آوستریا ایمپراطورلری صلح و امان استدعاسیله بر صحرانک اورتیه یرنده اوچ ایمپراطور بالملاقات «پرسبورغ» Presbourg [۱] «معاهده سنک عقدینی جانلرینه منت بیلدیلر.

بوهنکامده اسپانیانک جنوب صولرنده وقوعه کان محاربه بحریه انگلیز لر طرفندن قازانلمش و (ناسون) قومانداسنده اولان انگلیز دونمماسی فرانسه و اسپانیا گمیلرینی تخریب ایلمشدر.

«پرسبورغ» معاهده سنندن چند سینه مهرورنده ناپولی بوربونلری ایله پروسیالیر میدان محاصمه یه آتدقلرندن (ناپولئون) اول امرده «ناپولی» یی ضبط و برادری (ژوزف بوناپارت) ی اورایه قرال نصب ایتدی ۱۸۰۷. بعده پروسیالیره ده سطوتی گوستروب «برلین» قدرگیدی. او صرعه نقص عهد ایدرک پروسیانک معاونته کان روسیه ایمپراطوری «برنجی علیکساندر» ی ده «تیلسیت» Tilsit [۲] معاهده سی عقده مجبور ایتدی.

[۱] ویانهک (۶۰) کیلومتره بعد ترقیسنده و «طونه» نهری اوزرنده در.

[۲] «نیم» نهری کنارنده بر شهردر.

پروسیای غربیده «وستفالیه» قراللیک ظهوری و (ناپولیون) ک
کوچوک برادری (زه روم بوناپارت) ک اورایه قرال نصبی معاهده
منعقدہ نتایجندن بری ایدی.

۱۸۱۳ - «تیلسیت» مغلوبیتدن صوگره
روسیه لیلرک «وستفالیه» قراللیغه مداخله ایدرک آنک حامیبی
بولان فرانسه علیه تدارکات شدیدیه مباشرتلی (ناپولیون) ک
«موسقوه» سفرینه سبیت ویرمشدر، شویله که : (ناپولیون)
تدارک ایتدیکی ۴۵۰,۰۰۰ کیشیک جسم اردو ایله روسیه
حدودینی ناتجاوز مظفراً «موسقوه» یه قدر یوریدی. لکن
شهرک محاصره سی جینده منلی ناهاسبوق بر شدتلی قیش باصدیر.
مغله ذاتاً روسلر ناپولیون عسکرینی آج براقق ایچون الکالرینی
یاقوب ییقدقلری کی فرانسه طرفندن منتظر اولدقلری مهمات
شتایشده نصاسه کلوب یتیشه مدیکندن فرانسه عساکری
آجلقدن و سغوقدن قیریلهرق (ناپولیون) قرق بیگه تنزل ایدن
عسکری ایله گیریه دوندی.

(ناپولیون) ک دوچار اولدینی «موسقوه» هزیمتی اوزرینه
اخذ انتقام ایچون فرصت بین اولان اوروپا دولترلی (ناپولیون)
علیه دردنچی دفعه اولهرق اتفاق ایدوب نهایت «پارس» اوزرینه
یوریدیلر. روسیه ایمپراطوری (برنجی عسکسندر) ایله پروسیا
قرالی (اوچنجی فره دریق کلیوم) ک تحت قوماندالرنده بولان
متفق اردوسی شهره گیره رک اوروپانک اخلاقی موجب اولان

(ناپوليون) يرينه آخر برينك نصـبـني طلب ايلديلر. بونلرك
 اصرارى اوزرينه سـنـاتو فرانسـه تاج قـرـاليسـنك (بوربون)
 سـلـاـهـسـنـدن مـتـوفـي (اون آلتنجي لوتى) نك برادري (قونت دو
 پرووانس) و يرلدىكنى اعلان ايتمليله موماليه (اون سـكـزنجي
 لوتى) عنوانيله فرانسـه تـمـتـه جلوس ايتمش و (ناپوليون) ايسـه
 ايمپراطورلى ايله سائر حكومتلره اولان حقوقك تركنى ميين
 بر بيانـسـامـه نشر و اردوسيله وداع ايدـهـرك دواتلر طـرـفـدن
 اقامته تخصيـص قلنان «الب [۱]»، آطهـسـه بشـيـوز قدر معيت
 عسـكـرـيـني آلـهـرق عزيمت ايلامشدر في ۴ نيسان سنه ۱۸۱۴.

بوز كوره حكومتى — ناپوليونك «الب» آطهـسـده آوان
 اقامتده فرانسـه احوالى لايقيه كسب سـكـون ايدـهـمـديكى و بو
 صـرـهـده ناپوليون طرفدارى تشكيل ايتـدـكـلـرى بر بـيـوك اردويه
 قوماندان ايتـكـ اوزره (ناپوليون) ى دعوت ايلـدـكـلـرى حـمـتـله
 مـشـارـاـيله ۱۸۱۵ سنه سى مارتى اوائلنده «الب» آطهـسـنـدن
 اوچ يوز قدر معيت عسـكـرى ايله فرانسـه سواحلده چيقمشدر.

بوهنگامده (ناپوليون)ك قرال طرفدارى بولان عسـكـرو قوماـ
 ندانلر جانبندن التزام اولمىسى «پارس» و دخولى تسهيل ايدوب
 قرال (لوتى) نك شهر مذكورى ترك ايله «بلجيقا» يـه النـجـا ايلامسى
 دخی (ناپوليون)ك ايكنجى دفعه اولهـرق مـسـنـد ايمپراطورى يـه
 نائليتى مؤدى اولدى؛ لـكـن دول متفقـه كـيفـيته كسب وقوف ايلـدـكـده

در حال صلاحہ صارمشار و هر نه قدر سنہ مذکورہ حزيرانك
اون آلتیجی کونی « لینی Ligny » محاربه سنی غیب ایتشلر ایسه ده
ایکی گون صوگره « واترلو Waterloo [۱] » موقعه ایتدکری
محاربه بی قازانمش اولدقلرندن (ناپولیون) فرانسه یه اولان
حقوقی (ایکنجی ناپولیون) یاد ایتدیکی اوغلی « پرنس دو راشناد
Prince de Reichstadt » تودیع ایتک اوزره بر استعفا دها
ایده رک بر کمی یه راکباً انکلتزه دولته عرض تسلیمیت ایتمش
وانکلزلر متفقین عدادنده داخل اولدینی جهتله « ومالیهی
دول متفقہ نامه اوله رق اخذ و اسیر و بر از صوگره یعنی
(برلین قونفره سی) قرار ی موجبنجه « بحر محیط اطلاسی » ده
کائن « سنت الی » آطه سنه نفی و تغریب ایلمشدر ۱۸۱۵ ، بقیه عمری
اولان بش سنه بی جربره مذکورده اصرار ایتدی [۲] .
ناپولیون بوناپارت (عصر اخیرک اک بیوک قوماندانی اولوب
ایکی کره « ویانه » بی و بر دفعه دخی « برلین » ی ضبط واستیلا
وتدایر حربیه سیله نامنی صحایف تواریخده ابقا ایلمشدر .

[۱] « بلجیقا » ده « بروکسل » شهرینک سرق جنوبنده کائن اوافق

برقصه در .

[۲] ناپولیون هر نه قدر « سنت الی » آطه سنده وفات ایتمش ایسه ده
مؤخرأجسدی « پارس » کیریله رک (انوالید Hôtel des invalides)
اولنده دفن اولمش و الیوم هزاری اوراده بولمشدر .

✽ بوربون خاندانك اعاده حكومتی ✽

خاندان مذكور دن فراسه ده اون سكزنجی لوئی ۱۸۱۵ — اوننجی شارل ۱۸۲۴ حكومت ايمشدر.

اوده سكزنجی لوئی، اوتنجی شارل — (نابوليون) دن صوگره (لوئی) ايله (شارل) ۲ رینی متعاقب فرانسه تختنه جلوس ايتمشلدر. بونلردن (شارل) ك وقوع بولان استعفا سنه مبنی خاندان مذكورك حكومتی نهايت بولمش و نوبت حكومت (اورلئان) خاندانه كلشدر .

✽ اورلئان خاندانك حكومت ثانیه سی ✽

مذكور خاندان دن لوئی فلیپ ۱۸۳۰ حكومت ايمشدر.

لوئی فلیپ Louis Philippe — (اوننجی شارل) ك استعفا. سندن صوگره اورلئان سلاله سندن (لوئی فلیپ) فرانسه تختنه جلوس ایلدی ۱۸۳۰ . موما ایه ۱۸۴۸ تاریخنه قدر ۱۸ سنه امتداد ایدن زمان حكومتی صنایع و معارفك ترقیسنه حصر ایدوب اوروپاده صلح و صلاحی محافظه ایلدی . موما الهك « بلجیقا » طرفنده ظهور ایدن منازعاته مداخله ایتیمی بلجیقانك

«هولاندہ» دن آریلہرق کسب استقلال ایتسنی ۱۸۳۱ و بحر
محیط کیرہ دونما سوق ایدہرک انکلز لر ایله متفقاً چین
ایمپراطورلی ایله محاربہ ایلمسی دخی صنایع تجارتیہ نک محافظہ
سنی انتاج ایتشدرد . ۴

﴿ ایکنجی ریاست حکومت ﴾

(لوی فلیپ) ک «انکلترہ» یہ چکلمسیلہ «پارس» دہ اعلان
ریاست و ادارہ موقہ تشکیل اولندی . بو اداره ۱۸۴۸ دن
۱۸۵۲ تاریخہ قدر ۴ سنہ دوام ایلدی .

بو صرہدہ (بیوک ناپولیون) ک برادر زادہ سی یعنی (لوی
بوناپارت) ک اوغلی (لوی ناپولیون) اوروپا و آمریقاچہ اولان
سیاحتلرینی بتوروب «پارس» ک لہرک فرانسه اہالیسنک محبتی
جلب و آنلری کندیدی یہ بند ایلمش اولدیفندن تنسیب اہالی
ایله مجلس مبعوثانہ اعضا و بعدہ بش بحق ملیون رأی ایله
رئیس حکومت انتخاب اولمشدر فی ۲ کانون اول سنہ ۱۸۴۸ .
(لوی ناپولیون) ریاست حکومتہ صعودینی متعاقب فرانسه
اہالیسنک کندیدی یہ اولان صداقت و محبتی حس ایتکلہ اتخاذ
ایتدیکی تداییر سایہ سندی یدی بحق ملیون رأی ایله فرانسه
ایمپراطوری نصب اولندی فی ۲ کانون اول سنہ ۱۸۵۲ .

﴿ ایکنجی ایمپراطورلق ﴾

ایکنجی ایمپراطورلق دورینی (لوئی نابولیون) تشکیل
ایلدی .

موما الیه (اوچنجی نابولیون) عنوانیله فرانسه ایمپراطوری
انتخاب اوله رق اصلاحاته مبادرتله ایلک ایسی نظامات اسـا .
سیه مک تعدیلی و تجارت و معارف و مطبوعات قانوننامه لرینک
تنظیمی اولدی .

روسیه دولتک دولت علیه عثمانیه علیه قیام و « سینوب »
ده دوئمای هایونی احراق ایتمسندن طولایی تولد ایدن « قریم »
مسئله ماضیه سی (نابولیون) ک یکنی ایمپراطورلنی زمانه « صادف
اولغله اولبابده « انکلتزه » ، « ساردنیا » حکومتلرینی روسیه
علیه اتفاقه جلب و دولت علیه عثمانیه یه نقداً و بدناً معاونت
ایدوب « قریم » ده متفقین ایله برابر روسیه لیلر ایله جنک
ایلدی ۱۸۵۴ . محاربه نک ختامنده عقد اولسان معاهده نک
« پارس » ده انعقادی ۱۸۵۶ فرانسه نک اوروپاچه اولان شان
و شوکتی تزید ایتدی .

۱۸۵۹ ده دخی « ایتالیا » محارباتنه مداخله یه اهتمام تام
ایده رک « ایتالیا » یه هجوم ایتمش اولان آوستریالیلرک اورادن
طردینه و ایتالیانک یکپاره بر دولت هیئتنده میدان چیمسنه
غیرت ایلدی .

بونلردن باشقه « جزاير » قاريشقلىقى تسكين و « مكسيقا » و « چين » طرفلارينه ده دونما وعسكر سوق وتسريب وچينليلره غلبه ايتدى .

۱۸۶۷ ده جتتمكان (سلطان عبد العزيز خان) مرحوم حضرتلرينك « پارس » ي تشرىفلرنده مشاراليه حقنده احترامات فوق العاده ده بولنوب اوج سنه صوگرده ده زوجه سى (اوژهنى Eugenie) ي اعاده زيارت ايجون « استانبول » گوندرمشدر .

۱۸۶۹ ده پروسياليلرك « هوهنزولرن » خاندانندن برپرسى (ايكنجى ايزابل) دن منحل قالان اسپانيا قرالغنه انتخاب ايتمى فرانسه نك منافع سياسيه وعظمت حكمرانيسنه طوقونمسندن طولايي پروسياليلره اعلان حرب اولدى ۱۸۷۰ . محاربه نك اعلاقى متعاقب پروسيالولر مدت قليله ظرفنده ترتيب ايلديكى اردولرى حدوده سوق و (ناپوليون) زوجه سى (اوژهنى) ي « پارس » ده وكيل براقهرق كنديسى اردو ايله برابر ميدان كارزاده عزيمت ايلدى .

بو صروده بي طرف قالمسى مامول اولان (جنوبى آلمانيا) (آلمانى شامى) مثللو پروسيه ليلره التحاق ايلديكندن قوتلرى بوانحادلر ايله برقات ده تزايد ايدن آلمانلرك منتظم اردولرينه قارشى فرانسزلر دفعات متعدده ايله مغلوب اولدى . بو حال ايسه بالاخره فرانسه ايمپراطورى (اوچنجى ناپوليون) ي « سدان » ده پروسيا قرالى (كليوم) جنابلرينه تسليم سيف وترك سلاحه مجبور ايتدى .

(ناپولیون) اسارندن قورتلدقدن سوگرم بقیه عمری اولان
برقاج سنه‌بی امرار ایچون انکلتزه یه کیتدی . وارثی بولان
اوغلی (دردنجی ناپولیون) دخی تحصیل و تربیه‌سی اکیلا ایتیش
اولدینی « انکلتزه » مملکتینه خدمت قصدیه انکلز صفلی
آرهنده آفریقای جنوبی محاربه‌سنه گیده‌رك اوراده (زولو)
قیله‌سی طرفدن تلف ایدلمشدر .

(ناپولیون)ك بروجه مشروح تسلیم سلاح ایتیمی ماده‌سی
«پارس» عکس ایدنجه فرانسرلر درحال تشکیل وتدارك ایده .
بیله‌کلری درمه چاتمه عسکر ایله محاربه‌بی تمید ایتدیلرسده
پروسیانك شوق غلبه ایله برقات دها کسب متانت ایلین منتظم
اردولرینه قارشى مقابله ومقاومتدن عاجز قاله‌رق « پارس » ك
قابولرینی دشمن غالب‌لرینه آچغه مجبور اولملریله « الساس » ،
«لورن» ایالت‌لرینی وبش مایار فرائق تضمینات حربیه ویرمکی
تعهد ایده‌رك « فرانقفورت » ده عقد صلحه موفق اولدیلر
۱۸۷۱ . « بوردو [۱] » شهرنده تجمع ایدن اعضای مجلس
«عاهده منعقدہ» یی بعد الامضا حکومت‌لرینی ریاسته تحویل ومقر
اداره‌لرینی «ورسای» . تبدیل ایتدیلر که : شهر مذکور جزئی
بر زمان ایچون فراسیه یه پای تخت اولمش وبعده یه «پارس» .
نقل حکومت اولته‌رق الحاله هذه او وجه ایله اداره حکومت
ایدلمکده بولنمشدر .

[۱] فرانسه‌نك سمت غریپسنده «ضارون» نه‌ری کنارنده در .

فصل ثانی

❖ احوال انکلتريه ❖

- لانکاستر، يورق يعني آنزو خاندانی ۱۴۲۲ : ۱۴۸۵ —
- تودورلر ۱۴۸۵ : ۱۶۰۳ — استواردلر ۱۶۰۳ : ۱۶۴۹ —
- اداره رياست ۱۶۴۹ : ۱۶۶۰ — استواردلرک اعاده حکومتی
- ۱۶۶۰ : ۱۷۱۴ — هانويړه خاندانی ۱۷۱۴ —

❖ آنزو خاندانک حکومتی ❖

- يوز سنه محاربه سی نتیجه سی و آلتنجی هانوي ۱۴۲۲ — ريشار
- يوروق و دردننجی ادوار ۱۴۶۱ — بشنجی ادوار ۱۴۸۳ —
- اوچنجی ريشار ۱۴۸۳

يوز سنه محاربه سی نتیجه سی — محاربه مذکورہ نك فرانسه ده، حاصل ابتدايكي اتحاد سبيله توحه عامه قرال طرفه ميل ايتمش وانکلتريه ده ايسه فرانسه عليهنه ابراز کين و غضبي واوده بياض گل آرمه سنی حامل اولان « يورق York » و قرمزی گل آرمه سنی علامت فارقه عدايدن لانکاستر Lancaster، خاندانی بيننده اختلاف و منافرتی توليد ايلمشدر .

آلتنجی هانوي Henri VI — انکليزلر فرانسه ده کی

موفقيتلريني برر برر ضايع ايدەرك طريق رجعتي اختيار
 ايتكەدە و فرانسز اردولرى مطفراً ايلروملكەدە ايكن انكلتره
 تحت قراليسندە لاقاستر دوقەسى (آلتيجى هازى) اوطور.
 مقدمه ايدى .

موما اليه فرانسه قرالى (آلتيجى شارل) ك طورونى
 وانكلتره قرالى (بشنيجى هازى) نك اوغلى اولوب زوجەسى
 (مارغريت دە آنزو Marguerite d'Anjou) ايسە فرانسه
 پرنسسلىرىن اولدينى وصاحبە نفوذ بولندينى جهتله دائماً
 فرانسزلىر حايه ايدر، آنلره خصوصت ايدنلره بعض وعداوت
 ايلر اولديغندن فرانسه عليهنه محاربه يي آرزو ايدن وانكلتره جه
 جلب محبت ايله (بون دوق) عنوانى حائز اولان (غلوستر
 Gloster) ى توقيف ايتديردى .

بو صرەدە (اوچنجى ادوار Edouard) ك طورونى
 (ريشار يورق) كندى يي قرال اعلان ايلمىش وبو وقوعات
 (يورق) و (لاقاستر) طرفدارلىر ييندە قرمزى و بياض
 يعنى (چفتهكل محاربه سى) نه سبب مستقل اولمشدركه: محاربه
 مذكوره ۱۴۵۲ دە بدأ ايدەرك ۱۴۸۵ تاريخنه و (اوچنجى
 ريشار) ك زمان حكومتنه قدر ۳۳ سنه امتداد ايلمشدر .

(آلتيجى هازى) زوجەسى (مارغريت) ايله طرفدارانى
 استرداد حقوقه قيام ايله . موفق اولمشلردر .

« لوندره » دن طرد وتبعيد اولسان (ريشار) ايسە شەلى

اصلزادگانك و بالخاصه غایت زنکین و نامدار اولان قونت (وارویق Warwick) ك مظهر معاوتی اولان اردویی آچیقندن آچینه استصحاب ایده رك « سنت آلبن Saint Alban [۱] » ده و میلادك ۱۴۵۵ تاریخنده وقوعه کلن محاربه ده (هازی) مغلوب و دوشمنلری النده اسیر اولمش و طرفدارانندن دخی ۵۰۰۰ قدری تلف ایدلشد.

لكن (مارغریت) بو مغلوبیت عظیمه دن یأس و قنور کتیرمیه رك فرانسزلر ایله دایما دوست گچنمکده بولسان اسقوجیالیره بالمراجعه آنلرك معاوتی ایله جمع و ترتیب ایلدیکی اردویی (ریشار) علیه سوق و « یورق » قطعه سنده کائن « واکه فیلد Wakefield [۲] » ده اعلان غالیبت ایلدی ۱۴۶۰ . پو صره ده (ریشار) وفات ایتمش و مأسور هازینك انکلتره قرالغی اعلان ایدلشد .

(ریشار)ك اوغلی (ادوار) یدردن موروث حق حکومتدن واز گچمیه رك «لوندره» ده قرالغی بالا اعلان «یورق» قطعه سنك جنوب ضریسنده کائن «تووتون Towton» ده وقوعه کلن قانلی و شانلی محاربه بی قازانمش و لافاسترلیره یکر می سکزیك [۱] لوندره نك غرب شمالیسنده و (۲۰) کیلومترو مسافه سنده واقع بر قصبه در .

[۲] یورق قونتلعدنه و « لیدس » شهرینك (۱۶) کیلومترو بعد جنوبیسنده در .

قدر تلفات ویردیرم شد. (مارغاریت) بومغلویت اوزرینه اولاداسقوجیا، یه وبعده «فرانسه» یه کیده رک (اون برنجی لوئی) نك مظهر حمایتی اولمش وزوجینك حقوقی استرداد نیتله آندن آلدینی عساکر «اونه یه گوه نه رک» لوندره، اوزرینه حرکت ایتمش ایسه ده امید ی برعکس اوله رق زوجی (هازی) ایله برابر کوچ حال ایله «فرانسه» یه عودت ایده یلم شد.

(ادوار) ك تاج و تختی بو صورتله تحت تأمین آلمش ایکن بورغونلردن (الیزابت وودویل Elisabeth Woodvill) اسمنده برقیز تزوج ایتمسندن طولانی حامی حقیقیسی اولان (وارویق) ك اغسبارینی جلب ایتمکندن (وارویق) (اون برنجی لوئی) واسطه سیله (مارغریت) ی دخی دائرة اتفاقه آله رق جمع ایتمک لری ۶۰۰۰۰ قدر جم غفیر ایله انگلتره یه اینوب ادوار اردوسیله « ترانت Trent [۱] » ده آغاز جنك وجدال ایلدیلر . بوضروده (ادوار) غلبه متفقین طرفنده قاله جغنی درك وتیقن ایلدیکندن فرانسه نك شرق جنوبیسنده قائم برادری اولان بورغونیا دوقسی (شارل) یانه فرار ایتمکله آرتق (آتینجی هازی) تکرار تحت قرالی یه جلوس ایلدی .

ادوار ایسه بش آی قدر غیوبتدن صوگره (شارل) ك

---

[۱] (۱۲۰) کیلومترو طولنده اوافق برنهر اولوب « اوز Ouse » نهریله برلشهرک « اومبر Humbert » نهرینی تشکیل ایدر .

تجهیز ایلدیکي دونمابه قوماند ایللرک انکلتره سواحلدن
گورنمکله کندي به بر جوق طرفدار بولنديقندن دشمن طبعیسی
اولان (وارویق) ایلل « بارت Barnett » ده شدید بر محاربه به
گیریشوب میدان حربده (وارویق) تلف اولمش و غالبیت
(ادوار) طرفنده قالمشدر .

آندن صوگره (مارگریٹ) اوزرینه دخی تسلطله
طرفدارانی درجه انهمزه دوچار ایلدرک موما الیای زوجی
ایلل برابر اخذ اسیر ایلدی . مأسور هازینک وفاتنده
(مارگریٹ) دخی فرانسه قرالی (اون برنجی لوثی) طرفندن
تخلیص ایللرک بقیه عمرینی فرانسه مالکنده کچیرمشدر .

دورنجی ادوار Edouard IV — موما الیه تاج و تختی بوصورتله
رقییدن تخلیص ایلدکن صوگره فرانسزلر علیهنه تهیه واحضار
ایلدیکي دونمایی « مائز » دگزی ساحلدنکی « قاله » لیمانه
یناشدیره رق عسکرینی چیقاردی ایسهده فرانسزلر انکلتره
رؤسانسی آقچه قوتیللله ایلتمکله انکلتره عسکرینه تفرقه عارض
اوله رق (ادوار) فرانسه دن تبعید اولندی . « لوندره » به
عودتنده بر حال مأیوسیتده بولنه رق بقیه عمرینی عیش وصفایه
حصر ایتدی، وفاتنده اوغللرندن (ادوار) (بشنجی ادوار)
عنوانیله مقامی احراز ایلدی ۱۴۸۳ م .

بشنجی ادوار Edouard V — موما الیه انکلتره تختیه
جلوسنده اون ایکی یاشنده بر صبی بولندی جهتله امور وکالت

اویجی ریشہ Richard III — مومالیہ زمان حکومتده
(لاقاستر) فاملیاسنه منسوب اولان و (تودور Tudor)
فاملیاسنک رئیسی بولان (هازی) انگلیز طرفدن اولان
دعوتہ اجابت ایدهدک (سکزنجی شارل) دن آلدینی فرانسه
عساکر معاونه سی ایله کلوب کندیسنک (یدنجی هازی)
عنوانیله حکمدار لغی اعلان ایتمشدر . بونکله ده انگلتره ده
(لاقاستر، یورق) خاندانک حکومتیه یعنی (چفته کل محاربه سی) نه
ختم وریلوب (تودورلر) حکومتی ابتدا ایلمشدر ۱۴۸۵ .

— (تودورلرک حکومتی) —

خادان مدكوردين يدنجي هانري ۱۴۸۵ - سكرنجي هانري ۱۵۰۹ -
آلتنجي ادوار ۱۵۴۷ - ماري تودور ۱۵۵۳ - البراب ۱۵۵۸
حکومت سورمشدر .

برنجی هاری Hanri VII — مقدا (ریشموندا Rich-
mond) قوتی دنگله معروف ایدی . موما الیه فرانسه

حکومتی اداره ایدن (آن دو بوژو) نك معاوتی وانكلیزلرك دعوتی اوزرینه انكلتره تختہ جلوس ایتدی ایسہدہ نوبت حکومت (دردنجی ادوار) ك قیزی (الیزابت) ك لہرك حكمدارلنك موما الہا عہدہ سنہ انتقالی ایجاب ایتكلہ موما الیہ ہازی درحال (الیزابت) ی تزوج ایتش و بو و حہ ایلہ (لاقاستر) و (یورق) فاملیاری برلشمش و قرالغنہ راضی اولیانلر دخی دائرہ اطاعت و تربیہ آلمشدر.

مومالیہ مدبر و کار آشنا بر آدم اولمغلہ زادكانك حقوق و امتیازلرینی تعین و تحدید ایدہرك آنلرك توجہنی جلب وانكلترہ ایچون تجارت معاہدہلری عقد و معارف و صنایعہ خدمت ایتكلہ زمان حکومتی انكلترہ نك معموریتہ حصر ایلدی .

(سکنزنجی شارل) ك وایتالیا قطعہ سنہ حین هجومندہ علیہنہ اتفاق ایدن اوروپا حکمدارلری ایلہ برلشوب وقالہ شہرینہ عسکر سوقیلہ خیلی مظفریتہ دخی نائل اولدی ۱۴۹۴ م . (خرستوف قولومب) ك « آمریکا » قطعہ سنی بولدینی حوادثی انكلترہدہ ایشیدلکدہ (ہاری) کشفیات بخندہ بیان اولنہ جنی وجہ ایلہ ۱۴۹۴ دہ (سباستیان قابو) و (ژان قابو) نامندہ کی ایکی برادرہ شمدیکی حکومت متفقہ آمریکا نك بواندینی محلی کشف ایتدیردیکی کبی ۱۴۹۷ دہ دخی وندکلی (غباتو) نی « بحر محیط اطلاسی » نك سواحل غربیہ سنی کشفہ مأمور ایتدیکنندن

مومالیه انگلتره دولتی مانه «رنو» دیدکری «ارض جدید»
ایله آمریقا سمیت شمالیسندره بعض محلری کشف ایلمشدر.
قرال مشارایه اسقوچیانک انگلترهیه ربطی دخی آرزو ایتمکده
بولندیغندن قرالی بولنان (دردنجی زاق) «بیوک قیزی
(مارغیت) ی تزویج ایلمش و بو ازدواج آشاغیده گوریه جکی
وجه ایله مذکور ایکی قطعه یی برلشدیرن (استوارد) خاندانک
انگلتره تخته جلوسنی استاج ایتمشدر.

۱. سکزنجی هازی VIII Hanri — مومالیه پدری (یدنجی)
(هازی) نک نارنج وفاتی اولان ۱۵۰۹ ده (سکزنجی هازی)
عنوانیله انگلتره تخته جلوس ایلدی. کندیسى او وقت هنوز
۱۰ یاشنه واصل اولمش تارک و ظریف بر پرس اولوب منتظم
و مکمل بردولته مالک و مدبر و کلایه صاحب اولغله (تودور)
خاندان جدیدی احيایتدی بیوک قرنداشی (آرتور Arthur) دن
طول قالمش اولان و (قاتولک فردیناند) ک قیزی بولان (قترینه) یی
تحت ازدواجه آلدی.

«ایتالیا» یه و خصوصیه «روما» یه هجوم و دخول ایدن
فرانسزلرک دفع و طردی ایچون باش وکیل (وولسی) «پاپا طرفندن
اولان رجا و التماس اوزرینه فرانسزلر ایله آغاز جنک و جدال
ایلیه رک مظهر فوز و غایه اولدی ۱۵۰۹ .

فقط اوصرده اشته سی بولنان اسقوچیا قرالی (دردنجی
زاق) زوجه سی بولان (مارغیت) ک انگلتره تخته اولان

حقوق ارثیہ سندن بچہ چقاردینی بر دعوا اوزرینہ انکلتزہ
 هجوم ایتسی (ہازی) نک فرانسه دن عودتی موجب اولغله
 پینرندہ وقوعہ کان محاربہ انکلیزرک غلبہ سیلہ ختام بولش
 ومومالیہ (ژاق) دخی مقتولین ایچندہ بولمشدر.

۱۵۱۳ دە دخی آلمانیا ایمپراطوری (برنجی ماقسمیلیین)
 ایله برلشہرک فرانسه حکمداری (اون ایکنجی لوئی) ایله
 ایتدیکی دگینه قات، محاربہ سنی قازانمشدر.

برکرہ دخی اسپانیا قرالی (شارلکن) ایله برلشوب فرانسه
 علیہ اعلان حرب ایلدی ایسہدہ ۱۵۲۵ دە عقد صلح
 اولندی.

(سکزنجی ہازی) بروجہ مشروح مظفریتارہ مظهر
 اولسی انکلتزہ اہالیسنک کندی یہ اولان حسن توجہنی تزید
 ایلمش ایسہدہ مؤخر آیشی دکشمشدر.

شویله کہ: زوجہ سی (قازینہ داراغون) ی تطلیق ایله آنک
 خدمتندہ بولنان (آن دو بولہین Anne de Boleyn) نامندہ کی
 قادینی تزوج ایتکہ قیام ایتدی. ہرنہ قدر پایاسلرہ اعذار واہیہ
 سرد ویبان ایلدی ایسہدہ او وقت پایالق مقامندہ بولنان (بدنجی
 قلعہ مان) قرالک بومطالعہ سنہ روی مساعده کوسترمینجہ قرال
 مشارالیہ پایاہ بالا نفعال او وقتہ قدر رد و ذم ایتکہدہ اولدینی
 (لوتر Luther) آیینی قبول ایله کندی بی رئیس مذهب کبی
 اعلان ایلبہرک (قازینہ داراغون) ی تطلیق وتبعید ومعشوقہ سی

اولان قارى يى تزوج ايلدى كه: بواز دو اجدن (اليزابت Elisabeth) دنيايه كلدى.

(هانرى) بو صـورتله هم قاتولك و هم لوتريان مذهبنده بولنور كېي كندى يى عالمه كوسترمش وهر نه قدر پايا طرفندن آفروز ايدلمش ايسهده او صـرده اصـلا تاثيرى قالميان پايا آفروزينه قارشى مناسـترلك تعطيل ايله انكلتره كليسالرينك ذى قيمت اشيا سنى خزينه سـنه جلب و بوشا مخالفت ايدنلرى قتل و افكار مخصوصه سنى پارلمنتو اعضا سـنه زور ايله تصديق ايتـديردى. بو حـالده ايكن فرانسه عليهنه اعلان حرب ايدـه رك كسب ايلديكي غلبه سببيله « بولونيا » يى ضبط ايتـدكـن صوكره وفات ايلدى ۱۵۴۷.

آلتيجى ادوار — Edouard VI — (هانرى) نك وفاتنده نوبت حكومت (ادوار) . انتقال ايتـمـكـله مومـالـيه (آلتيجى ادوار) عنوانيله تخت پـدره جلوس ايتـدى . لـكن صباوتيله برابر غايت خفيف وضعيف اولدنى جهتله اداره حكومت وصى تعين اولنان عميسى (دوق دو سومرسـت Duc de Sommerset) عنوانى اخذ ايدن ذاتك عهدۀ امانته براقلدى .

(آلتيجى ادوار) ك ۶ سنه قدر حكومتى امتداد ايتدى . ايام حكومتنده باشليجه بروقمه ظهور ايتـماش و فقط كنديسيله هم اقران اولان اسقوجيا قراليجـسى (مارى استوارت) ايله

ازدواج مادہ سندن طولای اسقوجیا لیلر ایله « ادیمہ رخ » [۱]
 جوارنده ۱۸,۰۰۰ کشیدن عبارت اولان انکلتزه عسکری ایله
 ۱۸ قدم طولند، مزاراقلر ایله مسلح بولن اسقوجیا اردوسی
 بینده محاربه لری وقوعه کلمش ایسه ده افکار مخصوصه لرینک
 اجرا سنه قرالیچه نک فرانسه یه اعزامیله (ایکنجی هازی) نک
 اوغلی (ایکنجی فرانسوا) یه نشانلمسی مانع اولمشدر.

— ماری نمودور Marie Tudor — (آلتنجی ادوار) ک بلا ولد
 وفاتنده (سکزنجی هازی) نک قیز قرن داشی (مارکز ده
 دورست) دن متولد (ژان غرای Jeanne Gray) نامنده کی
 پرنسس استحصال تاج قرالیه تشبث ایلدی ایسه ده بوبت حکومت
 متوفانک همشیره سی و (سکزنجی هازی) نک قیزی (ماری
 Marie) نک اولغله مشارالیه انکلتزه تختنه جلوس ایلدی ۱۵۵۳.
 (ماری) والده سی (قازینه دآراغون) کی متعصب و پیا
 طرفداری اولدیغندن درحال قاتولک مذهبی اعاده ایدرک
 پروتستانلی منعه قیام ایتدی.

لکن اسپانیا قرالی (ایکنجی فلیپ) ایله ازدواج ایتسی
 فرانسز لری دلکیر ایلدیکندن علینه س-وق اولنان فرانسه
 عسکری «مانش» دگزی سواحلنده کی انکلتزه مستملکاتی
 ضبط و «قاله» قلعه سنی استیلا ایتمکله آرتق انکلیزلر فرانسه ده کی

[۱] الیوم «اسقوجیا» نک مرکز اداره سی اولان برشهردر.

ممالكنى ضايع ايتمش اولدقلرندن « فرانسه » دن كف يد
ايلمشاردر .

(ماری) نك حكومتی بش سنه قدر دوام ایتدی .
وفاتنده حكومته رقیه بیلدیكى همشیره سی (الیزابت) مقامی
احراز ایلدی ۱۵۵۸ .

ایلیزابت Elisabeth — مومالیها گرچه ۲۵ یاشنه
هنوز واصل اولمش بر قیز اولمش ~~کورد کندیندن~~ او قدر
حسن خدمت بکنمز ایدیسه ده استعداد و قابلیتی سیبيله ۴۵
سنه قدر دوام و امتداد ایدن زمان حكومتده پاك چوئك
ایشلر کوردی، انكلتره ایچون خیلی آثار نافعہ میدانہ کتیردی ،
چونكه مومالیها وقتی بهوده کچیرمیوب تحصیل علمه حصر
ایتمش اولدیغندن بهره ~~مستفیدی~~ وار ایدی . تدابیر صائبه سیله
امور حكومتی حسن صورتله اداره یه باشلاوب اسپانیا قرالی
(ایکنجی فلیپ) طرفندن اولنان ازدواج تکلیفی رد و پروستانلی
حمایه ایدرک زمان سلطنتی انكلتره نك معموریت فوق العاده سنه
حصر ایلدی .

اوروپانك ممالك سائرهنده بولنان قاتولك کلیساری
وحشتلرندن یزار قالان اهل هنر و معارفی حسن صورتله قبول
ایدر و آنلری تلطیف ایلر اولدیغندن « لوندره » شهری صنایع
و معارفه مرکز اولمش و لوندره بورسهنك رسم کشادی .

بوزمانہ تصادف ایلمشدر. آندن سوگرہ بانکہ لروتجار و سیغورطہ قومپانیاری ظهور ایلدی .

(الیزابت) پروتستان آیتنک ترقیاتنه خدمت و قاتولک مذهبی علیهنہ حرکت ایلدیکی زمان اسقوجیا قرالیچه سی بولنان (ماری استوارد Marie Stuart) (الیزابت) کبی برپروتستان حکمداری لندن انکلتربی قورتارمق ایچون علیهنہ سوق عسکر ایلدی ایسهده بر شیتہ موفق اولهمدی .

وقوعات مشروحه قاتولک آیتنده بولنان اسپانیا قرالی (ایکنجی فلیپ) ک واصل سمی اولدقده درحال بر جسم دونما احضار و تدارک ایدہ رک و انکلتربہ ۱۵۸۸ء یه سوق واعزام ایلدی ایسهده او ائنادہ ظهور ایدن شدتلی بر فورطنہ دونمائی برباد ایتدیکی کبی بقیه سی دخی غرق وضبط ایدلمش اولدیغدن اسپانیا دولتی النده بولنان دونمادن برنام و نشان قالدی ۱۵۸۸ . آندن سوگرہ اسپانیالیرک تحریک و تشویقیله مخالفتہ قیام ایدن ایرلانده لیرلر دخی دائرہ اطاعت و تربیه آلدی. انکلیزلر خصوصات مذکورہدن طولایی کمیلرینی تکثیر و بوسایهده « آمریقای شمالی » ایلہ « هندستان » سوق و تسیر ایلہ دول سائرہنک کشفیاتنی جهت مذکورہده بر درجه تأخیر ایدہ رک اورالرده مستملکات مهمہ صاحبی اولدیلر، شمیدیکی حکومت متفقہ آمریقانک اساسنی قوردیلر .

(الیزابت) ایشتہ بوسورتله اجرای حکم و حکومت ایتدکن

صوگره ميلادك ۱۰۶۳ سنه سى نيسانك اوچنچى كوفى ۷۰ ياشنده اولدينى حالده بلا ولد وفات ايلدى .
 موما اليها (تودور) خاندانك حكمدار اخيرى اولوب
 حين وفاتنده انكلتره حكمدارلغى باوصيتنامه (ماري استوارد)ك
 اوغلى بولان اسقوجيا قرالى (زاق Jacques)ه ترك ايلديكى
 جهتله وفاتنده مقامى موماليه زاق احرار ايتدى . بونكله
 انكلتره ده (تودور) خاندان دن حكومتى محواوله رق (استوارد)
 خاندانى اجراى حكومه ايتدار ايلدى .

﴿ استواردلر ﴾

خاندان مدكوردن انكلتره ده برنجى زاق ۱۰۶۳ - برنجى شارل
 ۱۶۲۵ حكومت ايشلدر .

برنجى زاق Jacques Ist — خاندان مدكورك انكلتره ده
 مؤسلك شرفى احرار ايدن (زاق) والده سى (ماري استوارد) دن
 صوگره (بشنجى زاق) عنوانى آله رق « اسقوجيا » ده و (اليزابت)ك
 وفاتنده دى (برنجى زاق) عنوانى حائر اولدينى حالده
 « انكلتره » ده قراللى اعلان اولان زادر .

موماليه انكلتره نختنه جلوسنده « اسقوجيا » وه انكلتره
 حكومتلى طيبي برلشمش اولديغدن موماليه (سيوك بريتانيا)

قرالى نامنى قازاندى . لېكىن انكلىتە وكلاسەندىن اكثريسى
تەبديل و مەنەبب دوت اسقوجىيالىلرە توجيە وقاتولك آينىندە
بولسائلر تحقير اولندىنى كې قاتولكلردن اولوبدە مامورىت
دولتدن بولسائلرك قىلدرى ترقين وە لوندرە دەە اسكائلرى
منع وانكلىتە دەە مسكون بالجلە ژزويت گروھى ممالك اجنيبيە
نفى وتغريب ايدلدى .

قرال مشارايە (پرنس دەغال) عنوانى حائز اولان اوغلى
(شارل) ى شوكت و ثروتلە مشهور و اسپانيا خاندان قراليسنە
منسوب بر پرنسس ايله تزويجه قالدشمەسەندىن متولد برمنازە
اوزرينە اسپانيا، عليه سوق عسكر ايدلى .

آندن سوگرە . يعنى مىلادك ۱۶۲۵ تاريخىندە (ژاق)
اوغلى (شارل) ايچون فرانسه قرالى (اون اوچنجى لوتى) نك
همشيرهسى (هازيت ماري Henriette Marie) نى عقد ايتمكە
حين تشببشەدە وفاتى وقوع بولمغە تشببشات واقەسى . ومالاىە
(شارل) ك انكلىتە تختتە جلوسەندىن سوگرە موقع اجرايە وضع
اولندى .

— برنجى شارل Charles^{er} — ژاقت خلف وولدى اولان
(برنجى شارل) متوفى (ژاق) ك مرجع امورى اولان
(بوكنگام Buckingham) ك رآي ايله اداره حكومتە باشلامش
واجتماع ايدىن پارلمنتويى مرقومك تحريك و تشويقى ايله برقاچ
دفعە قياتمغە مجبور اولمش اولديغەندىن انجىمار پارلمنتونك زور

وتضيقيله (بوکنغام) ک قلنه رضا ویرمش فقط کیدیسی آلمک اتحاد ایله یکی مسلمانده دوام ایلمشدر . لکن بو حال داخلي قاریشقلی . وحب اولمغله پارلمنتو اعضاسدن (قروموهل Gromwell) ک تحت قومانداسنده بولنان پارلمنتو عسکریه (ناسی Nasbey) نامنده کی محله طهور ایدن محاربه اخیره ده مغلوب اولمغین حکومتی پارلمنتویه ترکه مجبور اولمش و بو وقعه ایله ده (استوارد) خداسک حکومتی هاب بولهرق انکلتړه ده اعلان ریاست اولمشدر ۱۶۴۹ .

— ۱۶۴۹ —

﴿ ریاست حکومت ﴾

قروموهل ۱۶۴۹ - رسار قروموهل ۱۶۵۸

قرروموهل Cromwell — انکلتړه ده ۱۶۴۹ سنه سی مارتنک اوږیدی سده پارلمنتو طرفدن اعلان اولان قرارنامه موجبجه ریاست حکومت تأسیس اولمسی متعاقب حکومت قرایه زماننک کافه دوا رسمیه سی فسخ اولنهرک یرینه فرق نفر مبعوثدن مرکب بر شورای دوا بشکیل و (اوایویه قروموهل) جنرال رتبه سیله رئیس حکومت نصب و تعیین ایدلی . شارلاک اوغللری ده فامه که کیتدیلر . حکومتک بو صورتله اعلامنه اک اول اولمده ایدل . براس ایدل ریاست

علیهنه قالقشدیلر ایسه ده (قروموهل) مقدار کافی عسکر ابله
جزیره مذکوره یه بالمرور مصادف اولدینی شهر و قصباتدن
اکثریسنی تخریب و اهاالیسنی قتل عام ایدرجه سنه معامله شیده
وسیفیه یه دوچار ایتیش اولدیفندن جمله سی بردن حکومت عراض
مطاوعته آرتق (قروموهل) « ایرلانده » ده مقدار کافی عسکر
ترك ایده رك كندیسی عساكر متباقیه سنی بالاستصحاب « لوندره » یه
عودت ایلدی .

لكن بر طرفدن اسقوجیالیرك كرك حكومتدن و كرك
پارلمنتونك حرکات باجاسندن ممنون و خوشنود اولدیفیچون
متوفی برنجی شارلك اوغلارندن (شارل) ی اسقوجیا تختیه
برای ابعاد دعوت ایتدیلر . مومالیه دخی اول امرده نکلیفلرینی
رد و بعده کندی یه اولان توجه لرینی آکلاینجیه قبول ایده رك
(ایکنجی شارل) عنوانیه اسقوجیا تختیه جلوس ایتیش و ریاست
عاینه بر ییوك فرقه تشکیل ایده رك بعض شهر و قلاعی ضبط
ایده بیلیمش ایسه ده حكومتك (قروموهل) قومانداسیله سوق
ایلدیکی عسکر « ادیمبورغ » جوارنده کسب غلبه ایتدکدن
صوگره (ایکنجی شارل) فرانسه یه فراره بولنش ایکن
اسقوجیالیرك لندن یقای قورتاره میوب بتکرار تشکل ایدن
بر فرقه یی مستصحباً قروموهل عسکری اوزرینه بر هجوم
گوسترمش ایسه ده بو کره دخی مومالیه « دونبار Dunbar »
موقعنده (شارل) ك جمعیتی پریشان و کندی یی فراره اجبار
ایتمکله کندیسنی دوچار فلاکت و خذلان ایتشد ۱۶۵۱ .

آندن سوگره (قرومول) ك بر تجارت مقاوله نامه سندن
طولايي « فلمنك » . سوق ايلديكي دوسما غلبه تامه يه موفق
اوله رق « دونكر Dunkerque » شهري استيلا ايلدي .

(قرومول) حكومتك بوجه ايله كسب قوت ايتسي
كنديسنگ رأس كرده بولنسيه حصوله كلديكه ذهاب حاصل
اندره ك باشنه ير تاج قراليت گيمك خيالرينه صايمش ايسه ده
موفق اوله ميه رق وفات ايتشدر ۱۶۵۸ .

ريشار قرومول Richard Cromwell — موما اليهك
وفاتنده بيوك اوغلي (ريشار) مقامه اقامد وامرينه انتقاد
اولندي ايسه ده حزئي بر زمان مرورده « ريشار قرومول »
رياستدن استعفايه مجبور اوله رق پارلمتو (رنجي شارل) ك اوغلي
اولوب فرانسه ده بولمان (ايكنجي شارل) ي قرال اعلان
ايلديلر ۱۶۶۰ . بوقمه ايله (استوارد) خاندانسك اعاده
اقبال وحكومتلري ابتدا ايتدي .

﴿ استواردلرك اعاده حكومتي واوچنجي كليوم ﴾

بوخاندانن انگلتره ده ايكنجي شارل ۱۶۶۰ — ايكنجي ژاق ۱۶۸۵
اوچنجي كليوم ۱۶۸۹ — آنه ۱۷۰۱ حكومت ايتشدر

ايكنجي شارل Charles II — (ايكنجي شارل) بر منوال

محرر (استوارد) خاندانك حكومتی تجدید ایچون ولوندره یه .
 كلوب تاج ووروثی تنوج ایلدكدن سوگره ملكنی حسن
 اداره یه باشلامش و آفریقای غربی سواحاندیه کی فلمنك
 مستملكاندن «یشیل برون» آطه لری کبی بعض محللرك ضبطه
 موفق اولمش ایسه ده آچه نك فقدانی سببیله محافظه ده قصور
 وقوع بولدیغندن استرداد اولمشدر .

لكن كشفيات جدیده ایچون «آمریقاء» یه وسائر سواحل
 بعیده یه سیر و سیاحت مجبوری تی انكلیزلرك مهارت بحریه سنی
 تزید ایلدیكندن كشفيات و محاربات بحریه خصوصنده انكلیزلر
 جمله یه تقدم ایدر ایدی . فلمنكلولرك قوه بحریه لری دخی
 بولردن گیری قالمدینی جهتله ینلرنده بلا سبب آچلمش اولان
 محاربات خیلی اوزامش اولغله انكلتره آچه تدارکی ضمننده
 فرانسه قرالی (اون دردنجی لوی) یه مراجعت ایتمش وانكلتره یه
 راجع «دونكر ك» شهرى ولیماتی قرال مشار الیه صامغه
 مجبور اولمشدر .

بونكله برابر انكلتره ده قاتولك آیینی التزام و پروتستانلر
 علیه قیام اولدینی کبی نیجه وقندن بری تهی قالمش اولان
 انكلتره خزینہ سی بروج مشروح مصرفلر آلتده قالمشدر .
 بوسره ده (ایکنجی شارل) ك بلا ولد وقوع وفاتیله تخت حكو-
 مت برادری (ژاق) . انتقال ایتمش ومشار الیه (ایکنجی ژاق)
 عنوانیله انكلتره تختہ جلوس ایلمشدر ۱۶۸۵ .

ایکنجی ژاک Jacques II — (ایکنجی شارل) دن سوگره
انكلتره ناخنی تتوج ایدن (ژاق) زماننده قوانین موجوده نك
كافه می فسخ اولندی کبی قاتولك مذهبی دخی اعاده ایدیلهرك
پروتستانتلر قیریلوب کچیرلمش اولدیغندن انكلتره اهاالیسی
ایکنجی ژاقل بیوک قیزی (ماری) ایله ازدواج ایدن وفلمنك
حکومتك رئیس اولوب پروتستانلرک حامیسی بولنان (کلیوم)
انكلتره تخته اقامد ایچون باتذکره دعوت ایدلمش بولندیغندن
(کلیوم) ایله زوحه سی (ماری) دهولانده، طرفندن انكلتره، به
کچوب (اوچنجی کلیوم) عنوا ایله انكلتره تخته احلاس ایدلدی
۱۶۸۹ .

اوینجی کلیم Guillaume III — (پرنس دورائر -
P. D'Orange) نامیه دخی مشهوردر . موما الیهك تحت
حکومه جلوسی رسماً اعلان اولتهرق حکومت مشروطه ادولی
تأسیس اولمغله انكلتره ، الکی هر دولتن اول بواسولی اتحاد
وقبول ایلدی .

هر نه قدر فرانسه به قرار ایتمش اولان (ژاق) فرانسزلرک
مظهر معاوتی اولدیغندن فرانسزلر (ژاق) ك حقوقی محافظه
ایچون ترتیب ایلدکاری اردولرینی (کلیوم) عاینه سوق ایلدیلر
ایسه ده مغلوبیتسه دوچار اولدقلرندن ۱۶۹۷ ده موما الیهك
قرالغنی تصدیق ایله «فرانسه» به عودت ایتشلردر .
موما الیه ۱۷۰۲ تاریخنه قدر امتداد ایدن زمان حکومتده

انگلترہ میں حسن صورتہ ادارہ ایتھس و صنایع و معارف تو۔
سیعہ خدمت و انگلترہ ک ضعفی بدرجہ یہ قوتہ تبدیلہ
ہمت ایلدی . (گلیوم) ک بلا ولد وفاتندہ انگلترہ تختی بالیزی
(آہ) یہ انتقال ایتدی .

آنہ Anne Stuart — موما الہا ہر نہ قدر خفیف ۔
المشرف برقرالچہ ایدیسہ دہ دائما امور حکومتدہ مدبر آدملر
استخدام ایلدی کی جہتلہ (آہ) نک انگلترہ ایچون ایکی بیوک
خدمتی سبقت ایلمشدر کہ : بری (برنجی ژاق) دن اعتباراً
بر حکمدارہ تابع ایکی حکومت مستقلہ عد اولنان « اسقوجیا »
ایلہ « انگلترہ » میں برلشدرہ رک برقرالہ و بر پارلمنتویہ تابع اولمق
و (بیوک بریتانیا) حکومت مجتمعه سی نامی آلتندہ بولمق
اوزرہ بر دولت تشکیل ایتمی و دیکری فراسہ قرالی (اون
درونجی لوئی) ایلہ آجدینی [اسپانیا وراثت محاربہ سی] مامیلہ
مشہور اولان محاربہ دہ غلبہ ایلمسیدر .

محاربہ مذکورہ لورد (مالبوروغ Malborough) نامندہ کی
قوماندانک اثر تدابیری اولہرق انگلیزلر ایلہ متفقلری بولنان
« پروسیا » و « سائرہ ک مظفریتی و فراسہ ایلہ متفق اولان
« اسپانیا » و « باویرا » دولترینک مغلویتی انتاج ایتکلمہ ۱۷۱۳
دہ عقد اولنان « اوترخت Utrecht » معاہدہ سندنہ انگلترہ
دولتی اوروپا قطعہ سندن « جبل الطارق » قلعہ سیلہ « بالثارہ
آطہ لرندن » مینورقہ « آطہ سنہ و آمریکا قطعہ سندن « اسقوجیای

جدید، یارم آطه سی ایله، ارض جدید، جزیره، صاحب و مالک اولدی لکن مومالیها معاہدہ مذکورہ دن سوگرہ چوق وقت معمر اوله، یوب ۱۷۱۴ تاریخده بلاولد وفات ایلدیکندن (برنجی زاق) ک طورونی اولوب (استوارد) سلاله سنه بر درجه یه قدر قرابتی اولان و «هانوره» دوقه سی بولسان (یورکی) نک انكلتره قرالنی اعلان اولندی ۱۷۱۴، بونکله ده انكلتره ده (هانوره) خاندانک حکومتی ابتدا ایلدی.

✽ هانوره خاندانک حکومتی ✽

خاندان مذکور دن انكلتره ده برنجی یورکی ۱۷۱۴ — انکنجی یورکی ۱۷۲۷ — اوچنجی یورکی ۱۷۶۰ — دردنخی یورکی ۱۸۲۰ — دردنخی کلایوم ۱۸۳۰ — ویقتوریا ۱۸۳۷ حکومت ایمشدر.

خاندان مذکور بر طرفدن دخی «برونسویق» فاملیا سنه منسوب اولدیغندن بوکا «برونسویق هانوره» دخی دینور که: الحاله هده «انکاتره» ده اجرای حکم و حکومت ایدن خاندان سلاله مذکوریه منسوبدر.

برنجی یورکی George 1st مومالیه ۵۰ یاشنی متجاوز تجربه کار مدبر بر ذات اولوب خاندان مذکورک انكلتره ده حکومتی تأسیسه و انكلتره یی حسن صورتله اداره یه ابته دار ایلمش ایه ده قونت (دومار Demar) نامنده کی پرنس واسقوجیا

طرفداران پیدایلدیکی طرفداران استناداً (اوچنجی ژاق)
 عنوانیه اعلان حکومت ایدرک «لوندرد» اوزرینه حرکت ایلدی.
 لکن دوچار انهام اولدیغندن تبدیل قیافله «فرانسه» به فراره
 مجبور اولمسیله اسقوجیا اردوسی پریشان اولدیغندن آرتق قرال
 اشبو قیامی تحریک و تشویق ایدن رؤسای قتل و اعدام ایلدی.
 موما الیه ۱۷۱۶ ده اسوج قرالی (اون ایکنجی شارل) ک انکلتره
 قرال خاندانه منسوب اولان «هانوره» بی ضبط ایچون اسپانیولر
 ایله اتفاق ایتمک اوزره بولندیغنی حس ایتمکله «هانوره» به گیده رک
 «فرانسه» و «هولانده» ایله برلشوب اتفاق مذکور علیه اقتضا
 ایدن تدارکات ایله مشغول ایکن (شارل) ک وقوع وفاتی خبر
 آنجه متفق بولنان اسپانیولردن اخذ اثار ایچون آمرال (بنغ)
 ایله سوق ایلدیکی دونما غلبه کامله به موفق اولدیغندن اسپانیولری
 کندیلرینه مضر بر معاهده عقدینه مجبور ایتدی. ۱۷۱۸.
 لکن کندیسى دخی چند سنه مرورنده وفات ایلدیکندن اوغلی
 یورکی (ایکنجی یورکی) عنوانیه مقامی احراز ایلدی ۱۷۲۷.

ایکنجی یورکی George II — بو ذات دخی عاقل بر آدم
 اولمغله پدری زماننده باش وکالت منصبده بولان (روبروالپول
 R. Walpool) ی مأموریتده ابقا و «آوستریا» ایمپراطور یچمسی
 (ماری ترهز) ایله اتفاق ایدرک بو سایه ده خلیجه موفقیله
 مظهر اولدی. لکن انکلیزلرک آلمانیا بمحشده بیان اولندیغنی
 اوزره (آوستریا وراثتی) محاربه سنه مداخله سی هنکامنده

(استوارد) خاندانی پرنس لرنیدن (شارل ادوار) فرانسزلرك معاوتی ایله واسقوجیا، یه گلهرك برفسادایقاع ایدوب «ادی، بورغ» شهریی ضبط و «لوندره» اوزریه حرکته اعلان حکومت ایلدیکی (یورکی) طرفدن خبر آلمغه درحال اوزرینه (دوق دو کومبرلاند Duc de Cumberland) قومانداسیله بر اردو سوق ایلدی. بواردو «کولادن Culladen» نامنده کی موقعده مظهر غالبیت اوله رق (شارل) ی تبدیل قیافله «فراسه» یه فراره مجبور ایلمشدر ۱۷۴۳.

(شارل ادوار) غائله سی بر طرف ایلدکدن سوگرمه باش وکالت منصبده بولنان (ویلیام پیت Williams Pitt) ک تدابیر عاقلانه سی ایله ۱۷۵۶ده آوستریا دولتی ایله متفق اولان (فرانسه) (اسپانیا)، (روسیه)، (ساقسونیا)، (اسوج) حکومتلرینک پروسیا قرالی (بیوک فره درینق) علیه آجدقاری محارباته [یدی سنه محاربه سی] مداخله ایده رك پروسیا لار ایله نقداً معاونت ایتک طریقله اتفاق ایتمش فقط «آمریقا» طرفنده آجیلان محارباتده فعلاً بولنه رق فرانسه ایله متفق بولمان اسپانیانک مستملکات خارجیه لرندن پک چوغی ضبط ایلمش ایسه ده محاربات مذکوره مک دور اخیرینی یکرمی ایکی یاشنده بولنان حفیدی (یورکی) یه ترك ایده رك وفات ایلمشدر ۱۷۶۰.

ادینبی یورکی George III — (اوچنجی یورکی) نک انگلتره تختیه جلوسنده (یدی سنه محاربه سی) دوام ایتمکه

ایدی۔ محاربہ مذکورہ نك دور اخیرندہ انكلترہ عسكری
(فرانسہ) ، (اسپانیا) متفق اردولرینہ كسب غلبہ ایلدیكندن
۱۷۶۳ شباطندہ « هوبرتسبورق Huberts-Bourq » شهرندہ
عقد اولئان معاهدہ موجبنجہ (فرانسہ) و (اسپانیا)
دولترینك آمریقا مستملكاتك قسم اعظمی انكلترہ یہ
انتقال ایلدی ۱۷۶۳ ، لکن انكلترہ دولتك محاربات
خارجیہ لرندن طولایی مضایقه مالیہ سی تزیادہ یوز طومش
وتسویہ سی ایچون « آمریقا » قطعہ سندنہ بولنان مستملكاتندن
رسموات زائده طلب ایلدك لرندن متبوع لرندن ممنون اولمیان
آمریقالیلر « فیلالی » ده آمریقانك استقلالیتی اورتہ یہ قونیلہ رق
۱۷۷۳ ده متبوع لری علیہنہ قالقشمش لردر۔ مخالفین « بوستون »
شہری جوارندہ انكلیز لزلہ سکنز سنہ اوغراشدق دن صوگرہ
آمریقانك استقلالی طرفدار ی بولنان (ژورژ واشنگتون) ی
آمریقا عساكر ملیہ سنك عموم قوماندانی بالانتخاب ۱۷۷۶ ده
« بوستون » ده اعلان حكومت ایلدیلر۔

آمریقانك بوقاریشقلنی اوروپاده تاثیرات عظیمہ یی موجب
اولغلہ (فرانسہ) ، (اسپانیا) دولترلرندن ماعدا بتون اوروپا
حكمداران ی روسیہ ایمپراطوریچہ سی (ایكنجی قاترینہ) نك تكلیفی
اوزرینہ آمریقالیلر طرفی التزام وانكلیزلر علیہنہ قیام وحرکت
ایلدیلر ۔

بونك اوزرینہ ہرنہ قدر انكلترہ دولتی ہر فداكارانی

کوزه آلدیره رق برخیلی مدت اورویا به قارشی مدافعه و مقابله ده
 نبات ایتمش ایسه ده ، مؤخرآ فرانسه دخی آمریقایی (فرانکلن
 Franklin) نامنده کی ادیب مشهورک تحریک و تشویقیله محاربه به
 مداخله ایدرهک آمریقالیلری التزام ایدنجه آرتق انکلیزلر
 هر طرفده مغلوبیته دوجار اولدیفندن ۱۷۸۳ ده فرانسه ده کائن
 « ورسای » ده عقد اولتان بر معاهده ایله آمریقا حکومت
 مجتمعه سنک استقلالیتنی طایفه و « آنتیل » آطه لری ایله
 هندستانده واقع مستملکاتندن بعضیلرینی « فرانسه » به ترک
 ایتمک مجبور اولمشدر .

انگلتره دولتی هر نه قدر آمریقادیه کی مستملکاتی ضایع
 ایلمش ایسه ده ۱۷۹۲ ده آوستریا و پروسیا و هوللاندیلر ایله
 عقد اتفاق ایدرهک دولت مشار البهائی « فرانسه » علیه تحریک
 و ۱۷۹۹ ده دخی « ایرلاند » جزیره سنک « اسقوجیا » مثللو
 انگلتره به تمامی اتحادینی تأمین ایلدی .

۱۷۹۸ ده فرانسه بحشده بیان اولندیفی اوزره (ناپولیون)
 علیه امیران (نلسون) قومانداسیله « مصر » اوزرینه کوندردیکی
 دونما فرانسزلرک « آبوقیر » لیاننده بولتان دونماسنی محوایلدیکی
 کبی دولت علیه عثمانیه ایله ده بالاتفاق (قله بر) قومانداسنده
 اولان فرانسه عسکرینی « مصر » دن طرد و دفع ایتدی .

الحاصل اورویا دول معظمه سنی اوج درت دفعه اوله رق
 (ناپولیون) علیه تحریک ، « واترلو » محاربه سنی متعاقب

(ناپولئون) ی متفقین نامه اخذ اسیر ایدوب دولترک و یانه قونقره، سی قرار یله «سنت الن» آطه سنه نفی و تغریب ایلمشدر ۱۸۱۵.

وقوعات مشروحدهن سوگره انکلیزلر بتون بحر سفیدک تجارتی الیه ایتدکلرندن مهاجرلری «امید» برونه قدر سوق ایلدکلری کی «مالطه» جزیره سنی و جزائر سبعة یونانیه بی ضبط و آسریقا قطعه سنده کائن بعض جزائر و اراضی بی استیلا ایلمشلر دره. ۱۸۰۲ ده «سیلان» آطه سی هولاندهدن آریله رق «انکلتزه» یه ترک ایلدیکی کی «مید برونی» دخی بو هنسکامده انکلتزه مستملکاتی صره سنه داخل اولدی.

ایشته بو قدر فتوحات ایله تمام ۶۰ سنه حکومت سورن (اوجنجی یورکی) تاریخ میلادک ۱۸۲۰ سنه سنده وفات ایتمش و اوغلی (یورکی) (دردنجی یورکی) عنوانیله مقامی احراز ایلمشدر.

دردنجی یورکی George IV — مومالییه پدربینک اواخر حکومتده طقوز سنه قدر وکالت صفتیله ملکی اداره ایتمش تجربه لی برپرس ای دیسه ده ۱۸۲۰ دن ۱۸۳۰ تاریخنه قدر امتداد ایدن زمان اصالتده قانونلکله کوستردیکی خشم و شدت اوزرینه «ایرلانده» ده همان آتشی اختلال علوریز اشتعال اولغه باشلامش ایدی. بوسره ده باش وکالت منصبنده بولنان (روبر پیل Ro- bert Peel) ک غیرتی (لورد قانیغ Canning) کی ذواتک

همتی ثمره سی اوله رق دایه لایده ، نك اعاده حقوقی و رسومات زائده نك لغوی و قاتولكلرك پارلمنتویه اعضا انتخابی مثللو بعض اصلاحتك اجراسیله ایرلانده قا یشقلنی باصدیرلش و بو اصلاحتا تندن سوگره (یورکی) آنجق رسنه قدر یشایه یلمشدر ۱۸۳۰ .

دردنچی کلبوم Guillaume IV — بو ذات (اوچنچی یورکی) نك اوغلی اولوب برادری (دردنچی یورکی) نك وفاتنده انگلتره تاجنی تتوج ایلدی . کندیسسی سن شیخوخته بولنسی حبسیله آنجق ۷ سنه قدر مقام حکومته بولنه یلیدی .

ایام حکومته لورد (غره Grey) ، لورد (ملبورن Mel-bourne) باش وکالت منصبنده بولندیلر . بونلردن (لورد غره) زمان وکالتنده قرون و سـطادن ری احرا ایدیه کلن انتخاب نظامنامه سی تعدیل یعنی پارلمنتو دائره سی توسع و سربستی افکارینی تامین ایلدی ۱۸۳۲ .

(لورد غره) نك خلفی اولان (ملبورن) ایسه انگلتره مستملکاتنده اسرای زنجیه نك اخذ و اعطاسی عادت وحشیه سی قالدیرمغه موفق اولدی ۱۸۳۴ . بووجه ایله عالم انسانیت برخدمت ایتمش بولندی . وقوعات مشروحه دن سوگره (کلبوم) چوق یشاممش و تاریخ وفاتی اولان ۱۸۳۷ ده مقامنی (دوق دو قانت) کیزی و کیدی یکی (ویقوریا) حضر تی ۱۸ یاشنده اولدقلری حالده احراز ایلشمشدرکه : الحاله هذه اریکه نشین حکومت اولان قرالیچه مشارالها و یقنوریا حصر تلیدر .

۱۸۱۷

بایہ بالت

قرون وسطایی قرون جدیدہ دن فصل و تفریق ایدن
مواددن بری دخی (کشفیات) دورینک کشادیدر . دور
مذکوری و حودہ کترین «اسپانیا» و «پورتیکیز» دولتری
اولغلہ اول امرده دول مذکورہ نک وقوعات تاریخیہ لرینی
بیلدیرمک و بعدہ کشفیات دورینک احوالی بیان ایلمک ایجاب
مصلحتدن اولدیغندن بوبانک برنجی فصلی حکومات مذکورہ نک
اهمیتلیسی اولان «اسپانیا» دولتنک وقوعات تاریخیہ سنی و ایکسجی
فصلی دخی کشفیات دورینک احوالی باحث اوله جقدر.

فصل اول

اسپانیا دولتنک احوالی

احوال عمومیہ — ضبط غرناطہ و انکیزیسیون — آوستریا خاندانک
حکومتی ۱۵۱۱ : ۱۷۰۰ — بوربون خاندانک حکومتی ۱۷۰۰ :
۱۸۰۸ — ناپولیون خاندانک حکومتی ۱۸۰۸ : ۱۸۱۴ — بوربون
خاندانک حکومت ثانیہ ۱۸۱۴ : ۱۸۷۰ — صاووآ خاندانک
حکومتی ۱۸۷۰ : ۱۸۷۳ — اسپانیانک حکومت اخیرہ سی ۱۸۷۳

احوال عمومیہ

اسپانیولر قرون وسطادہ «اندلس» اہالی اسلامیه سنک

الندن ممالک اصلیه لرینی استرداد ایله اوغراشمقده بولندقلرندن اوروپا ملل ساثره سنک امور پولتیقیه واحوال خصوصیه سنه مداخله ایده میوب اوروپا نك ضرب کوشه سنده احوال ملدن بی خبر اولدقلری حالده امرار وقت ایتمکده بولنمشلر و دول ساثره نك رسیده اولدینی درجه ترقیه واصل اوله میهرق هر خصوصده آنلردن کیری قالمشلر ایدی .

قرون اخیرده بدایتده ایسه استرداد ممالک کیفیتی رسیده کمال اوله میوب « اسپانیا » شبه جزیره سنک طرف جنوبیسی (قُربُطِه) خلافتنک منقسم اولدینی حکومات تسعه دن (غرناطه Grenade) [۱] حکومتک ید استقلالده بولنمقده ایدی .

داخل ممالکده انتظام هیچ منزله سنده اولوب اهالیده درجه نهاییده تعصب موجود و آسایش داخلیه کلیاً مفقود ایدی .

امتیازات ماده سنندن طولانی « اسپانیا » ده محبت وطن واتحاد افکار قالیوب هر ولایت و شهر بر عالم تجروده بولنمقده و انک کوچوک دره کی بیله کنندیسنی ممالک متصرفه سنک حکمدار مستقلی عد ایلمکده ایدی . او وقت « اسپانیا » قطعه سننده « غرناطه » حکومت اسلامی سنندن بشقه « آوار » و « آراغون » ، « قاستیل » ، « پورتیکیز » و امثالی حکومات نصرانیه موجود و حکومات مزبورده نك اوائل وقوعاتی قرون وسطاده مذکور ایدی .

[۱] عرب تاریخلرنده « بنو احر » نامیه معروفدر .

حکومات نصرانیہ ایچندہ جملہ دن زیادہ ترقی ایدن (آراغون)
ایله « قاستیل » قراللقری اولوب بونلردن (آراغون) قراللقری
۱۴۷۹ تاریخنہ قدر اندلس اہالی اسلامیه سی ایله اوضراشہرق
کسب ایلدیکی غلبہ نتیجہ سنده آنلردن « بارسلون » ایالتی ضبط
وہ بالئارہ جزائرینی وہ والنس « دنیلان » بلسبہ « ولایتی وہ سجلیا »
وہ « ساردنیا » آطہ لرینی استیلا ایتدی . تاریخ مذکورده
« آراغون » قراللقی احراز ایدن (قاتولک فردیناند) قاستیل
قرالیچہ سی (ایزابل) ایله عقد ازدواج ایدہ رک اشبو ایکی
قراللی برلشدیرہش واصل (اسپانیا دولتی) اوکوندن بدأ ایله
تأسس وتشکل ایلہ مشدر .

ضبط غرناطہ — اسپانیا دولتی تأسیس وتشکیل ایدن
(ایزابل) ایله (فردیناند) دولت مذکورہ نك اتحاد ملیسی
خصوصہ کال کرمی ایله مباشرت ایدہ رک یالکز « اسپانیا » شبہ
جزیرہ سنك جهت جنوبیہ سنہ صاحب ومالك اولان « غرناطہ »
اہالی اسلامیه سی ایله حربہ باشلامشلردر . اوصردہ « غرناطہ »
حکومتی ہر طرفدن (قاستیل) مستماکاتی ایله احاطہ اولندی .
ہرنہ قدر « جبل الطارق » شہری واسطہ سیلہ « آفریقا » قطعہ سنہ
بر خط مواصلہ سی وار ایدیسہ دہ شہر مذکورک ضبطندن
صوگرہ خط مذکور دخی قطع ایدلہ یکنندن نہایت « غرناطہ »
شہری تحت محاصرہ آلہرق طقوز ماہ مدافعہ دن صوگرہ زاد
وذخیرہ نك قلنی وعاہ وامدادک ندرقی سبیلہ غزوات مسلمین

ناچار ترك سلاحه مجبور اوله رق «غرناطه» شهرى (ایزابل)
ایله زوجى (فردیناند) طرفندن ضبط اولمشدر .

« غرناطه » یی تسلیم ایدن سلطان (ابو عبده = عبدالله
الصغیر) « الحمراء » سراینه وداع ایتدکن صوگره شهردن چیقوب
« پادول Padul » نامنده کی تپه یه اوغرایه رق « آفریقا » جهته
کیتدی .

« غرناطه » نك حین تسلیمنده اهل اسلام احکام دینه
واملاک متصرفه وعادات سائره سنی محافظه ایتک و دیار آخره
هجرت ایده جکله ایچون اوج سنه مهلت ویرمک و حکومت
سابقه لرینه اعطا ایده کلدکلى ویرگودن زیاده ویرگو ویرمامک
اوزره « غرناطه معاهده سی » نامیله بر معاهده عقد اولمش ایسه ده
آره سی چوق کچمکسزین حکمی فسخ اولنه رق علناً نماز قیلماق
و آبدست آلمق و حمامه کیتمک مثللو قواعد دینه نك اجراسی
بیله منع ایدلدیکی کبی ممالک آخره هجرت ایده جکله ایچون
ویریلان اوج سنه مدت اوج ماهه تنزیل وجوامنک اکثریسی
یقیلوب لزوملی اولان متباقیمی کلیسیاه تبدیل اولمش والخاص
پیماره مسلمانلر خلقت طالمدن بری طوائفدن هیچ برینک گرفتار
اولمدینی عقوبات بی نهایت و مجازات غیر لایقه یه دوچار ایدلمشدر .

انگلیس بیوره — اسپانیوللر هر نه قدر وطنلرینی اهالی اسلامیه
الندن آشملر ایسه ده متصف اولدقلری تصعب دینه لرندن ناشی
اهل اسلام ایله بر اراده وطن ویتوت ایلماکی کندیلرنجه

امر محال کوردکلرندن قرال طرفندن گویا توحید ملت بهانه -
سیله بر انکیزیسیون تأسیس و تشکیلی امر اولندی.

اشبو مجلس ایتدالری اهالی مسلمه ایله یهودیلری محو
ایچون تشکیل اولمش ایسه ده مؤخرأ حکومتک منافع پولتیقیه سنه
دخی خیلی خدمت ایلمشدر. انکیزیسیونک اصراری اوزرینه
اهل اسلامک اجرای آیین دینه لری حقنده کی سربستی بی متکفل
اولان (غرناطه معاهده سی) نک فسخ و ابطالندن بر عصر
صوگره یعنی میلادک ۱۶۰۹ تاریخنده ییچاره مسلمانلرک
«اسپانیا» دن طرد و تبعیدلرینه قرار قطعی ویرلمکله بونلرک
«۸۰۰,۰۰۰» قدری پرورده اولدقلری وطن عزیزلرینی
و کندی الاریله انشا و اعمار ایتدکلری مسکن و ماوالرینی ترک
ایلیه رک بقیه عمرلرینی هجرت ایتدکلری سواحل آفریقیه ده
امرار ایلمشلردر.

«اسپانیا» دن هجرت ایده میان اهالی مظلومه ایسه درلو
ازا و جفا ایله محو و نابید اولوب کیتمشلردر.

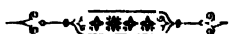
اسپانیوللر هر نه قدر اتحاد مات و مذهب مقصدینه نائل
اولمش ایسه ده مدنی اولان بونجه اهل اسلامک داخل ممالکدن
اخراج ایدلمسندن طولای کلیأ متضرر اوله رق ثروت و سامان
و معموریت و آبادانقله شهرتکیر جهان اولان اوگوزل ممالک
و بلدانک حرا به زار حالته روگردان اولدقلری تورنج عالمک دخی
تحت تصدیقنده در.

اهل اسلامك دوچار اولدینی عین مظالمه یهودیلر دخی
 کرفتار اوله رق املاک متصرفه لری پاپاسلر ایله مدهاغلر طرفندن
 ضبط و غضب اولدینی حالده بونلر دخی دیار آخره هجرت
 و التجایه مجبور اولمشلردر. بونلرک اکثری دین مبین احمدی
 اقتضاسندن اولان و دین و مذهب و افکار و مشرب خصو-
 صلرنده تبعه سنه سر بستی تام اعطا ایده کماکله معروف و مشهر
 بولنان دولت علیه عثمانیه به التجا ایشملر و حتی تکلم ایتکده
 اولدقلری اسپانیول لسانی دیگر دیندا شاربینه ده تعمیم ایلمشلردر.
 اتخاذ تداییر شدید ساهی سنده « اسپانیا » نك آسایش
 داخلیه سی یولنه کیردکدن صوگره مرتبه جه (بشنجیلک)
 و عنوانجه (قاتولک) لقبی ایله کسب شهرت ایدن (فردیناند)
 خارجاً دخی « اسپانیا » مملکتته ملحق اولمق اوزره ۱۴۹۲ ده
 (خرسئوف قولومب) « آمریکا » قطعهنی و (پیر دو ورا
 Pierre de vera) یه « قناریه » آطه لرینی کشف ایتدیردیکی
 کی ۱۵۰۴ ده « بابولی » قرالیتی و ۱۵۱۲ ده « روسیلون
 Roussillon » قطعهنی (سکرانچی شارل) دن اخذ ایتکله
 « فرانسه » الکاسیله حد فاصل اولان « پیره نه » سلسله جبالندن
 « پورتیکز » ممالکنه و « جبل الطارق » بوغازینه دکن اتساعی
 بولنان الکای جسیمی و یگی کشف اولنان مستملکات واسعه بی
 داخل قلمرو حکومتی ایلدی.

(ایزابل Isabelle) حین وفاتنده حاکمه سی بولندینی
 « قاستیل » قطعهنی قیزی (مخونه زان) « ترك » و احاله ایده جکی

پردہ باوصیتنامہ زوجی و فردیناد) . حالہ و تفویض ایلمش
ایسہدہ وفاتندہ و قاسمیل ، اہالیسی بوکا روی موافقت
گوسترمایش اولدیغندن (ژان) ک زوجی (کوزل قلیپ) قرالی
بولندینی و فلمنک ، دن و اسپانیا ، یہ بالغزیمہ عنان حکومتی الہ
کچرمشدر . لکن آرمسی جوق کچمکسزین ، مومالیہ ترک
حیات ایتملکہ (فردیناد) کندیسینی قاردینال (خسیمنس ==
قسیمنس Ximénés) ک اعانہ و نفوذیلہ (فلیپ) ک اوغلی
وصی* نابالغ اولان حفیدی (شارل) ک وصیسی تعیین
ایتدیرہ رک و قاسمیل ، حکومتک ادارهسینی ید حکمنہ آلدی
(فردیناد) ہنکان ارتحالندہ قرالی بولندینی و آراغون ،
حکومتی بیوک والدہسی (ایزابل) ک میراثی تحصیل ایدن
ویہ ک پدری (برنجی ماقسیملین) نام آلمانیا ایمراطورینک وارثی
طانلمش اولان حفیدی (شارل) . ترک و حالہ ایلمشدر ۱۵۱۶ .

﴿ آوستریا خاندانک حکومتی ﴾

آوستریا خاندانندن و اسپانیہدہ شارلکن ۱۵۱۶ — ایکنجی فلیپ ۱۵۵۶
اوچنجی فلیپ ۱۵۹۸ — دردنجی فلیپ* ۱۶۲۰ — ایکنجی شارل
۱۶۶۵ حکومت ایتملردر .

شارلکمہ Charles Quint — (فردیناد) ک وفاتندہ

(شارل) فلمنك ده بولنديني جهته واسپانيا به ورودينه دكين نفوذ كثيره به مالك اولوب انكيزيسيون رئيسي بولنان (قسى مهنس) قاس-تيل حكومتك مديرى تعيين اوله رق، حكومتى مافلان اداره ايتدى. لکن کتب اسلاميه دن بر جوغنى احراق و مغربيلرى جبراً خرس-تيان و يا اعدام ايتمکله عالم انسانيت و مدنيتده کندی يي گناه ايلدى.

(شارلکن) ۱۶ ياشنده اولديني حالده (برنجى شارل) ناميله واسپانيا تخت قراليسنه جلوس ايدوب بدايت حكومتده (قسى مهنس) ى عزل ايله بر طاقم فلمنكى مدهايله قابلمش و ۱۵۱۹ ده آلمانيا امپراطورلنى دخی ارنأ كندى به انتقال ايلمش اولديغندن (برنجى ماقسيميلين) ك وفاتى اوزرينه آلمانيا به كيتمكه حاضرلنمشدر. هر نه قدر اسپانيولار بو كا روى رضا گوسترمديلر سده (شارل) اسپانيا اهاليسنگ قيل و قاله احاله سمع اعتبار ايتمه رك اجراى رسم تتوجى ايجون آلمانيا به كيتمشدر .

بو صوره ده واسپانيا ده (شارل) عليه نه بعض تشبثانده بولنلمش سده بر مدت صوگره متفقين يئنه تفرقه دوشمش وعصا ت « ويلالار Vilalare » موقعنده دوچار مغلوبيت اولمغله رئيسلى طوبيله رق اعدام اولنمشدر .

آدن صوگره (شارل) سلفى (فرديناند) ايله (ايزابل) ك نوانصنى اكمله قسام ايده رك « والنس » ايا لته ده بولنان اهل

اسلامك جبرآ خرسیان ایدلسی و «فرناطه» ده‌کی مغریلرك قیافت و لسان اصلیلرینك تبدیلیله اسپانیولر هیئتته کتیرلسی امر قطعینسی ویرمش و طائفه رهبان ایله اهلینك امتیارات کثیره سنی لغو و زادكانك امور دولته مداخله یه حقاری اولمدینی قرارینی استحصال ایلمشدر .

(برنجی شارل) (بشنجی شارل) عنوانیله قازاندینی آلمانیا ایمپراطورلنی ملاسه سیله «ایتالیا» قطع سنه دخی هجوم ایلیوب «نابولی» ، «سجلیا» ، «طوسقانه» حکومتلرینی برر بهانه ایله ضبط ایلدیکی جهتله فرانسه قرالی (برنجی فرانسوا) كرك ایتالیا ممالکی و كرك آلمانیا ایمپراطورلنی اوزرنده برطاقم حقوق ادعاسیله محاربه یه قیام ایلدی . میانه ده وقوعه کلن حرب و وغا ایجه امتداد ایتمش ایسه ده میلادك ۱۵۲۴ سنه سنده ایدیلان «پایه» محاربه سنده (برنجی فرانسوا) قید اسره گرفتار اوله رق «مادریده» ده غایت مغلوبانه بر معاهده امضاسنه مجبور اولدی ۱۵۲۵ .

آندن سوگره فرانسه بختنده دخی بیان اولندینی اوزره (شارلکن) ایله (فرانسوا) ییننده بر ایکی دفعه ده محاربه وقوعه گلش و نیجه قانلر دوكلد کدن سوگره طرفین قازاندقلرینی اعاده ایله عقد صلح اولنمشدر .

فرانسه ایله ایتدیکی محاربنده یوز بیكلرجه آدم فدا ایتمش اولان (شارلکن) آلمانیا ده ظهور ایدن پروتستانلق ؛ محاربانه دخی اشتراك ایدرهك مذهب جدیدك سرایتی منع

ایچون پک چوق چالشمش و برخیلی غلباته دخی مظهر اولمش
ایسه ده پروتستان رؤساسک (سلطان سلیمان قانونی) حضر تدرینه
اولان میللرینی منع ایچون مذهب قدیملرنده حرو و سربست
بولملرینی مین (پاسا و) معاهده سنه وضع امضایه مجبور اولمشدر.
«اسپانیا» سواحلنی غارت و یغما ایتمک آلمش
اولان بربرستان قورصانلری تربیه و سلطنت سنیه نک اوجهته ده
هنوز پیدا ایتمک باشلادینی حقوق حکومتی کسر ایچون
سواحل آفریقیه سوق عسکر ایده رک پرچوق ممالکک صاحب
ومالک اولدیه ده (باربروس) دیملکه معروف اولان (خیرالدین)
باشانک تعرضات غیورانه سنه مقاومتدن عاجز قاهر ق سواحل
مذکورده ی ترک ایله طریق رجعتی اختیار ایلمشدر.
(شارلکن) کشفیات حدیده بحریه ده دخی اهمیت ویره رک کشفیات
بمختده دخی بیان اولنه جنی اوزره ۱۵۱۹ ده اسپانیالی (فرنان قورتز
Fernand Cortez) معرفتله «مکسیقا» مملکتی و ۱۵۲۴ ده
(فرانسوا پیراز François Pizarre) واسطه سیله «پرو»
قطعه سنی و «غرناط جدید» و امثالی ولایتلری کشف و ضبط
ایتدیره رک «اسپانیا» مالکنه الحاق و بو صورتله دولت مشار-
الیهایی اوروپانک برنجی دولتی مرتبه سنه ایصال ایلدی. لکن
واخر حکومتده خسته لقدن گوزینی آچه مدینی جهتله بر اзде
گوشه انزواده استراحتی اختیار ایتمکله آلمانیا جهته ده اولان
حقوق حکمرانیسی قرن دانی (فردیناند) «واسپانیا و ملحقاتی

قرالغنی اوغلی (فلیپ) . . بروکسل ، شہرندہ ترک ایدہ رک
 کنیدیسی اسپانیانک غربندہ کی « قاسٹیل » ایلتندہ واقع « پلازانسیا
 Plasancia » شہری قربندہ (سن یوست) مناسترینہ چکلمش
 ۱۵۵۶ بقیہ عمری اولان ایکی سنہی اورادہ صفای بال ایلہ
 یکیرمشدر [۱] .

ایلمنی فلیپ Philippe II — (شارلکن) ک استعفا سندن
 سوگرہ مقامی احراز ایدن اوغلی (فلیپ) پدرندن موروٹ
 مالکک ضبط و ربطی تأمین ایدہ جک حرب کورمش منتظم
 عسکرہ و ماہر و مدبر قوماندانلرہ و « آسریقا » دن کتیردکلری
 آلتون گولچہ لری سایہ سندن ثروت و سامانہ مالک و محب وطن
 اہالی یہ صاحب اولدیغہ مغروراً جهانی ید استیلا سنہ آلق
 سودا سنہ دوشدی .

اول امردہ « پورتکیز » اقلیمنی « اسپانیا » یہ بر ولایت اولمق
 اوزرہ جبراً ضبط ایدہ رک بو بابدہ کرک پورتکیز لیلرک و کرک
 فرانسرلرک سلاح ایلہ وقوعہ کلن مقاومتلری بر طرف ایتمکہ
 موفق اولدی .

جہانگیرک اماندہ بولان (فلیپ) واصل سر منزل مقصد
 اولہ بیسملک ایچون ملکندہ قاتولک مذهبندن باشقہ مذهب
 و اسپانیول لسانندن فضلہ لسان ایستہ مدیکندن پروتستانلر ایلہ

[۱] مورخیندن بعضیلری (شارلکن) ک بو صورتلہ وقوع بولان
 استعفا سنہ مؤخرأ نادم و مأسف اولدیغنی یازمشدر .

خیلی وقت محاربه ایلدی انکیزیسیون دینلان محکمه بی وضع
و تشکیل ایله هم پروتستانلری و همده مسلمان و یهودیلر حقنده
بک چوق اعتسافانده بولندی

اسپانیا کنجلی ایسه ثروت عمومی مملکته معاونت
ایده جکلی یرده ممالک اجنبیه یه کیده رک اورالک احیاسنه
خدمت و «آمریقا» دن بونجه زحمت و وحشتلری ایله اسپانیایه
کتیر دکلی آلتون و کموش یوکلرینی ممالک اجنبیه یه اخراجه
غیرت ایتشلردر . ممالک اجنبیه یه ایده میوب اسپانیاده قالان
اهالی تنبلر کروهندن اولدقلرندن برایش ایله مشغول اوله میوب
مناسرتلرده فقر و ضرورتله امرار وقت ایدرلر ایدی .

انکیزیسیونک مطالندن بزار قالان اهل اسلام ایله یهودیلر
«اسپانیا» ده اوطورده مبرق ترک دار و دیاره مجبور اولمیرله
«اسپانیا» ده تجارت و صنایع و معارف کیریلدی . آمریقانک
اهالیسی دخی بو دورده اسپانیولارک وحشتلری ثمره آثاری
اوله رق یوق منزله سنه تنزل ایلدی .

انکیزیسیون مظللمسک اک زیاده شدتنه دوچار اولان
«پینی با» یعنی «هولانده» ایله «بلجیقا» مستملکاتی اولوب
مستملکات مذکوره اهالیسی ایسه کوردکلی زور و تضییق
اوزرینه پرنس (گلیوم دوراتر G. d'Orange) وقونت
(اغمونت Egmond) نامنده کی ذاتلرک ریاستیله سلاحه
صاریله رق عظیم بر قیام ایقاع ایلدیلر .

ایکنجی فلیپ ایسہ مخالفی تادیب ایتک اوزرہ (دوق
 د، آلب Duc d'Albe) قومانداسیلہ جسم اردولر سوق ایله
 پک چوق قانی محاربہ لر وقوعه کتیردی ایسده آلمانیا طرفنده
 اولان پروتستان پرنسہری ارباب قیامہ معاونت کلیہده بولند
 قلرندن صرف ایتدکلی امک بپوده اولوب نہایت آرایہ بعض
 متوسطلرک وخصوصیلہ انکلترہ قرالیچہسی (الیزابت) ک دخولیلہ
 «پہنی با» مملکتی ہم انکیزسیون بلیہ سندن وممده اسپانیول
 رعیتندن قورتیلوب استقلالنی اعلان ایلدی . ۵

(فلیپ) ملکنی پروتستانلقدن تطہیر ایتک ایستہدیکی کبی
 «فرانسہ» و «انکلترہ» ده دخی آنلردن بر اثر برافامق ایچون
 داغما آنتریقہ لر چویرر و نقداً اعانہ دخی ایدر ایدی . بو
 صرہده فرانسه نك ادارهسی غیرمنتظم جریان ایتکده بولندیغندن
 (فلیپ) ممالک مذکورہنی آچہ قوتیلہ کندییہ بند ایتمش
 وفرانسہ پروتستانلری علیہنہ (سن بارتلمی) کیجہسنہ مشابہ
 بروقعہ وجودہ کتیرمش ایسده پروتستانلر (فلیپ) ک خصمی
 بولنان (الیزابت) نامندہ کی انکلترہ قرالیچہسنک اعانہ و یاردمیلہ
 کندیلرینہ چکی و دوزن ویرہرک قاتولکلرہ غلبہ ایلمشلردر .
 نہایت رئیسلی اولان (دردنجی ہازی) مک فرانسه قراللیغی
 اعلان ایتدیلر .

(ایکنجی فلیپ) گنجلکنده ایکن انکلترہ قرالیچہسی
 (ماری تودور) ایله ازدواج ایتمش بولمسندن متولد بر معارضہ

اوزرینه گویا انکلتره دولتی کلیاً محو ایتک و مملکت مذکورہ بی پروتستاناقدن تطہیر ایلماک نیتیلہ اسقوجیا قرالیچہ سی (ماری استوارد) ک (الیزابت) علیہنہ حرکتندہ اورایہ جسم بر دونما کوندردی ایسہدہ او ائنادہ طہور ایدن شدتلی بر فورتنہ بو دونمای پریشان ایتمکلہ اسپانیا دولتنک شوکت بحریہ سی معدوم حکمنہ تزل ایلدی ۱۵۸۸ .

الحاصل (فلیپ) ۴۲ سنہ مقام حکومتدہ بولندقدن صوگرہ ۸۲ یاشندہ اولدینی حالہ سلطنتنک قرق اوچنجی سنہ سندنہ وفات ایتشدہ .

اوجنجی فلیپ Philippe III — ایکنجی فلیپ وفاتندہ مقامی احراز ایدن اوغلی (اوجنجی فلیپ) وجودجہ ضعیف بر حکمدار بولندینی جہتلہ زمان حکومتی باش وکیل نصب ایلدیکی (دوق دہ لہرم) ک ید اقتدارینہ ترک وانک ہمتیلہ ۱۶۰۴ دہ انکلترہ ایلہ مصالحہ عقد ایلدیکی کبی ۱۶۰۹ تاریخندہ دخی فراسہ محاربہ سنہ ختام ویروب حتی (آن دوتریش) نامندہ کی قیزی (اون اوچنجی لونی) یہ تزویج ایدہ رک فرانسه ایلہ اتفاق عقد ایتمش ایسہدہ اسپانیا اہالیسندن برخیلی کسان «آمریقا» و «ہند» طرفلریہ ہجرت و اسلام و یہود بقیہ سنک ملکندن طرد و اخراجنہ غیرت ایلدی .

(اوجنجی فلیپ) مدت حکومتندہ مقدمات مدہشہ سنی کوسترمکہ باشلامش اولان (اوتوز سنہ محاربہ سی) نہ مداخلہ

ایدہرک آوستریا خاندانی طرفی التزام ایتدی . بر قاج غلبہ بہ
دخی مظهر اولدی ایسہدہ محاربہ مذکورہ نک ختامی کور .
مکسزین وفات ایلدی ۱۶۲۰ .

-- درونجی فلیپ Philippe IV — (اوجنچی فلیپ) ک خلف
ولدی اولان (دردنجی فلیپ) هر نه قدر ۴۴ سنہ امتداد ایدن
حکومتک ایلک یدی سنہ سنہدہ ملکنی حسن صورتله اداره بہ
موفق اولدی ایسہدہ صوگرملری بر قاج ایالت اہالیسی روی
مخالفت کوسترہرک قرالک زیر حکمندن چقدی ۱۶۴۰ .
پورتکیزلیلر دخی بوسرہدہ «اسپانیاء دن آریلہرق بر قرالیت
مستقلہ تشکیل ایلدیکی کبی ۱۶۴۱ دہ «قاتالونیا» ایالتی و
۱۶۴۷ دہ ایتالیا جہتہدہ بولنان . مستملکاتی ضایع ایتدی .
۱۶۴۸ دہ عقد اولان «مونستر Mounster» معاہدہسی
موجبجہ (ولایت متحدہ) نامیلہ تشکل ایدن «پینیبا» نک
استقلال تامنی طانیغہ مجبور اولوب ۱۶۵۹ دہ فرانسیہ ایلہ
عقد ایلدیکی «پیرنہ» معاہدہسیلہ «روسیلون» و «آرتوا»
ولایتلرینی و «فلاندرہ» «ہنو» ولایتلرندن بعض شہر وقصباتی
و «الساس» ولایتی اوزرنده کی حقوقی «فرانسیہ» بہ ترکہ
مجبور اولدی .

(دردنجی فلیپ) ک (ماری ترہز) ، (مارضیت) نامندہ
ایکی قیزی ایلہ (شارل) اسمندہ بر اوغلی وار ایدی . بونلردن
(ماری ترہز) ی (اون دردنجی لوئی) و (مارضیت) ی آلمانیا

ایمپراطوری (رنجی لئوپولد) تزوج ایتمش و (شارل) اسمندہ کی اوغلی ایسہ کندیسنک و فائندہ (ایکنجی شارل) عنوانیلہ اسپانیا تختہ حلوس الممشدر ۱۶۶۵ .

— ایکنجی شارل Charles II — (دردنجی فلیپ) ک و فائندہ هنوز درت یاشندہ بولنان اوغلی (شارل) والدہ سی (آن دوتریش) ک وصاتی آئندہ اولدینی حالہ اسپانیا تختہ جلوس ایلدی . موما الیہک حین ولادتندن بش یاشنه قدر نشوونماسی صبیان سائرہ بشریہ متللو اولیوب یعنی سن مذکورہ وصولنه دکن یوریمک و سویلمک مقتدر اولہ مدینی جہتلہ امور حکومت والدہ واقرباسنک و وکلا وامراسنک الئدہ قالمش و هر نه قدر ۱۶۹۷ ده آلمانیا ایمپراطوری (رنجی لئوپولد) ایلہ آلمانیا حکومت مستقلہ سندن بعضلرینک فراسہ قرالی (اون دردنجی لوئی) علیہنہ ایتدکلری اتفاقہ داخل اولمش ایسہ ده نتیجہ مسئلہ ی غیب ایلدیکندن « ریسویق » معاہدہ سی موجبہ «فرانش قونته» ولایتیلہ برقاج شهر وقصبہ یی «فرانسہ» یہ ترکہ مجبور اولمشدر .

(ایکنجی شارل) ک معلولیتدن ناتسی ذریقی اولمدیغدن بو جہتلہ یأس کلی یہ دوچار اولہرق حقوق حکمرانینسی (اون دردنجی لوئی) نک حفیدی اولوب « آئرو » دوقہ سی بولنان واسپانیا خاندان قرالینسہ ذاتاً قرابتی اولان (فلیپ) ہ باوصیتنامہ

ترك ابتدی . (شارل) ك وفاتيله اسپانیاده (آوستریا) سلاله-
سنگ سلطنتی ختام بوله رق «آثرو» و یا (بوربون) خاندانك
حكومتی (فلیپ د آثرو) ایله ابتدا ایلدی .

﴿ بوربون خاندانك حكومتی ﴾

بو خانداندن «اسپانیا» ده بشنجی فلیپ وبرنجی لوی ۱۷۰۰ —
آلتنجی فردیناند ۱۷۴۶ — اوچنجی شارل ۱۷۵۹ —
دردنجی شارل ۱۷۸۸ حكومت ایتشلردر

— بشنجی فلیپ Philippe — موما ایله (ایکنجی شارل) ك
وصیتنامه سی واسپانیا اعیانك آرزوسيله اسپانیا قراللقی احراز
ایلدی ۱۷۰۰ .

بو صروده آلمانیا ایمپراطوری (برنجی لئوپولد) ك اوغلی
آوستریالی (آرشیدوق شارل) آوستریا خاندانك «اسپانیا» یه
قرابت قدیمه سندن ناشی (فلیپ د، آثرو) دن دها زیاده حقوق
ارثیه نك كندیسنه انتقالی دعوایه قیام ایله (ایکنجی شارل) ك
وصیتنامه سنی طانییه رق «انكلتره» ، «هولانده» ، «پروسیا» ،
«پورتیکیز» دولتری نی كندی لهنه چویردی . «صاوا»
خاندانی دخی (شارل) طرفی التزام ایلدیكندن بونلر (بشنجی
فلیپ) علیه عظیم بر اتفاق عقد ایتدیلر ، (اسپانیا وراثت

محاربه‌سی) ديه مشهور اولان محاربه مدهشه‌يي ميدانه
کتيرديلر .

۱۷۰۱ دن ۱۷۱۳ تاريخنه دكين امتداد ايدن اشبو
محاربه‌ده (فليب) ومتقى اولان (اون دردنجي لوتی) اسپانيانك
قوة عسكريه سنی فرانسه اردولری ايله برلشديره رك
اعدادی متفقه اوزرينه صالديرديلر . گاه غالب و گاه مغلوب
اوله رق ۱۷۱۳ ده عقد اولتان « اوترخت » معاهده سيله وراثت
محاربه‌سنه ختام ويرديلر كه : معاهده منعقدده (آرشيدوق
شارل)ك (آلتنجي شارل) عنوانيله آلمانیا ايمپراطوری انتخاب
اولمسی اوزرينه (بشنجي فليب)ك اسپانيا تختنده دواميله فرانسه
اوزرنده کی حقوقدن واز گچمسی و « جبل الطارق » شهرى ايله
« مينورقه » جزيره سنك « اسپانيا » دن آريلوب انكلتره قراليجه‌سی
(آنه) يه ويرلمسی و « سجلیا » آطه‌سی دخی (صاوا) دوقه‌سنه
و « نابولی » ، « میلان » ، « ساردنيا » نك آوستريايه ترك ايدلمسی
مندرج ایدی .

(فليب) اسپانيا وراثت محاربه‌سنى متعاقب (آلبرونی Albe-roni)
نامنده کی باش وکیلنك تشويقيه « اسپانيا » بی جهانگیر
ایتمك فکرینه دوشه رك كرك فرانسه و كرك انكلتره علیه عظیم
بر محاربه یه کیرشمك تشبیه باشلا دیسه ده اعیان مملکت اسپانیانك
ضعفی درمیان ایده رك تشبثات واقعه‌سندن نکول ایتدیردی .

آندن سوکره (فلیپ) زمام حکومتی (برنجی لوئی) نامی
ویردکری اوغلی (لوئی) به ترك ایتدی.

لوئی ایسه چند ماه مقام حکمداریده بولندقدن سوکره
وفات ایتمکله (فلیپ) تکرار صندالی حکومته اوطوردی ۱۷۲۴.
(بشنجی فلیپ) ایکنجی دفعه اوله رق اسپانیا تختته جلوسندن
سوکره اسپانیانک «فرانس» و «انگلتره» علیه آچدینی برطاقم
محاربات بیوده ایله ضعفی تزید ایلمش و آلمانیا ایمراطوری
(آلتنجی شارل) ایله ایتدیکی ۱۷۲۵ محاربه سنده «ویانه» معاهده سنی
عقد ایتمشدر. فقط ملکک اصلاحنه زخی غیرت ایدرک امور
ملکیه و مالیه و عدلیه بی فرانسز اصولنجه اصلاح و تدنی اوزره
بولنان قوه بحریه سیله تجارتی یگیدن کیلر انشاسیله احیا
ایلدی .

— آلتنجی فردیناند Ferdinand VI — (بشنجی فلیپ) ك

وفاتنده اوغلی (فردیناند) (آلتنجی فردیناند) عنوانیله اسپانیا
تختته جلوس ایتدی . مومالیه توسیع ملک سوداسنده اولیوب
ملککتک معموریتنی و تبعه سنک مسعودیتنی آرزو ایدن
حکمدارانندن اولوب ۱۳ سنه قدر دوام ایدن مدت حکومتی
اسپانیانک اعمارینه حصر ایتدی . سلفی زماننده اصلاح ایدیلان
اداره ملکیه و مالیه و عدلیه بی برقات دها تنظیم و فابریقه لر
کشادیه اهل صنایعی تشویق و قنالر آچهرق زراعتی توسیع

وکیلرینی تکثیر ایلدیکي کبي معارفه دخی خيلي خدمتله برچوق دارالفنونلر کشاد ايتدی .

== ارمینی شارل Charles III — (آلتیجی فردیناند) ک وفاتنده «سجلیتین» قرالنی عهدسنده بولنان برادری (شارل) اسپانیا تختته دعوت اولنهرق (اوچجی شارل) عنوانيله مقام حکمداری به جلوس ایلدی . « سجلیتین » قرالغنی دخی اوغلی (فردیناند) حواله ایتدی . مومالیه اصحاب درایت واقتداردن بولندینی جهتله قونت (آراندا Aranda) نامنده کی وزیری کنددی به سنشار ناسب و آنکله اصلاحه مباشرت ایتدی .

اول امرده « فراسه » ایله « اسپانیا » آره سنده او زمانه قدر دوام ایدن برودت وخصوصتی بر معاهده محباه ایله برطرف ایدوب « فرانسه » ایله متفقاً «انکلتزه» دولتی ایله چند دفعه محاربه ایلدی . بو محاربات آره سنده برادری مثللو اصلاحاتی دخی گیری براقبه رق حربیه و بحریه مکتبلری تأسیس و مقرر اداره سی بولنان « مادرید » شهرینی ابنیه عالیه انشاسیله تزین و قنالر آچهرق وشوسه یوللری یاهرق طریق تجارتی تسهیل ایلدی .

لکن جزایر قورصالمینک اوروپا سواحله ایندکاری خسارات اوزرینه اوجهته بردونما سوق ایلدی ایسه ده مذکور دونما جزایر طایبیرینک قوه بحریه سینه مقاومتدن عاجز قالمقلا مایوساً رجعت ایتدی .

بونیکله برابر اسپانیوللرک تعصب فوق العاده لرندن ناشی
بتون حکم و اداره جزویتلرک الیه اولدینی جهته آنلر اداره
حکومتی مختل ایتمکده بولندقلرندن (شارل) جزویتلری
ملکندن طرد و کایسانک امور دولته مداخله سنی منع و جزویتلرک
املاکنی حکومت نامنه مصادره ایلدی. نهایت قرالی حال
شیخوخته تعصب استیلا ایتمکله پاپاسلر نفوذی آلتنه آلمشالر
و وزیر (آرانده) بی مذهبسزک ایله اتهام ایدرهک نفی و تغریب
ایله شلردر.

دردنجی شارل (Charles IV) - - (اوچنجی شارل) ک وفاتنده
مقامنه قائم اولان اوغلی (دردنجی شارل) صلح و مسالته میال
بر حکمدار ایدیهده زمان حکومتی فرانسه نک ۱۷۸۹ وقوعاتنه
تصادف ایلدیکی جهته فرانسه ده مخالفین عابنه حربی اعلان
ایتمش و فقط ابتدکی محارباتده مغلوبیتدن باشقه بر شیئه نائل
اوله میهرق ۱۷۹۵ ده عقد اولان «بال» معاهده سنی امضایه
مجبور اولمشدر.

معاهده مذکور «اسپانیا» بی عادتاً «فرانسه» نک حکمی
آلتنه ویرمش و فرانسه ده (ناپولیون) ک بد اقتدارینه کچمش
اولدینی کبی (مانوئل غودوی Manouel Goodoi) ک سوء
اداره سندن ناشی اسپانیا اهالیسی دخی مخالفت ایلدیکندن
(دردنجی شارل) آمریکا طرفنده کی مستملکاتنه چکلمک
واورادن ملکنی اداره ایلمک فکرینه دوشدی. بونک اوزرینه

اسپانیا اهالیسی قرالک بوفکردن فراغتتی ویا اوغلی (فردیناند) ترك حكومتله كندیسنك كیده بيلمسنی طلب ایتدیلر . قرالدن آلدقلى رأى اوزرینه زمام حكومتی (فردیناند) ك یدینه ویرمك ایسته دیلرسده اوزمان اوج اقبالده بولنان (ناپولیون) اسپانیا امورینه بالداخله (دردنجی شارل) ك بروجه مشروح استعفاسنی قبول ایتیهرك (شارل) ایله اوغلنك كندیسنه مراجعت ایتلمینى تكلیف ایلدی .

(ناپولیون) ك بوتكلیفی اوزرینه (شارل) ایله (فردیناند) فرانسه حدودیده كائن « بایونه Bayonne » شهرینه كلش اولغله (ناپولیون) شهر مذكوره ایکیسنیده توقیف و « اسپانیا » یی فرانسه ایمپراطوری (ناپولیون) نامنه ترك ایتلمینى تكلیف ایلدی . (شارل) ایله (فردیناند) ایسه بوتكلیفك ردینه مقتدر اوله مدقلرندن اسپانیا قرالیتی ایمپراطور ناپولیونه ترك و فراغه مجبور اولدیله ۱۸۰۸ . بونكاهده اسپانیاده (بوربون) خاندانك حكومتی ختام بولهرق (ناپولیون) خاندانی اجرای حكومهت ایتدار ایلدی .

﴿ ناپولیون خاندانك حكومتی ﴾

بو خاندادن « اسپانیا » ده ژوزف بوناپارت ۱۸۰۸ حكومت شورمسدر .

ژوزف بوناپارت Joseph. B. — (دردنجی شارل) اسپانیانك

زمام حکومتی (ناپولیون) نك يد اقدارينه ترك ايلديكي زمان (ناپولیون) دخی بیوک برادری (ژوزف بوناپارت) ی اسپانیا قرالی نصب و بو صورتله « اسپانیا ، الکاسنی کندی خاندانه تخصیص ایلدی .

(ژوزف بوناپارت) ك اسپانیا قرالینی اعلان اولمسنی متعاقب بر قاج آی ظرفده محکمہ لر تنظیم و مناسترلر تعطیل ایدلمش و نظامات عتیقه لغو اولسهرق ۱۸۱۲ ده « قورتس » نامیله بر هیئت مبعوثان کشاد ایدلمش ایسه ده اسپانیا رادکانی فرانسزلی ذاتاً استرقاب ایتمکده بولندقلری کبی (دردنجی شارل) ك اوغلی بولنان (فردیناند) دخی دعوا ی سلطنته قیام ایتمش بولندیغسندن هرایکی جهته ده اسپانیولر (ژوزف بوناپارت) علینه روی مخالفت کوسزدیلر . هر نه قدر (ژوزف) بو قاریشقلقک تسکینه تشمیر ساق غیرت ایلدی ایسه ده اوکنی آله میهرق قاریشقلق بردرجه یه واردی که : مومالیه مقرر حکومتی اولان « مادرید » ده اوطوره میوب « فرانسه » یه قدر فرار والتجایه مجبور اولدی .

(ژوزف بوناپارت) ك « فرانسه » یه التجاسی (ناپولیون) ك مقام ایمپراطوریدن سقوطی زمانه مصادف اولمغله (ژوزف) ك تکرار مقام حکمداری یه اجلاسہ طالعی مساعده ایتدیکنندن اسپانیولر مذکورالاسم فردیناندی بالتلطیف (یدنجی فردیناند) عنوانیله اسپانیا صندالی حکمداریسنه کچیردیلر . بونکله ده

اسپانیا تختی (نابولور) خاندانی لندن چیقار ق تکرار (بوربون)
خاندانی انه کجی .

﴿ بوربون خاندانك حكومت ثانيه سی ﴾

مذکور خاندان «اسپانیا» ده یدنجی فردیناند ۱۸۱۴ — ایکنجی
ایزابل ۱۸۳۳ اجرای حکومت ایمنلردر .

فریدنجی فردیناند Ferdinand VII (روزف بوناپارت) دن
صوگره اسپانیا قرالی انتخاب اولنان (یدنجی فردیناند) نهایت
اسپانیوللرک آرزوسنه تبعاً حرکت مجبور اولمشده اسپانیاده
وضع اولنان قانونک فرانسه ده دخی بیوک تأئیری کو بله جکی
آکلاشامغله فرانسه قرالی (اون سکزنجی لوئی) فرانسه
عسا کرینی (دوق دانکولم duc d'Anguleme) قومانداسبله
اسپانیاه سوق وقرال فردیناندی کندی طرفه جاب ایدرک
اسپانیا قانون پرورلریله آغار جنک و حدال ایتدیلر . نهایت الامر
غلبه یه دخی دسترس اوله رق « اسپانیا » ده حکومت سابقه یی
تکرار تأسیس ایلدیلر .

(فردیناند) بوسایه ده اجرای حکومته ابتدار ایلدی ایسه ده
اسپانیوللرک دعوالری « آمریکا » قطعه سنده بولنان اسپانیا
مستماکاتنه یعنی « مکسیقا » ، « بولیویا » ، « پرو » و امثالی قطعه لره

سرایت ایتمش و هر نه قدر (فردیناند) بونلر اوزرینه سوق عسکر ایدیه رك تأدیب و تنکیللرینه اقدام و غیرت ایلمش ایهده کوندریلن عسکر هیچ بر شینه موفق اوله میه رق اسپانیایك آمریقا مستملکاتی الدن کیتمه شدر.

(یدنجی فردیناند) (ایزابیل) نامنده بر قیزندن باشقه ذریته نائل اوله مدیفندن کنیدیسنندن سوگره اسپانیا قراللی برادری (دون قارلوس) انتقال ایدیه جکی جهته (بشنجی فلیپ) ك اصول وراثت حقنده، ۱۷۱۳ ده وضع ایتمش اولدینی بطاماتی فسخ و قرالك اركك اولادی اولمدینی حالده قیزلرك حلف اوله بیله جکلری حقنده یکی بر نظامنامه نشر ۱۸۳۰ و اوج سنه سوگره وفات ایلدی .

— ایکنجی ایزابیل Isabelle II — (یدنجی فردیناند) ك وفاتنده مقامی احراز ایدن (ایزابیل) هنوز سن رشده واصل اولماش بولدینی جهته وکالت ناپولی پرسیسلرندن والدهسی (ماری قرستین Marie Christine) . حاله اولندی ۱۸۳۳ .

(فردیناند) ك برادری (دون قارلوس) ایهسه (ماری قرستین) ك وصیه لکنی قبول ایتمدیکنندن میانهده غائله حرب ظهور ایتدی. محاربه یدی سنه امتداد ایلدکن سوگره (دون قارلوس) اسپانیادن طرد اوله رق محاربات مذکوریه ختام ویرلدی ۱۸۴۰ .

(دون قارلوس) ك طردندن سوگره اسپانیاده مدعیات

واقعه طرفدارانی ایله قارلیس-تارک بقیه سی قالمش اولدیغندن
(ایزابیل) برمدت دها آنلر ایله اوغراشمش ونهایت پای تختنده
بردولو بارینه میوب فراسیه قدر کیدوب واوراده قرار ایتمکله
(بوربون) خاندانک مقام حکومتدن سقوطی اعلان ایداشدر
۱۸۶۹.

(ایزابیل) ک فراسیه چکلمسنی متعاقب بر سنه قدر دها
دوام ایدن داخلی قاریش-قلقلرندن صوگره اسپایولرر اسپانیا
تاجنی تکلیف ایچون بر پرس آرامشدر وایتالیا قرالی متوفی
(ویقتور امانوئل) ک اوغلرندن پرس (آمده) بی بالدعوه اسپانیا
قرالی نصب ایلمشدر.

﴿ صاواو خاندانک حکومتی ﴾

(صاواو) خانداسدن اسپانیاده پرس آمده ۱۸۷۰ حکومت ایتمشدر.

پرسی آمده Amedée — بو دات ارباب فضل و کالدن
بولندینی جهتله انتخاب عمومی ایله اسپانیاه قرال نصب اولندی.
۱۸۷۳ تاریخنه دگین اوج سنه دوام ایدن زمان حکومتده
(دون قارلوس) و طرفدارانی ایله اوغراشدی. نهایت بومشغولیت
حرییه و اغتشاشات داحایه تحمل ایده میهرک قرالقدن استعفا-
ویردی.

❖ اسپانیانك حكومت اخیره سی ❖

قرال آمده نك حكومتدن استعفا سنی متعاقب (دون قارلوس) حكومت ارنیه دعواسیله ینه میدانه چیه قرق اولانجه غیری تی صرف ایلدیکی گبی فرانسه ده بولسان (ایزابیل) دخی اسپانیا تحتیه اولان حقوقدن طولایی نشر ایتدیکی بر پرتو ستونامه ده اوغلی (دون آلفونس) ك حق حكومه قبولی و قبول ایلدیکی حالده كندی حقوقدن فراغت ایتیه جکی بیان ایلدی ۱۸۷۳.

بو صروده (قورتس) دنیلان مجلس اتفاق آرا ایله حكومتلرینك ریاسته تحویلی قرارینی ویرمش و ایکی سنه قدر بو وجه ایله اداره حكومت اولمش ایسه ده مدت مذکورده قارلیستلر ریاست طرفدارانی علیه حرکت و آنلرك اداره سندن ممنون اولمیانلر دخی قارلیستلره معاونت ایدرك محاربه داخلیه - لرنده دوام ایلدكردن نهایت (قورتس) نامنده کی مجلس (ایزابیل) ك بیاننامه سنی قبوله كندیسینی مجبور گوره رك اوغلی (آلفونس) ی مقام حكمداریه كچیردیلر ۱۸۷۵.

اوه ایلکنجی آلفونس Alphonse XII — بو ذات دخی آخلاق حمیده اصحابندن اولوب ۱۸۸۶ تاریخنه قدر مقام حكو - مته بولمش و زمان حكومتنده اسپانیوللر بر از راحت یوزی كوره شد.

نائبه فرستین Christine — (اون ایلکنجی آلفونس) ك

وفاتنده زوجہ سی (قریستین) حاملہ اولدینی جہتله اسپانیولر تولد ایدہ جک چوجغک قرالغندہ اتحاد ووالده سنی مقام حکومتہ نائبہ انتخاب ایتدیلر ۱۸۸۶ . بناءً علیہ نائبہ منتخبہ دن یدی آی مرورندہ زیور مہد شہود اولان قرال زادہ (اون اوچنجی آلفونس) نامنی آلمش و الیوم والدہ سی طرفدن مشارالیه آلفونس نامنه اجرای حکومت ایدلمکده بولنمشدر. ✠

فصل ثانی

— ✠ کشفیات ✠ —

اوائل کشفیات — هانری ملاح ۱۴۱۹ — هند طریقنک کشفی و بارتلی دیاز ۱۴۸۶ — واسقو دوغاما ۱۴۹۷ — کشف آمریکا و خرسٹوف قولومب ۱۴۹۲ — کشفیات متابعہ.

اوائل کشفیات — قرون و ـ طایی قرون جدیدہ دن تفریق ایدن وقوعات عظیمہ دن بریسی دخی کشفیات جدیدہ قضیہ سی اولدینی یوقاروده ذکر اولنش ایدی.

کشفیات مذکورہ نک تصورات مقدمہ سی فعلاً اجرا سندن برخیلی زمان اول باشلانیدینی قویاً روایت اولنمقده در. شویله کہ: میلادک اون بشنجی عصری واسطنہ کلنجہ یہ قدر اوروپا

کمیجیلری « بالطق » دگزی ایله « بحر سفید » ده سیاحت
ایدزلر و « بحر محیط اطلاسی » به کلنجه او وقت پوصله دنیلان
آلت موجود اولمدینی حهتله ساحلدن ایرلقه جسارت ایده مزلر
ایدی. حتی فنیکه و قرطاج کمیجیلری اسکیدن « هرکول »
دیدکری « سبتنه » بوغازندن چیهرق ساحل طریقنی برافقسنرین
« کینه » کورفزینه قدر اولان آفریقا سواحلی کشف و تحقیق
ایده رک اورالرده بولدقلى آلتون و فیل دیشی مملکتلرینه
کتیرمشر ایدی .

هرنه قدر « دایمارقه » و « اسقاندیناویا » ماهر بالقجیلری دخی
میلادک طقوزنجی و اونجی عصرلرنده بالق صیدی ایچون
نصلسه ساحلدن آریلوب « اسلانده » جزیره سنه و اورادن
آمریقای شمالیده کاش « غروثنلاید » قطعه سنه کیده رک آمریقا نك
شرق ساحلی بولمشر ایسه ده او وقتلر هنوز نظر اهمیته آله میان
بو سیاحتلر « آمریقا » نی « اوروپا » به طانتدیر مامش ایدی .

قرون وسطی نهایته طوضری « اندلس » اهل اسلام نك
ثمره همت و غیرتلی اوله رق معارف و صنایع ایریلیدی .
بو سایه ده پوصله [۱] دخی ایجاد ایدیله رک کشفیات ایچون ایجاب

[۱] پوصله چوللرده و دکرلرده بولی غیب ایتمک ایچون قوللانیلور
بر آلت اولوب بو آلتی چینلیلر اختراع و ایجاد ایتدیکی و عربلر آنلردن
آله رق استعمال ایلدیکی منقول و اوروپالیر دخی عربلردن آلدینی
معلومدر .

ایدن اسباب احضار ایدلمش اولمقله پورتکیز دولتی دول سائره دن اول طورانه رق کشفیاته مباشرت ایلمشدر.

هانری موع Henri le Navigateur — اوروپالیلردن ایلک دفعه اولمق اوزره کشفیاته بدأ ایدن پورتکیز قرالی (برنجی ژان) ك (هانری) نامنده کی اوغلیدر. مومالیه گمیجیلکده مهارت کسب ایتمش بر پرنس اولوب قطعات مجهوله تحری ایتک اوزره پدرندن آلدینی بر ایکی سفینه ایله تاریخ میلادك ۱۴۱۹ سنه سنده « لیزبون » دن چیقهرق جنوبه طوغری حرکتله « یشیل برون » آطه لرینه قدر آفریقا سواحلی و بنساء علیه « مادر » ، « آسوره » ، « قناریه » آطه لرینی کشف و آنلرك صورت ضبط و ربطنی تأمین ایتدیکندن ثروت عظیمه پورتکیزلیرك اقبالنی استقبال ایلمشدر.

هند طریقك كشادی — سواحل آفریقیه نك « یشیل برون » آطه لرینه قدر کشف و تحقیق اولمسی اوزرینه پورتکیزلیر سواحل طریقله کیده کیده « هندستان » ، بحر آ یول آچه بیله - جکلری امیدینه دوشمش و بحر یوندن بر طاقی بوفكرك موقع فعل و اجرایه وضعی تشبثده بولمشی ايسوده بحر محیطك دهشتی مانع سیر کشف اولمشدر . فقط بوفكرك اجراسنه (بارتلمی دیاز) نامنده کی قبودان موفق اولدی .

بارتلمی دیاز Bartélemi Diaze — بو ذات پورتکیز قبودانلردن اولوب میلادك ۱۴۸۶ تاریخنده منهای آفریقای

جنوبیده کائن و شمیدی « امید برونی » دنیلان برونه قدر انواع مهالك و مشاق ایله کیده بیلدی . آندن ایلری به کیتمهک جسارت ایده میوب « پورتیکیز » عودتنده قرال (ایکنجی ژان) « مشاهداتی مین بر لایحه تقدیم و قرال مشارالیه « هند » وارلق امیدى حاصل اولدیغندن سیاحک ویردیکی (فورتنه لر) برونی دکشدره رک (امید برونی) توسیم ایلدی . آندن سوگرمه هندستان « دخی سیاحین مشهوره دن (واسقو دو غاما) سایه سنده کشف اولندی .

واسقو دو غاما Vasco de Gama — موما الیه عصرک فضلاى مشهوره سندن اولوب بتون وقتکی گمیجیلکه حصر ایله آفریقا دگزرلینی دفعاتله سیاحت ایتمش و پورتیکیز قرالی (بختلی امانوئل) زماننده باش قبودان انتخاب اولنه رق هندستان طریقنک کشفی ایچون قرال طرفندن امر و مساعدنه آلمشدر ۱۴۹۷ . (واسقو دو غاما) معیتنده درت قطعه سفینه اولدینی حالده « ایزبون » شهرندن حرکت و آلتی ماه سیر و سیاحتله (بارتمی دیباز) ک کشفنه موفق اولدینی (فورتنه لر) ویا (امید) برونه مواصلت ایده رک « بحر محیط هندی » به داخل اولدی ۱۴۹۷ . بعده آفریقانک شرق ساحلتی تعقیب ایده رک « موزامبیق » سواحلنه بالوصول « ملنده Melinde » شهرینه چیقدی . اوراده آفریقای شمالیده و جنوبی اسپانیاده گورلیدیکی مثللو مدنی عرب قبیله لرینه کمال حیرتله تصادف ایلدی . موزامبیق امیری طرفندن

برجوق تلطیفاته مظهر اوله . ق مشارالیهک معاوتی سایه سنده
معینته آلدینی قلاغوزلر ایله « بحر محیط هندی » یی ۲۲ کون
ظرفنده قطع ایدوب هندستانک « مالابار » ساحلنه و اورادن
کچوب « قالكوته » یه گلدی . لکن موزامبیق تجارتی هندی
تجارتی انزدن آله جقدر دیو هندیلیری پورتیکیزلیر علیه تحریک
ایتمش اولدیغندن (واسقودوغاما) هندستانده اوطوره میوب
طائفه سیله « لیزبون » عودت ایلمشدر .

مومالیه « لیزبون » وصولنده قرال طرفدن آقشلانهرق
جنراللق رتبه سی احرارز ایلدی . ایکنجی دفعه اولق اوزره
قرال طرفدن ویرلش اولان یکریمی برقطمه سفینه ایله عازم
راه هندستان اولدی . « هندستان » وصولنده یرلیر ایله
حرب ایده رک پورتیکیز دولتی بر مستملکات مستقله یه نائل
ایتمش وکندیسنی دخی اورانک والی* مستقلی نصب و تعیین
ایتدیره رک تجارتجه مهم نقاطی تحکیم و دونماری سایه سنده
هندیلردن بعضیلرینی پورتیکیز دولته ویرگوی مخصوص اعطاسنه
وبعضیلرینی ده دولت مشارالیه اخذ واعطا ایتمک مجبور
ایلمشدر .

(واسقودوغاما) دن سوکړه کلن هندستان والیلردن
(آلپوکرک Albuquerque) دخی مومالیهک نواقصی اکمال
ایدیره رک « هندستان » ، « جزیره العرب » ایله « آفریقا » سواحلنده
بولنان مهم تجارت موقعلرینی تسخیر و متعدد شعبه لر تشکیل

ایستدیکندن بو سایه ده پورتکیزلیلر هند تجارتی دردست ایتمشله
وتزید نفوذ وکسب قوت وعظمت ایلمشله دردر .

آمریکانک کشفی — پورتکیزلیلره عارض اولان آرزوی
کشفیات قومشولری بولان اسپانیوللره دخی سرایت ایتمکله
آنلر دخی کشفیات دورینک اک بیوک رجالدن . حدود اولان
(خرسٹوف قولومب) نامنده کی ذاتک همت وغیرتی اثری اوله رق
« آمریقا » قطعۀ جسمه سنی کشف واستیلا ایامشله دردر .

خرستوف قولومب Christophe Colomb — مومالیه
« جنوه » شهرنده دنیایه کلوب « پاپیه » دارالفنوننده تحصیل
علوم ایستدکدن وجغرافیا وهیئته متعلق مدوناتی بالمطالعه ارضک
کروی اولدیغنه اعتقاد حاصل ایلدکدن صوگره مجرد سیاحت
قصیدله بجزراً بر جوق ممالک وقطعاتی طولاشمش و « اسپانیا »
سواحلدن غربیه طوغری حرکت ایلدیکی حالدۀ آسیانک
شرقنده بولان « هندستان » کیدیه جکنه علم یقین پیدا ایلمش
اولدیغدن کشفیات جدیده تخریسیله امرار اوقات ایتمکی پیش
نظره آلمشدر .

اوصرده هرکس آفریقا سواحلدن کیده رک « هندستان »
تقرب ایتمکی دوشونور ایکن کندیسی بالعکس روی دریاده غربیه
طوغری کیده رک شرقه تقرب ایلمکی بر طاقم دلائل ایرادیه
ادعا ایلمکده ایدی . اشبو مرامک اجراسنی تسهیل ایچون
بردولتک زیر حمایه سنده بولمق لازمه حالدن اولدیغدن وولتک

ثروت و شوکتش بر خدمت اولی و منفعت مستقبله سی جلب و دعوت ایلمک ضمنده نتیجه مطالعاتی ابتدا تابعی بولندینی «جنوه» حکومتش عرض و تفهیم و لوازم سفریه نک جانب حکومتدن کندیسنه اغانه و اعطا اولنسنی تکلیف ایتیش ایسه ده استحصال مساعده ایده مامشدر . بونک اوزرینه «فرانسه» ، «انگلتره» دولترینه بالمراجعه آنلردن دخی جواب موافق ظهور ایتامش اولدیغندن «پورتیکیز» دولته مراجعت کندینی مجبور کورمشدر . هر نه قدر دولت مشار الیهانی کشفیات خرسی استیلا ایلمش ایسه ده وسط بچردن سیاحت مخاطره سنه کیریشه مدکلرندن اوراده دخی بر فائده مشاهده ایده مینجه خائب و مأیوس اولدینی حالده نهایت «اسپانیا» به عزیمت و (قاتولک فردیناند) ایله زوجہ سی (ایزابیل) «مراجعت ایلدی» . مرام و مقصدینک ترویجی ایچون «اسپانیا» ده سکز سنه قدر اقامتی هنگاهنده دولته نیاز و تضرعدن خالی قالمدی . فصلسه سکزنجی سنه سی ختامنده تحصیل مساعده ایده رک طرف دولتن اوج قطعه سفینه و مهمات لازمه اعطا اولندیغندن حال مأیوسیته مبدل شوق و مسار اولدی .

(خریستوف قولومب) لوازم سفریه بی بالاکال تصور ایلدیکی طریقک کشادی ایچون میلادک ۱۴۹۲ سنه سی آغستوسنک اوجنجی کونی اندلسده کائن «پالوس Palos» لیانندن سفینه به راکباً سمت مقصودینه متوجهاً حرکت و معلوم اولان طریق

ایله « قناریه » آطه لرینه مواصلت و بورادنده اکال لوازم
 عزیمت ایله غرباً احوال و وسعتی مجهول اولان دریای محیطه
 کندی بی تسلیم ایلدی. سیاحین انزای سیاحتلرنده روی دریاده
 کوردکلری مزاحم و مشاقدن دوچارخوف و تلاش اولدقلرندن
 « اسپانیا » یه عودتی آرزو ایدرک (قولومب) « معامله بارده
 گوسترمکده و (قولومب) ایسه بونلرک معامله لرینی اغماض
 عین ایلیه رک امید و افکارنده ثبات ایتمکده ایدی. نهایت
 کیجه نک برنده اوزاقدن یاغقمده اولان آتش مشاهده اولنمغله
 سفینه لری او طرفه سوق و تسیر ایتدک. سنه مزبورده تشرین
 اولنک ایکنجی کونی صبحی کیلر طائفه سی کندیلرینی
 منظره سی کوزل یشیل بر آطه اوکنده کوردیلر. سفینه ده
 مربوط بولنان صندالار ایله ساحله چیقوب نائل امال اولدقلری
 ایچون حقه شکرانیتی ایفا ایلدیلر.

(قولومب) ک یناشدینی ساحل ایسه « آمریقا » نک شرقتده
 کائن شمدی « باهاما » دنیلان جزائرده داخل اولان « سان
 سالوادور » آطه سی ایدی .

بواننده جزیره اهابسی او وقتهدر کوردکلری بوغریب
 سیاحلر ایله سیاحینی کترین سفائنه کال تعجیله نظر ایدرلر
 ایدی. سیاحین جزیره اهابسینه ابتدا هدیه مقامنده
 یلانچی اینجو و بوکا مانند شیلر ویرر؛ آنلر دخی کندیلرنجه
 اک مقبول اولان هدایا اعطاسیله بونلری مقابله ایدر ایدی.

بو وجه ايله ، اسكى دنيا ، اهاليى ايله ، يڭى دنيا ، سکنه سى
يېتىدە واقع اولان اشبو ايلك ملاقاتده هر درلو معاملات صورت
دوستانده اجرا اولغش و شرائط انسايتە تمام موافق وجه ايله
طورانلە مشدر .

اسپايوللر اراضى جديده كشفندن مقصد و مراملىرى
جلب ايدە بيله جكلىرى منافعى ملاحظەدن عبارت اولغله قولاق
وبرون و قوللارنده آلتونە متعلق اشبا طاشيان بريلره بو آلتونلىرى
زەده بولدقلىرى سؤال اولندقدە جنوبە طوغرى اشارت
ايدەرك آلتونك اورالردە چوق اولديغى خبر و يردكلرندن
سياحين تكرر سفينه لره يېنوب جنوب جهته طوغرى كيتديلر ،
بو سفردە «كوبا» ، «هايتى» ، «ترينته» [۱] جزيره لرى كشف
و استيلا ايلديلر .

(قولومب) كشف ايتديكى جزائره رفقاسندن بر طاقم
مأمور نصب و تعيين و جزائرك امور و خصوصاتى آنلره
احاله و تسليم ايتدكدن سوڭره اورالردە خرص و طمعلىرى اقناع
ايدەرك مرتبه ده آلتون كلچەلىرى و اينجولر تدارك ايدەرك
موفقتى تبشير ايجون رفقاسندن بر طاقى اراضى مكشوفە ده
ترك و كنديسى «اسپانيا» يە عودت ايلدى . «پالوس» ليئانه
حين وصولنده حكومت و اهالى طرفندن آلقشلاندى ، يڭى
دنيا كشفى سايه سنده نام و شهرتى آقاقى طوتدى .

[۱] بو آطە لردن ايكي اولكيسى بيوك و اوچنجيسى كوچك آنتيل
آطە لرنده داخلدر .

(هرون اخيره تاريخي)

(قولومب) چند ماه قدر « اسپانيا » ده اقامت ايلد کدر
 سوگره کشف اولتان قطعه يه عودتنده قرال (فرديناند) ايله
 زوجهي (ايزابل) طرفدن ويريان يوك اميرالاق رتبه سي
 ايله سسکز اون قطعه سفينه دن عبارت ر فيلو دوغمايه نائل
 وکندی ايله کيتمک ايجون طهور ايدن کسانه آمر اوله رق
 بوکره « قاديس Cadise » ليماندن سمت مقصوده متوجهاً
 عزيمت و « هاتي » ويا « اسپانيول » آطه سنه مواصات ايلدي.
 الحاصل (قولومب) بوصورتله چند دفعه « آمريقاء قطعه سنه
 کلوب کيتمش ايسه ده يناشديني قطعه نك « آمريقا » اولديغي
 آگلایه ميوب « آسيا » نك شرق جهتي بولمق اوزره يوله چيقديني
 حالده تصادف قيلندن اوله رق « آمريقا » قطعه سي کشف
 و تحقيق و کنديسي « هند غربي » ناميله توسيم ايلمشدر. بونك
 ايجون قطعه مذکوره اصل کاشفي اولان (خريستوف قولومب) نك
 ناميله ياد اولميوب نعلسه سهواً کنديسندن بر قاج سنه سوگره
 يعني ميلادك ۱۴۹۷ و ۱۴۹۹ تاريخلر نده کيدوب آمريقانك
 حالندن باحث برساله نشر ايدن فلورانسلي (آمريغو وِسپوچي
 Amerigo Vespucci) نامنده كي سياحك اسميله مسمي اولمشدر.

کشفیات متناهمه — (قولومب) نك بروحه مشروح وقوع
 بولان استخراجات و کشفیات اوروپا اهاليسنك تيقظنه سبب
 اولديقدن آنلر دخي « بحر محيط اطلاسي » نك غرب جهته

احوالی مجهول بر قطعه بولندیغه کسب و قوف ایدرهك (خرستوف
فولومب) ك طوتمش اولدینی مسلكی اختیار ایتدیلر .

سیاحین سفائن تنظیم و تجهیز ایدرهك طرف طرف سیر
و سیاحت ایلدیلر. سیاحینك حین سیاحتلرنده ومیلادك ۱۵۰۰
تاریخنده «بره زلیا» پورتکیزلی (قارال Cabral) نامنده کی سیاح
کشف ایتدی کی مثللو ۱۴۹۷ تاریخنده دخی الحاله هذه ممالك
محممه دن کنایه اولان قطعه انکلتره قرالی (یدنچی هانری)
طرفدن مأموراً کوندریل (سباسیین قابو Sébastien Cabot)
و رفیق و برادر (ژان قابو Jean C.) طرفدن کشف
و استیلا اولمشدر.

۱۵۱۳ سنه میلادیه سنده دخی (بالبا Balboa) نامنده کی
اسپانیالی بر سیاح طرفندیده «پاناما» بزرخی کشف و اسپانیا
دولتلك اولدینی اعلان ایدلشدر.

مکسیقانك کشفی — اسپانیا قرالی (شارلکن) زماننده
و تاریخ میلادك ۱۵۱۹ سنه سنده «کوبا» والیسی (والاسکز Wa-
lasquez) میت امراسندن (فرمان قورتز Fernand Cortez) ی
تجهیز ایلدی کی اون قطعه قدر سفینه به رئیس نصب و تعیین
ایدرهك «مکسیقا» نك کشف و استیلا سنه مأمور ایتدی.
مومالیه «میتی» عسکری ایله حیلی مشکلات و مشقتلر چکه رك
«مکسیقا» به واصل ویریلر ایله حزئی محاربه ایتدکن صوگره
صلحاً «مکسیقو» شهرینه داخل و حکمدارلری بولنان (مونه).

زوما (Montezuma) ملك تاحلیفات بی نهایته سنه نایل اولدی .
اووقت ییله «مکسیقا» مالکیتی معمور شهرلر ومدنی اسانلرایله
تزیین اولمش ایدی.

● (قورتز) برمدت «مکسیقا» ده اقامت و بعدده رفقا سنک عدم
تدیرندن طولانی مکسیقالیلرایله حربیه مبشرت ایتدی . نتیجه
حربی کندی قازانغله قطعیه مذکوریه بی ضبط واستیلا واسپانیا
مالککنه ضم وعلاوه ایلدی ۱۵۲۲ .

مومالیه «مکسیقا» بی کشف واستیلا ایلدکن سوکوره
هرنه قدر (شاراکن) طرفندن «مکسیقا» والیسی نصب و تعیین
اولمش ایسده اواخر عمری (قولومب) ناللو فقر و ضرورته
اصرار وانواع فلاکتلر ایچنده اکمال ایتشد.

برنجی دفعه دور عالم میامنی — (قورتز) ک «مکسیقا» بی
حین ضبطنده ومیلادک ۱۵۲۰ تاریخلرنده اسپانیا قرالی (شاراکن)
خدمتنده بولنان پورتکیزی (ماجالان Magellan) بش قطعیه
سفینه ایله «قادیس» لیانندن حرکت و آمریقای جنوبیده کائن
اولوب کندی اسمیله تسمیه ایدیلان بوغازدن بالورور «بحر
محیط کبیر» مواصلت ایدهرک «آسیا» نک سواحل شرقیه سنه
داخل و بحر مذکورده بولنان «فلیپین» آطه لرندن «ماقتان
Maktan» جزیره سنه واصل اولدی . بو آطه مک حین کشف
واستیلاسنده یرلیلر طرفندن مقتول دوشمش و فقط رفقا سی
پوله دوام ایدهرک «بحر محیط هندی» به داخل و هندستان،

و امید رومی، طریقہ و بحر محض طلائی، یہ اصل اولہرق
 و اسپایا، یہ رنجی دفعہ اولیٰ اور دور عام ایسے دکن
 سو گڑھ عودت المشرق ۱۵۲۲ء .

پرو مملکتک کشفی — ” مکسقا “ بن صمد بن سو گڑھ
 و پرو، مملکتی دخی اسپائی (فرانک فرانک)
 (Pizane) طرفین کشف و اسلا اولمشدر، شویله کہ، مومالہ
 ثروت و معموری حہتیلہ شہرتی اولدی یرا ملر طرفین روایت
 اولیاں و پرو، مملکتک کشف و تحقیقی ایچوں (آلماعرو Al-
 magro) و (لوق Luque) نامان سیاحلر ایلہ مال و حای او
 یولده فدا ایتک اور، اہای و قطعہ مذکورہ حقیدہ اولیاں
 روایاتک اساسر اولدیعی ” پاناما “ دن حرکتلہ تحقیق و تفتیش
 ایتدکن سو گڑھ رفعا سدن مامول ایلدی معاوتی کورہ مامش
 وویله رحیم مملکتک محض و کشفی ایچوں تدارک ایسیدی
 عسا کرک دخی عدم کیفایہی آکلامش اولدیعی طوعری
 و اسپایا، یہ عرمت وایمپراطور (شاراکن) دن استعانت
 ایدوب فتح ایدہ حکم مملکتک و مالکی استحصال ایدہ رک
 اورادہ تحریر ایتش اولدیعی گوٹلی عسکر ایلہ و آمریکا، یہ
 عودت و پرو، مملکتی اور، یہ حرکت ایلدی ۱۵۲۹ء .

و پرو، یہ حبس و صولده مملکتک مالیکی اولان دات وفات
 ایدہ رک (آتاو آبا Atagualpa) و (ہوسقار Hoscuar) نامدہ کی
 اوغلری مقام پدیری احرار ایچوں یکدیگری علیہ قیام

و بونلردن (آناغو آلیا) (هوسقار) غلبه ایلہ نائل مرام اولمش
ایسده مؤخرآ کندیبی دخی (پیزار) الہ اسیر دوشہرک قتل
ایدلمش اولغله آرتق «برو» مملکتی اسپانیوللره انتقال ایلمشدر.
بوصرہده «شیلی» قطعہسی دخی (آلماضرو) طرفندن ضبط
اولنمشدر.

آمریقانک کشف واستیلاسی مذکور الاسامی ذواتک
زوالیلہ کبری قالیوب آنلردن سوگرہ دخی بر طاقم کاشف
ظهور و سیاحین موما الیہمک سیاحتلرینی اکمال ایتمشلر و بر
صرہده «اوقیانوسیه» آطہلرینی و «آوسترالیا» جزیرہسنی
کشف ایدہرک «بر جدید» نامیلہ توسیم ایلمشلردر.

نتایج کشفیات — بروجہ مشروح حرکت عمومیہ سایہسندہ
«آمریقا»، «اوقیانوسیه» قطعہلری کشف اولندیغدن «پورتیکز»
«اسپانیا»، «انگلترہ»، «فلمنک» مملکتلری فوق العاده
کسب ثروت و معموریت ایتمکہ باشلامش اولغله آرتق خلق
اراضی مکشوفہ جدیدہ آقین آقین ہجرتہ باشلاوب باخصوص
کیدن اہالی کاملاً ارباب دانشدن بولندقلری مناسبتلہ قطعہ
مذکورہنک آز وقت ظرفدہ بک چوق انتظام و معموریتہ
موفق اولمشلردر.

اوروپا مہاجرلرینک یگی کشف اولنان قطعاتده تشکیل
ایتدکلری مملکتلر بر زمانہ قدرینہ اوروپا حکومتلرینک تحت

تابعت و اداره منده بولندي کي الحاله هذه بعض يرلری اورویا
مستملکاتندن معدود ايسهده مؤخرأ بولردن اغلی باشلی باشنه
حکومتلر تشکیل ایده رک اوروپادن علاقهلرینی کسمشلردر.

— — — — —

باب رابع

بو باب (روسیه) ، (اسقاندیناویا) ، (آلمانیا) ، (پروسیا)
دولتلرینک وقوعات تاریخیهلرینی مشتمل اولمعله دول مدکورهدن
مهربری بروحه آتی برر فصلده ذکر و بیان ایدیله جکدر.

— — — — —

فصل اول

❦ روسیه دولتی ❦

قرون جدیده ظرفنده « روسیه » ده روریق خاندانی ۱۴۶۲ :
۱۶۱۳ - رومانوف خاندانی ۱۶۱۳ : ۱۷۲۵ - مقبللر
دوری ۱۷۲۵ : ۱۷۶۲ - هولشتاین غوتورب
خاندانی ۱۷۶۲ الخ ... حکومت ایتمشدر.

— — — — —

✽ روریق خاندانک حکومتی ✽

روسیہ دولسک شہوری و اوچنجی ایوان ۱۴۶۲ -- اوچنجی
 واسیل ۱۵۰۵ -- دزدنجی ایوان ۱۵۳۳ -- ریحی فتودور ۱۴۸۴
 عودووف ۱۵۹۸ -- ایکنجی فتودور ۱۶۰۵ -- دیمتری ۱۶۰۵
 -- شویسکی ۱۶۰۶ -- ولادسلای ۱۶۱۰

اویمنجی یوانہ Ivan II - روسلر ناتالرک دائرۂ تبعیتانہ
 گیردکلری صرہ دہ آنلرک تجاوراتسدن بر درحہ یہ قدر امین
 اولان «موسفوہ» یہ دخات ایتمکہ باشلادقلریدن شہر مذکور
 (روس) قبیلہ سنک مرکز حکومتی اولدیی قرون وسطادہ
 ذکر اولنش ایدی .

روسلر ہر نہ قدر مغوللارہ ویرگو ویرمک محبورننسدہ
 بولنش ایسہ دہ (روریق) اولاددن اولوب «موسفوہ» دہ
 حکومت ایدن (اوچنجی ایوان) دورندہ «موسفوہ» دوقہانی
 بر دوات ہیئتتی اخذ ایلدی . شویلہ کہ : موما ایسہ متبوعی
 اولدینی قاپچاقلیرک صغف حکومتندن استفادہ یہ بالقیام اول
 مردہ «نووگورود Novgorod» نامندہ کی شہری یدی سنہ
 محاصرہ و محاربہ دن سوگرہ ضبط وبعده روس پرسلرندن
 بعضیلرینی طوعاً وبعضیلرینی کرہاً زیر اطاعت و انقیادسہ
 ربط و ۱۴۸۱ دہ نفس قاپچاق حکومتی مغلوب ایدہ دل
 «موسفوہ» نک حدودینی «بحر ابیض» قدر توسیع ایلدی .

۱۴۸۶ ده دخی (قزان) حکومتی اوزرینه بالهجوم آنلری ده مغلوب و بو وجه ایله (موسقوه) بیوک دوقاعنی بر دولت هیئتیه وضع ایلمشدر .

• ارمنجی واسیل — Wasile III — موما ایله بدری (ایوان)ك وفاتنده مقامی احراز ایلدی . بو دات زمان حکومتنده امتیازلرینی اعادهیه قیام ایدن « موسقوه » بهیارلرینی یعنی دره بکلرینی تأدیپ و روسیه نك شمال طرفلرنده مسکون بر قاج برنسکی لغو ایدرک اداره سی آلتده بولنان ممالکی توسیع ایلدی .

• دردنجی ایوانه Ivan IV — (واسیل) ك وفاتنده روسیه صندالی حکومتته هنوز درت یاشنده بولنان (دردنجی ایوان) جلوس ایلدی . ۱۵۴۴ تاریخه قدر ۱۲ — نه امتداد ایدن صباوتی زمانی بهیارلرک مداخله سی سببیه غیر منتظم جریان ایتدی . تاریخ مذکورده ایسه زمام حکومتی ید استقلانه آلهرق بهیارلرک نفوذینی کسر و « فران » « آستراخان » خانقلرینی و « نووگورود » حکومتی محو و « سبریا » اراضیسنك بر قسمی فتح ایله روس مملکتی « بحر خزر » دن « بحر بالطق » قدر توسیعه همت ایلدیکی جهتله کنیدیسی (چار) یعنی (قیصر) لقبی حائز اولدی . روسیه ایچنده معارف و مدنیتك ترقیسه دخی خیلی خدمت ایلدی .

— برنجی فتودور Feodor Ire (دردنجی ایوان) ك

وفاتندہ اوغلی (قودور) (برنجی قودور) عنوانیلہ موسقوہ
تختہ جلوس ایلدی . موما الیہ ۱۵۸۴ دن ۱۵۹۸ تاریخنہ قدر
۱۴ سنہ دوام ایدن مدت حکومتندہ روسیہ ایچندہ خیلی
قاریشقلقلر ظهور ایتمش وبلا ذریت وفاتندہ قران تانارلرندن
دوئمہ اولان (غودونوف Gidonof) کندی یہ خلف اولمشدر .

== غودونوف و مفلری — (غودونوف) عاقل و مدبر
بر ذات اولدینی جهتلہ بهیارلر طرفندن چار انتخاب اولمش
وبو خصوصده بهیارلر روسیہ لیلرک قون و معارف جهتیلہ کسب
ملک و مهارت ایتلمیسنه واسطه اولمشدر .

خلف وولدی اولان (ایکنجی قودور) زمانندہ تارک
دنیا دن (غره غوار) اسمندہ بری (دردنچی ایوان) ک مقتول
اوغلی (دیمتری) اولدیغی ادعا ایدرک لهیلردن آلدینی
عسا کر معاونه ایلہ کلوب «موسقوہ» نی ضبط و کندیسنی چار
اعلان ایتمش و فقط موسقولرہ اجرای حقارت ایتکک باشلامشدر .

(ساخته دیمتری) دن سوگرہ بهیارلردن (واسیل شویسکی
V. Chouisky) اسمندہ برنجی چار اعلان ایلدیلمرسده
(دیمتری) نک زوجہ سی (ماری) لهیلری موما الیہ علیهنه
تحریرک ایدرک «موسقوہ» نک لهیلر طرفندن ضبطنه وسیله
اولمش وبر مدتده «موسقوہ» تختی لهستان قرالی (ولادسلار
Vladislav) انتقال ایلمشدر .

بو اداره زمانندہ (نیزنی نوو غورود) پرنس لرندن بری
روسلری لهیلر علیهنه تحریرک ایدرک باشنه جمع ایلدیکی

غلبه لك ايله كلوب «موسقوه» يي استرداده موفق اولدى . بو صرمدده موسقوه اهاليى اوتهدن رى وقوعه كلكده اولان مارعاك اوگى آلق ايجون شهر مذكوره صاحب نفوذ اه لار ميتروبوليد [۱] (فيلارت)ك اوغلى (ميحائل رومانوف)ى چار اعلان ايتمليله روسيه تحق (روريق) خاندانندن (رومانوف) سلاله سنه استقال ابلدى ۱۶۱۳ .

— — — — —

﴿ رومانوف سلاله سنك حكومتى ﴾

بو حادادن «روسيه» ده ميحائل ۱۶۱۳ — علكسى ۱۶۴۵ —
 اوچى فتودور ۱۶۷۶ — شى اوان ورخى پترو ۱۶۸۲ —
 برخى پترو ۱۶۹۶ حكومت ايمشدر .

مىخائل رومانوف Michel Romanof — (ميشل روما-
 نوف) دنى دنيلان بوذات بهيار صنفه مدسوب اولدنى جهته
 هر نه قدر (روريق) پرسلى طرفدن استرقاب اولمش
 ايسده مذكور پرسلى پدى (فيلارب)ك نفوذ واقتدارندن
 خوف ابدرك سكوتى اختيار ايتدكلى كى اهالى دنى داخلى
 قارشى قىلقدردن اوصانوب سيفمش و اخى تجاوزاتى آلتده
 ازيلوب قالمش اولدقدردن بومك زمانده رفاه حال ايله اصرار

[۱] ميتروبوليد مناهب رهبانيدن بريدر .

وقت ایدہرز افکارینہ دوشہرک موما الہک چار انتخابندن
طولانی نمونیتلرینی عرض ایلمشلدردر .

• موما الہک ۱۶۱۳ دن ۱۶۴۵ تاریخنہ قدر ۳۲ سنہ امتداد
ایدن زمان حکومتندہ روسہ ایلمر ہرنہ قدر کمال راحت و آسایشلہ
امرار ایہ ایتمشلر ایسہدہ او وقت احرای نفوذ ایدن
(اسہرہ ایچ) عسکرینک تجاوراسدن طولانی کندیلرینی
طوپلایہ مامشلر و بونی اتحاد فرصت ایدن اسوج قرالی مشہور
(گوستاو آدولف) ایلہ لہایلرک وقوع بولان تعرضاتنہ مقاومتدن
عاحز قالہرق بر معاہدہ ایلہ بحر بالطق ، سواحاندہ کی مستملکاتی
غیب ایتمشلردردر .

علکی ۱۸۱۸ - (مشل رومانوف) دن سوگرہ روسیہ
تاحی اوغلی (عاکسی) یہ اقلہ مال ایلدی . بولک ۱۶۴۵ دن
۱۶۷۶ یہ قدر ۳۱ سنہ امتداد ایدن زمان حکومتندہ روسیہ
دولتی توسیع حدود و تأیید نفوذ ایتمش و بوسرہدہ جنوبی
روسیہدہ مسکون قزاقلر رباد ایدیلوب اہیلرہ دخی غلبہ
چالمنشدر .

(علکی) مشاغل حربیہ یی بر طرف ایتمکدن سوگرہ
اصلاحات ملکیہ حہ اولان ہمتیہدہ دریغ ایتمیوب اوروبادن
جلب ایتمیکی اوستہلر واسطہ سبیلہ صنایعک ترقیسنہ خدمت
ایتمی . پای تختندہ بردہ مطبعہ کشاد ایدہرک روسیہ نک اوزمانہ

قدر اور ارق پریشان ایچندہ قالان بطامتی انک اول طبع ونشر
ایتدیر مشدر .

اوجنچی فتودور Feodor III -- (علیکی) نک وفاتندہ
(فتودور) ، (ایوان) ، (پترو) نامندہ کی اوغللرنندن الکیوکی بوانان
(فتودور) (اوجنچی فتودور) عوایلہ روسیہ تختہ جلوس
ایلدی .

مومالیہ آنجق ۶ سنہ قدر مقام حکومتدہ بولندی . زمان
سلطنتدہ موسقوہ شہرینک توسیع وتنظیحی و بعض نظامات
ملکیہ وعسکریہ وصحی کی خدمتاری ایفا ابدہ یلدی .

سنجی ایوانہ و برنجی پترو (فتودور) ک وفاتندہ (اشجی
ایوان) ایلہ اون ، اون اوچ یاشندہ بولنان براندی (پترو)
مشترکہ احرای حکومتدہ ایتدار ایتدی . و (ایوان) ک اوز
همشیردسی (صوفدہ) ، نلرہ وصیہ نامن اولندی . بعدہ
(ایوان) حکومتدن فراغت و برمدت سوآکرہ وفات ایلان کنندن
(موسقوہ) تختی مستقلاً اون یدی ناشدہ بولنان (پترو) یہ
انفاق اندی ۱۶۸۹ .

برنجی پترو Pierre le Grand (یہ ک پترو) نام سلہ
بنام اولان (پترو) ازمنہ ، احرمتک الکیوہ ک
حکمدارنندن بری اولہ ۱۶۸۹ دن ۱۷۲۵ تاریخندہ .
۳۶ سنہ امتدادن ایدن زون حکومتدہ روسیہ دوتن اول
ایلدی . جہتہ دوان مملکت شہیدی ایامندہ .

• مومالییه غیرتلی وچالشقان و غایت فطین و ذکی بر ذات اولوب مستقلاً مقام حکومتیه خلوصنی متعاقب اخص منسوبانندن اولوب فرانسه ، فلمنک و روسیه خدمات عسکریه سنده اولدینی کبی خدمات ملکیه ده دخی یارارلی گورلمش اولان (لفور Lefort) نامنده کی ذات ایله نالشاویره عساکر بریه سی تنظیم ایتدی .

روسیه ایبری اوروپا ایله مناسباتده بولدیرمق ایچون بر ساحل استحصاله تشمت ایلدی . اووقت «بحرالطوق» ساحلی اسو حالده وه قره دگر ، ساحلی دخی دوات علیه عثمانیه یدیده بولنش اولدیغندن اول امرده عساکر موجوده سنی «دیپیر» هرنده اشا و تدارک ایتدیرمش اولدینی قایق لره ارکاناً «قریم» اوزرینه تسلطه مأمور ایتدی .

بو آراق دولت علیه عثمانیه بر طرفدن «وندیک» حکومتی وه محارستان ، جهتندن «آلمانیا» و «مولداوا» یعنی «بغدان» طرفدن «لهستان» ایله مشغول بولندیغندن روسیه دولتنک علیهمزه سوق ایلدیکی عساکر نظامیه «آراق» قلعه سنی تحت محاصره یه آلدی . گرچه ایلک محاصره ده مغلوب و منهزم اولمشلر ایسه ده بو مغلوبیتدن قنور کتیرمیه رک ایرتسی سنه قلعه مذکوریه نی برآ و بحرآ محاصره و تصدیق ایده رک ضبط ایلمشلردر ۱۶۹۶ . (پترو) «آراق» سفردن سوگره «بحر بالطق» ده دخی بر اسکله پیدا ایتمکی قورمش ایسه ده اوجهتک صاحبی بولنان اسوجلیره

غلبه ایتک بر خیلی قوه بیه و بحریه به متوقف اولدیفندن بونلری اکال ایتکسزین دهـا حرب آجـماق طرفی التزام ایلدی . بونک اوزرینه ضابطان و نفرات عسکریه دن یوز اللی قدرینی بالانتخاب برای تحصیل بر مقدرینی « وندیک » و برازینی « آلمایا » به و « فلمنک » . ارسال ایتدی ۱۶۹۷ . کندیمی دخی ممالکک آسایشنی اعاده و تمین ایدهرک اوروپایی کورمک ایچون اووقت پای تختی اولان « موسقوه » دن حرکتله اوروپانک بیوک شهرلرینه اوغرایه اوغرایه « فلمنک » . گکردی . براز « آمستردام » ده آرام و اقامت ایلدی . شهر مذکرده اوان اقامتده (ساردام) ترسانه سنه تبدیل نام و قیافتله گیروب کافه صنایع بحریه به متعلق فونی تحصیل ایتدی .

بو هنکامده هر نه قدر دولت عایه عثمانیه اردولری « آراق » قلمه سی اوزرینه سوق اولنمش ایسه ده موفقیت حاصل ایدهمیه رک رجعت ایتمشدر .

(پترو) فلمنکده ایجاب ایدن صنایع و سائرینی اوکرنه کدن صوگره آرتق تبدیل قیافته لزوم کورمده کندن رسماً کندیسینی بیلدیرمش و بر مدت دهـا اوراده اقامت ایلشمشدر .

آندن صوگره « انکلتره » به کیده رک قرال (اوچنجی گیوم) طرفندن حرمت فوق العاده کوردی . انکلتره نک دخی فابریقه لری ایله دونماسنی سیرو تماشا ایتدکدن صوگره بر مدت دخی

«انکلتزه» ده اقامت ایله صنایع و معارفده اولان نواقصنی اکمال ایتدی .

۱۶۹۸ ده «استره ایچ» عسکرینک مخالفتی وقوع بولدیغدن «وسه قوه» دن اولنان دعوت اوزرینه فلمنکده کندیسنک انشا ایتدیردیکی کئی ایله انکلتزه قرالی (گلیوم) طرفدن اهدا ایدیای دیگر بر سفینه بی بحر ابیضده کائن «آرقانزل» لیمانه اعزام ایلمشدر .

(پترو) «وسه قوه» یه عودتنده حال مخالفتده بولسان «استره ایچ» عسکرینی قتل و اوجاغنی لغو ایدوب زورباردن بر قاجی علناً اولدیرتدی . بوسورتله رؤسا و سرامدانی بالته دید جله نی دائره اطاعت و انقیاد آلتنه آلدقدن صوگزه یگیدن نظام اوجاقلری تشکیل و متعدد مکتبلر تأسیس و فامنک وانکلتزه دن جاب ایلدیکی اوسته لر ایله فابریقه لر کشاد و دونمائی توفیر ایتدیکی کئی روسیه نك امور روحانیه نی دخی اصلاح ایدره رك کندیسنی روسیه نك جسمانی و روحانی رئیس اعلان ایتدیردی .

(پترو) روسیه ایچون وضعنه مباشرت ایتدیکی تنظیمات و سائر مئی اکمال ایتدکدن صوگزه (له) ، (دانیمارقه) دولتری ایله متفقاً «بحر بالطیق» سواحلنده مالک و حاکم اولان اسوج قرالی (اون ایکنجی شارل) ایله حرب ایدره رك «فیلاند» کورفزی سواحلی استیلا و اوراده «پترسبورغ» شهرینی بنا

وانشا ایلدی . آندن سوکوره بر قاج محاربه ده اسوجایلره مغلوب اولدیه ده ۱۷۰۹ ده وقوع بولان «پولتاوا» محاربه سنده مظفریت کامله یه موفق اوله رق (شارل) شیور سواری معیتده بولندینی حالد «دینیر» «برنی» مرور ایدره رك حدود خاقانی یه جان آتمش واو وقت پادشاهز بولنان (سلطان احمد حن ثالث) حضرت لری طرفدن اولنان مساعده اوزرینه «بندر» ده اقامت ایلمشدر .

(نیور باش) اقبیله مشهور اولان (اون ایکسجی شارل) «بندر» ده آوان اقامتده تهی طور میوب روسیه دولتک «آزاق» دگری طرفلرنجه تزیید قوت ایتمکده بولمسه دن بخله باب عالی نی دائما روسیه ایله حربه تحریق وتشویق ایتمکده بولندیغدن حضرت پادشاه روسیه ایله اعلان حرب ایله تی ۱۷۱۱ . بونک اوزرینه خیلی وقتدن ری اولاح بکی ایله مخبرات دوستانده بولنان (پترو) جمع و ترتیب اتمش اولدی اوردولرینی «اولاح» قطعه سه ادخال ایدی .

صدر اعظم (محمد پاشا) ایسه یوز بیک موجودلی بر اردو ایله روسلر اوزرینه هجوم ایدره رك احرا ایتدیکی مانورله ایله روس اردوسی بیته تفرقه دوشوردی و (پترو) نی اوتوز بیک قدر عسکر یله «پروت» چای بتاقلقلرنده قوشادوب زوجیه سی (قازینه) نك رأی وتدیرینه مراجعه مجبور ایتمشدر .

موما الیها در حال وکلا وامرای بریره طوپلایه رق آنلرک

رایله تنظیم ایتمش اولدینی بر صلح استدعانامه سی مجوهرات و سیم وزره متعلق اشیایله (محمد پاشا) یه بالارسال آتی مذاکرات صاحبه یه دعوت ایامشدر .

(محمد پاشا) روسلرک تقدیم ایتدکلی صلیح استدعانامه سنک احکامی رد ایله (پترو) طرفدن ضبط اولنش اولان «آزاق» قلمه سی اطرافنده کی قلاع ایله برابر سلطنت سینه یه ترک و سرحدلرده انشا ایتدکلی قلمه لری هدم ایتک و روسیه لیلر «لهستان» اداره سنه اصلا مداخله ایتماک کی شرطلرله عقد صلیح ایده رک روسلری آزاد ایلدی .

آندن سوکوره (شارل) دخی آلمانیا طریقیله «اسوج» قطع سنه داخل و متعقیب ایله محارب بولان اردوسنه واصل اولدی . (بیوک پترو) «پروت» مغلوبیتدن سوکوره انشا کرده سی اولان «پترسبورغ» عودت و «اسوج» دوایتک لندن «فلانده» ایالتی نزعه غیرت ایلدی .

اوصره ده اسوچلیلر (دانیمارقه) ، (له) ، (روسیا) دولترینی دلگیر ایتدیکی جهنله «وما الیه آنلرک استحصال مساعده سیله ۱۷۱۳ سنه میلادی سی اواخرینه طوغری ایالت مذکوریه بر اردو ایله عزیمت و بر قاج محاربه دن سوکوره «فلانده» یی ضبط ایله مقر حکومته عودت ایلدی .

۱۷۲۲ و ۱۷۲۳ سنه لرنده دخی ممالک ایراندن «طاغستان» ، «شیروان» ، «مازندران» ، «استرآباد» ولایتلری ضبط ایتدی .

(پترو) ایران محارباتدن سوگره اوج سه قدر دها یشادی.
 حین وقتنده آخلاقه یادکار اولمق اورره بروصیتنامه براقدینی
 مرویدر.

بوذات ۱۶۸۲ دن ۱۶۹۶ سه سه قدر برادری (ایوان)
 ایله مشترکاً و ۱۶۹۶ دن ۱۷۲۵ تاریخه قدر مستقلاً اجرای
 حکومت ایتدی. رمان حکومتنده تدابیر عاقلانه و تشبیهات
 موفقیتکارانه سیله روس دولتی درجه اعلایه ایصال ایلدی
 ایساده خواجه سی خنوهلی آمیرال (اموز) ایله اولاً جنرال
 اعده مارشال و سوگره پرس رتبه لرینی احراز ایدن (منچیفوف)
 روسیه یه ایتدکاری ایوانکلر دخی اسکار اوانه مار.

و - - - - -

﴿مقبلر دوری﴾

بو دورده «روسیه» ده رنجی قاترینه ۱۷۲۵ — ایکسچی پترو
 ۱۷۲۹ — آنه ۱۷۳۰ — آلتی ایوان ۱۷۴۰ — ایرابت
 ۱۷۴۱ حکومت ایشلردر.

(بیوک پترو) نك وفاتنده (رومانوف) خاندانه منسوب
 اونق اوزره مقامی (پترو) اسمنده کی طورونی ویا قیزلرندن
 بری احراز ایتسی لازم کلیر ایکن زوجه سی (قاترینه) پرس
 (منچیفوف) ك معاوتیه حکومتی ضبط و غضب ایلدی ۱۷۲۵.

محاربانہ بر خبلی غابہ یہ مظهر اولہ رق باش قوماندان (مدیح Minih) «باش» شہرینہ قدر ایلریدی ایسہدہ مؤخر مفلویتیہ دوچار اولدیغندن «باغراد» معاہدہ مضرہ سی امضایہ مجبور اولمشدر. لیکن «آوستریا»، «المستان» طرفلرنده بعض غابات میسر اولمش و قرالیچہ (آنہ) نک روسیہ ایچندہ ایستدیکی خدمتلردن بری دخی اوروپا آداب و اخلاقک وفون و معارفک انتشاری مادہ سی بولمشدر.

آلتچی ایوانہ Ivan VI - قرالیچہ (آنہ) دن سوکڑہ چار انتخاب اولمان (آلتچی ایوان) دوری برار قاریشقانلہ مرور ایتمش و آندن سوکڑہ روسیہ تاجی (بیوک یتر) نک قیزی (الیزابت) «انتقال ایامشدر ۱۷۶۱».

الیزابت Elisabeth موما الیہا تخت ایمپراطوریہ حین جلوسندہ روس اردولری اسوچلیلرایلہ محارب بولندیغندن روس ضابطانک غیرتیلہ آنلرہ غلبہ ایتدی، بو محاربہدہ روسیہ «فنلانده» طرفلرنده توسع حدہ د ایلدی. لیکن اوروپانک وسطندہ کی دولتر (بدی سنہ محاربہ سی) ایلہ مشغول اولدقلری صرہدہ پروسیا علیہنہ (آوستریا)، (فرانسہ) ایلہ متفقاً حرکت ایتکده بولندینی حالہ بر شیئہ موفق اولہمدی.

(الیزابت) بلاذریت اولدینی جہنلہ «اطنتک اواخرینہ طوغری (هولشتاین Holstein)» [۸] پرنسی بوتان همشیرہ سی (آنہ) نک

---

[۱] هولشتاین پروسیا قرالعی تکیل ایدر انالات جدیدہ سدن برسر.

اوغلی (پترو) بی ولی عهد اعلان ایده رک (آنهالت) [۱]
برنسلرندن (قازینه) بی تزویج ایلدی .

ایمپراطور پیچ (الیزابت) وفات ایلدیکی زمان موما الیه
پترو روسیه تاجی تنوج اتمکله روسیه ده (هولشتاین) فاملیاسی
اجرای حکومت ایتدار ایتدی .

﴿ هولشتاین غوتورپ خاندانک حکومتی ﴾

موحاندانن روسیه ده اوچنجی پترو وایکنجی قازینه ۱۷۶۲ -- برنجی
پول ۱۷۹۶ -- برنجی علکساندر ۱۸۰۱ -- برنجی نیقولا ۱۸۲۵
-- ایکنجی علکساندر ۱۸۵۵ -- اوچنجی علکساندر ۱۸۸۱ --
ایکنجی نیقولا ۱۸۹۴ حکومت ایشلردر .

ارمنجی پترو وایکنجی قازینه -- (هولشتاین غوتورپ
Holstein Gottorp) خاندانک ایلك حکمداری بولسان
(اوچنجی پترو) غایت حلیم وشفقتلی بر ذات اولوب روسیه
تحتیه جلوسنده مقدما نفی ایدیلان متهملری عفو و آزاد ایتدی .
(روس) برنسلرینک ممالك اجنبیه ده استدکری کبی سیر و سیاحت
ایتملرینه مساعده ایلدی . لکن کندیسی اجنبی طرفداری
اولوب روسلره محبت ایتامسی و اوروپا حکمدارلرینه تقلیداً

[۱] آلمانیا ایمپراطورلغی تشکیل ایدن حکومتدن برکوچوک

دوقه قدر .

کلیسا املاکنک ضبط و مصادره سی فکریه دوشمسی جهتیه
اهالینک و خصوصیه روسیه پایا-لرینک نفرتی جلب ایتدی
کبی زوجہ سی (قازینہ) روس رجالنک حسن توحہنی جلبه
موفق اوله رق روحی کندی به ترک حکومتہ مجبور ایتمش ور
قاج کون مرورده (پترو) دخی وفات ایلمش اولدیغندن
(قازینہ) نو صورتله روسیه تخنه یکمشد.

ایکنجی قازینہ Catherine موما ایها روسیه نك اك
شہور حکمدارلرندن ری اولوب (رنجی پترو) نك مسکنده
حرک ایتدی . (پروسیا) و (آوستریا) ایله اتفاق ایدہ رک
« لهستان » ی ینلرنده بالتقسیم قسم اعظمی روسیه به الحاق
ایلدی ۱۷۷۲ .

دولت عایہ عثمانیه ایله دخی باشلادینی محارباندہ کسب غلبه
ایدہ رک دولت مشار الیہای ۱۷۷۴ ده « قینارجہ » و ۱۷۹۳ ده
دخی « یاش » معاهدہ مضمره لری امضایه مجبور و « قریم » ی
فسادات خفیہ سیله قارشیدروب نہایت عسکر دخی صوقه رق
ضبط و عمالک وسیعہ سنہ ربط ایتدی ۱۷۸۲ م ۱۱۹۷ .

اشبو ایکنجی محاربہ اتناسنده اسوجلیلر « روسیه » علمیه
اعلان حرب ایدوب میانہ ده آتش حرب خیلی مدت اشتعال
ایلدی ایسہ ده طرفین هیچ برشی قازانه میہ ق منطق اولدی .
۱۷۸۳ ده آمریقالیلر متبوعلری اولان انکلترہ علمیه

قیام لرنده آمریقالیلر طرفی التزام ایدرک آمریقالیلرک انکلتزہ دن
آیرلسنه سبب مستقل اولمشدر .

(قاترینه) نک الک صوگرہ کی موفقیتی ایرانیلر اوزرینہ
آجدینی محاربه اولوب محاربه مذکورہ بعض غایاتلہ ختام بولمش
و آندن صوگرہ دولت علیہ عثمانیہ عالمینہ آوستریالیلر ایلہ عقد
اتفاق ایتدیسده عمری وفا ایتدیرک قوت اولمشدر .

موما ایلہا هر نه قدر ذوق وصفایہ مائل ایدی ایسده
روس ماتنی اوزروپا ملل معظمہ سی عدایتہ ادخراچون معارف
ومدیئتک انتشارینہ ایتدیکی همت دخی روسلری احیا ایتماکہ
(برنجی پترو) کبی (بیوک) لقنی اخذ ایلدی .

برنجی پول Paul Ire — (بیوک قاترینہ) دن صوگرہ
اوغلی (پول) (برنجی پول) ویا (پاولی) عنوانیلہ روسیہ تختہ
حلوس ایتدی . موما ایلہ روسیہ تاجنی تتوج ایلدیکی زمان
۱۸۰۰ء باشنه وصول بولمش درایتسایجه بر ذات اولوب ۱۸۰۰
تاریخنہ قدر ۷ سنہ مقام حکومتده بولندی . زمان سلطنتنده
فرانسه بختده بیان اولندیی اوزره (نابولایون) « مصر » ه هجوم
ایدر ایکن شوالیلری لندن « ماطلہ » نی ضبط ایامش اولدیغندن
ذاتاً ماطلہ شوالیلرینک فخری رئیس (پاولی) اولغله موما ایلہ
فرانسه عالمینہ تگون ایدن اتفاق عمومی به داخل و « مصر »
قطعه سی دخی دوات علیہ اداره سنده اولغله دولت مشار ایلہا
طرفدن اجرا ایدی لان حرکت بحریده دخی بزملة متفق بولمشدر .

« ایتالیا ، قطعه سینه هجوم و تعرض ایدن فرانسزلی
 طرد ایچون آوستریا ایمپراطوری کندی قوتنه کووونه میهرک
 (پاولی) دن عساکر معاونه طلب ایلدیکی صرهده روسیه ده باش
 قوماندان اولوب مؤخرأ تقاعد ایدلش اولان (سووروف) ی ده
 ایسته مش بولندیغدن (پول) در حال موما الیهی محل اقامتدن
 « پترسبورغ » . جلب واقفنا ایدن تلغیفاتی اجرا ایلدکن
 صوگره آوستریا ایچون احضار ایلدیکی عساکر معاونه به باش
 قوماندان تعیین ایدهرک « آوستریا » به کوندردی .

برنجی الکساندر - Alexandre Ier - (برنجی پول) کوفاتنده
 اوغلی (عاکساندر) (برنجی عاکساندر) عنوانیه روسیه به چار
 انتخاب اولندی . موما الیه (بیوک قازینه) نک اک سوکیلی
 طورونی اولوب حین سباونده موما الیهک حس تربیه سی
 کورهش و ۲۵ یاشنه وسونده روسیه تاجی تتوج ایامش
 اولدیغدن اول امرده اهالی و تبعه سنک محبت و توحهی قارانه رق
 و (بیوک قازینه) نک نظام و اصولی موجبجه حرکت ایدهرک
 روسیه مک نام و شانی اوج بالایه اعلا ایامشدر .

(برنجی عاکساندر) ۱۸۰۰ دن ۱۸۳۵ تاریخنه قدر امتداد
 ایدن زمان حکومتده حقیقه حکمدارلک همان جمله سینه
 تفوق ایدوب هر نه قدر فرانسزلی ایله ایتدیکی ایلک محارباتده
 مغلوب اوله رق « پترسبورغ » ۱۸۰۵ و «تیا سیت» ۱۸۰۷ معاهده
 مضره لرینی امضایه مجبور اولدی ایسه ده ۱۸۱۳ ده (ناپولون

یونابارت) ك روسیہ اراضیسی داخلندہ ابتدكری محاربات متوالیہ دن سوكرہ فرانسه عسكری تاہو۔ وقوہ، یہ قدر كلش وشہرك محاصرہ سی اتناسندہ مثلی نامسبق بر شدتلی قیشك حكمنی اجرا اتمی و (یونابارت) ك ہر نوع امداد واستعانہ دن دور ومہجور قالمی (علكساندر) ك نتیجہ مطثری قازانسنہ بادی اولشدر ۔

(علكساندر) وقوعات مسبقہی متعاقب دولت علیہ عثمانیہ اداره مندہ یونان ہ مورہ ، جزیرہ سندہ قیام وقوعبولغله بو خصوصہ مشار الیك اقدام ومعاونت ایتدیكنہ شہہ حاصل اولدی ۔

۱۸۲۵ دە وقیم، طرفلری سیاحت ایدر ایكن حما خستہ۔
لغدن وفات ایلدی ۔

(علكساندر) ك وفاتندہ اوغلزندن بیوك بولنان پرنس (قسططین) مقام حكومتہ دعوت اولندی ایسہدہ موما الیك وقوع بولان استعفا سنہ مبنی برادری (نیقولا) چار انتخاب اولندی ۱۸۲۵ ۔

بنجی نیقولا Nicolas Ire — موما الیہ گنجلكنی تعلیم وتربیه الیہ كچیرمش و اكثر مواد اوزرینہ بر خیلی تجربہ لر حاصل ایلمش ذكی وغبور وشجیع بر ذات اولوب داخلاً حكومت ایمراطوریہك نفوذ واستقلالنی تقویہ وتأیید اسبابی استكمال ایتكدن واوروپا الیہ مناسباتی تأمین ایلكدن سوكرہ

مالککنت توسیعنه غیرت ایده رک اول امرده ایرانیسر علیه
بر محاربه آجش وقوماندان (باسقوویچ) ک غیرت وهمنی اثری
اوله رق غلبه یه دسترس اولمشدر .

ایران محاربه سنی متعاقب سلاحنی دولت علیه عثمانیه علیه
جو برمش واو وقت درسمعادتده یکیچری اوجانی هنوز لغو
ایدلش اولدیفندن روس عسکری «طونه» بی عبور و (بلقان)
طاغلرینی مرور ایده رک (ادرنه) سحراسنه قدر کلوب سلطنت
سنیه بی (ادرنه) معاهده سنی عقدده مجبور ایلدمشدر .

ادرنه معاهده سندن سوکره (قافقاسیه) یه سوق عسکر
ایدوب ابتدای حاللرندن بری کندی باشلرینه یشایه کلش
اولان قافقاسیلر ایله یکریمی بش سنه قدر اوضراشدی .

۱۸۳۹ ده دخی آسیا حقدده کی امانک حصوله بر مبدأ
حرکت اولق اوزره «خیوه» طرفلرینه دخی براردو کوندرمشدر .

(نیقولا) ۱۸۳۲ ده مصر والیسی (محمد علی پاشا) نک
اوغلی (ابراهیم پاشا) آناطولیده عسکرمنزی تفضیق ایتمکده
ایکن بزه معاونتده بولندی ایسه ده ۱۸۵۲ ده سلطنت سنیه دن
برطاقم مطالب نامشروعده ایله برابر مسئله نک ایچنه غیرت دینه
قانه رق «قدس شریف» اراضیسنه دائر بر قاج تکلیفه دخی
ابتدار ایلدیکندن میانه ده حرب ووغا ظهوره کلشدر .

انهای محاربه ده «سینوب» ده بیطرفانه لئکر انداز بولنان
«قره دگز» دوتمای هایوتی باقیی جهتیله اوروپا دولترلرندن

[فرانسہ، انگلترہ، ساردنیا] حکومتلری دولت عالیہ عثمانیہ بی التزام ایدہ رک متفقاً (روسیہ) علیہ اعلان حرب ایتدیلر . انشای محارباندہ روسیہ لیلر متفقینک ایتدکلی هجوم و تعرضہ خیلی مدت مقابلہ و مدافعہ قصور ایتماش و حتی «سیواستپول» قلعہ جسمہ سی متفقین طرفدن اولنان هجوم ایلہ فتح اولنقده ایکن «آناطولی» حمتندہ بولسان روس عسکری (قارص) قلعہ سنک ضبطنہ مو فوق اولمشدر .

ایکن (سیواستپول) محاربہ سی اثناسندہ یعنی ۱۸۵۵ تاریخدہ وفاتی وقوع بولایفندن یرینہ اوغلی (علیکساندر) (ایکنجی علیکساندر) عدوانیلہ یکمشدر .

ایکنجی علیکساندر Alexandre II — موما الیہ مرحمتلی و حقوقشناس بر حکمدار ایدیسده صاحہ میال اولیوب محاربہ نک امتدادی طرفی التزام ایتدی . بوسرہده علیل الوجود اولدیفندن طولانی استعفاسی استرحام ایدن باش قوماندان (منجیقوف) ک رجاسنی بالقبول یرینہ (قورچاقوف) ی باش قوماندان نصب ایدہ رنک محاربہ سابقہ لیرینہ دوام ایلمشدر . نہایت ۱۸۵۶ ده متفقین ایلہ صلحہ مجبور اولدیفندن کندی بہ مضر اولان «پارس» معاہدہ سنی امضا ایدہ رک او تہاہکلی محاربہ بہ ختام ویردی .

آندن سوگرہ توسیع ملک ایچون اقدام تام کوسرتروب آسیای وسطایی و خصوصیلہ «بخارا»، «سمرقند»، «خیوہ» طرفلرینی ضبط و بتون ترکستانی دائرہ اطاعتنہ ربط و دولت

عثمانیه ایله ۱۸۷۷ : ۱۸۷۸ عاریبه سی اجرا ایلمش و هندستانی
دخی استیلا ایچون لازم کان تداییده قصور ایتمش ایسه ده
وفاتی وقوع بولدینی جهتله افکار اخیره سنه موفق اوله میهرق
مقامنی اوغلی (اوججی علیکسادر) ترك ایلمشدر ۱۸۸۱ .

اوینجی علیکسادر - مشارایه (بیوک یتر) دن اعتباراً
(روماف) خانداندن اوتجی و (هواشتاین) فاملیاسندن
آلتجی اولوب ۱۳ مارت سنه ۱۸۸۱ دن ۱ تشرین ثانی سنه
۱۸۹۴ تا یجنه قدر ۱۴ سنه قریب حکومت ایتمشدر . ذاتاً
کندیلری صاحب ذکا اولوب مدت حکومتده مسلم اولان
مسلمتپورلکا ندن طولانی روسیه دواتی هب صلاح و آسایش
ایچنده اسرار وقت ایتمش و اصلاحاتی بدرینک راقدینی محلدن
بدأ ایله اکاله همت ایدرک مقدا ضبط ایدلمش اولان آسیای
وسطی و ترکستان جهتلرینک اعمار و تزیینی ایچون او عراشلمشدر .
تاریخ مذکورده وقوع بولان وفاته مینی مقامنی بیوک اوغلی
(ایککنجی نیقولا) حضرتلرینه ترك ایلمشدر . ۶۰

فصل ثانی

اسقاندویا

دایمقره اداره سی — وارا خاندانی ۱۵۲۳ : ۱۶۵۴ — ده یون
خاندانی ۱۶۵۴ : ۱۷۵۱ — هواستاین خاندانی ۱۷۵۱ :
۱۸۱۸ — برنادوت خاندانی ۱۸۱۸ .

﴿ دانیارقہ ادارہ سی ﴾

« قالمار » معاہدہ سیلہ « دانیارقہ » ایلہ « اسوج » « نوروج »
 قطعہ لری دانیارقہ پر سسلرندن (سمیرامیس) دینکله معروف
 (مارغیریت والدہ مار M. Valdemare) نامندہ کی قرالیچہ نک
 زمان حکومتندہ برلشوب بر دولت تشکیل اواندینی قرون
 وسطادہ بیان اولمش ایدی . آرہدن براز زمان مہورندہ
 اسوجلیر دانیارقہ لیلرک سوء ادارہ سندن متفروداکیر اولملریلہ
 دفعاتلہ متبوعی علیہ روئی مخالفت کوسترمشر و بو مخالفت
 ۱۵۰۳ تاریخندہ دانیارقہ قرالیقہ قعود ایدن و (اولدنبورغ)
 خاندانندن بولنان (قرستیان ثانی) نک زمان حکومتندہ کسب
 شدت ایتیکله مومالیہ مذکورالاسامی اوچ قطعہ نک اتحادی
 تآمین ایچون « اسوج » اراضیسنہ مقدار کافی عسکر سوق واسوج
 رؤساسندن یک جوغی بلا محاکمہ قتل ایلدیکندن اسوجلیر
 دانیارقہ لیلرہ قارشئ تسکینی باقابل بر خصومت و عداوت پیدا
 ایلمشلردر . نہایت اسوجلیر « دانیارقہ » دہ ظہور ایدن
 قاریشقاقدن طولایی دانیارقہ لیلرک « اسوج » اراضیسنندن چکملریلہ
 اسکی اسوج خانداننہ مذکور (گوستاو وازا Gustave Vasa) نک
 قراللقی اعلان ایلہ کسب استقلایت ایتشلردر ۱۵۲۳ .

﴿ وازا خانداننک حکومتی ﴾

بو خاندانن اسوجده کوستاو وازا ۱۵۲۳ — ارغ ۱۵۶۰ —

ژان ۱۵۶۱ - ستر سمون ۱۵۹۲ - طمورخی شارل

۱۶۰۴ - کوسه و آدولف ۱۶۱۱ - قرسین ۱۶۳۲

حکومت ایتشلردر .

گوستار وازا Gustave Vasa مومالیسه ۱۵۲۳ دن
۱۵۶۰ تاریخه دکن ۳۷ سنه اسوج صندالی حکومته او طوردی .
زمان ساحتندده ممالکک اخلا اولمش اولان ضبط و ربطی
تأمین و استقلالای تحکیم ایچون خلیجه صرف ذهن ایتدی .
پروتسان آیدی ممالک مد کوریه ادخاله غیرت ایلدی .

ایرج وژانه - (گوستاو وازا) نک وفاتنده اوغللرندن
(اریخ Erich) ایله (ژان Jean) بربرینی متعاقب اسوجیا تختته
جالوس ایتشلردر .

بولردن (اریخ) هرره قدر دانیارقه لیلر اوزرینه آغاز
حرب و جدال ایلدی ایسه ده مامول ایتدیکی نتیجهیه نائل
اوله مدی .

(ژان) ایسه برادری مقامی احراز ایتدکن سوکره
« لهستان » پرسسلرندن برینی تزوج ایده رک آندن (ستر
سمون) نامنده کی اوغلی دنیا به کلدی . لهستان قرالی انتخاب
اولدقدن سوکره پدری (ژان) دخی وفات ایلمش اولغله
اسوج تختی مومالیسه انتقال ایلدی .

سیتر سمونه Sigismond - بو ذات والدہ سنک معتقدی
اولدینی قاتولک آیینده بولدی بی قاتولک مذهبک ترکیله
پروتستان آینی قبول ایچون اسوجلیلرک ایتدکری تکلیفه

جواب رد اعطا ایلدیکی جهتله اسوجایلر (گوستاو وازا) نك اوچنچی اوغلی (شارل) بیعت ایتمش-لردر. بونك اوزرینه (سیزسمون) بولدوی (شارل) قارشى اعلان حرب ایتدی ایسهده محاربه (شارل) ك مظفریتله حتام بولدیغندن آرتق اسوج مملکتی (شارل) ك اداره-سنه کچدی. مومالیه شارل (طقوزنجی شارل) عنوانیله اداره حکومت ایتدا ایلدی.

طقوزنجی شارل Charles IX — بو ذات هر نه قدر ۱۶۱۱ تاریخه دکین محافظه حقوق ایدوب روس-لر ایله خیلی اوضراشهرق غابه دخی چالدى ایسهده نه چاره که : عمری وفا ایتیهرك فوت اولمغله مقامی ۱۷ یاشنده اولان اوغلی (گوستاو آدولف) احراز ایلدی .

گوستاو آدولف Gustave-Adolphe — (ایکنجی گوستاو) دخی دینور. مومالیه استعداد و قابلیت ایله (بیوک گوستاو) عنواتی دخی قازاندی. اسوج تخته جلوسی قاتولک پرنسسلری ایله پروتستان پرنس-لرینک میاننده آجیلان (اوتوز سنه محاربهسی) زمانه تصادف ایلمش ایدی. بویله بر زمانده سل سیف ایله محافظه دولته شدت لزوم کورندیکى تعقل ایدهرک اداره دواتی ارباب ایاق و اقتداردن مرکب بر مجاس مخصوصه احاله ایتدی. کندیمی دخی وقتى ضایع ایتیهرك لوازم حربیه تدارکیله اشتغال ایلدی.

(گوستاو) ك حرکات مشروحہسی بعض تدارکات عسکریده

بولتان روسلری تلاش و اندیشه‌یه دوشوردیکندن ۱۶۱۲ ده روسلر و ۱۶۱۷ ده دخی دانیمارقه لیلر ایله عقد صالح ایدهرک «فین = فنلنده» کورفری سواحلی رو سیه دواتندن ضبط ایلدی. بعده «لهستان» ک استیلاسنه دخی کوز دیکدیکندن مهینه آلدینی اردویی مملکت مذکور اوزرینه سوق و تحریک ایدهرک لهیلر کسب غلبه ایله آنلری اسوجایلر فائده لی برمه ایدهرک عقیدینه مجبور ایتدی.

«پولونیا = لهستان» ایشی بتیردکن سوکره آلمانیا مجتده بیان اولنه حنی وجه ایله «اوتوزسنه محاربه سی» نه بالمداخله سطوتی «آلمانیا» ده بولتان پروتستانلری «بحر بالطق» سواحله قدر تعقیب و تنکیل ایتمکده اولان حنزال (تیللی Tilly) ایله (والتستاین Valtstein) اوزرینه توحیه ایدهرک ۱۶۳۱ ده «لایپزیک Leipzig» شهری حواریده هیچ مغلوبیت آجیسی کورمیان (تیللی) پی امانه دوشیردی. اردوسنک ایکی مثلی راده سنده بولتان (والتستاین) عسکرینه دخی «لوتزن Lautzen» شهری حواریسند غلبه چالهرق موما الیهی رحهته مجبور ایلدی. بومظفریتلر اوزرینه اسوج عسکرینک نام و شهرتی آفاقه اعلا ایتدکن سوکره کندیسی دخی میدان حربده وفات ایلدی قرستین Christine — (گوستاو آدولف) دن سوکره اسوج تاجنی قیزی (قرستین) گیدی. موما الیه اهل معارف و صنایع حقنده اظهار ایلدیکی حایه مخصوصه ایله شهرت شمار اولدی.

تشکیل ایلدیکی مجالس و کلاںک دلالت تدایر صائبه
و وساطت آرای عاقلانه سی نمره سبیل غایت عادلانه احرای
حکومتہ انتدار ایلدی ایدوده تحصیل علوم فلسفہ فی مشاغل
حکمداری به ترجیح ایلدیکندن شو خدمت ایلدیکی فکرک
بالاخره اداره امور دواته خلل ویره حکمنی درک و تيقن ایتسیله
کندیسه اداره سینه مقابل سنوی بر واردات تخصیص قلمق
شرطیله اسوج تختی اقربا سندن (شارل) ترك و کنديبی
بقیه عمرینی ترك وطن و تبدیل مذهب ایدهرک « فلنک » ،
« فرانسه » و نهایت « ایتالیا » محالکیده سیاحتلر ایچنده کچیردی .
موما الیهک ترك تاج و تخت ایتسیله (وازا) سالاه سی حکومتی
نهایت بولهرق (دوپون) سالاه سی آشکا خلف اولدی .

﴿ دوپون سالاه سنک حکومتی ﴾

دوپون سالاه سندن اسوجده اوتخی شارل ۱۶۵۴ — اون برنجی
شارل ۱۶۶۰ — اون ایکنجی شارل ۱۶۹۷ — اولریک اله ثوثو
۱۷۱۸ - ویره دریقی دوهس ۱۷۲۰ حکومت سورمشردر .

ارتجی شارل Charle — (اوتنجی شارل) عنوانیله
اسوج تختہ حلوس ایدن (شارل گوستاو) اسوجده (دوپون
deux-ponts) خاندانک حکومتی تشکیل ایلدکن صوکره
اوتهدن بری منازعات و محارباتدن خالی اولمیان « پولونیا = لهستان » ،
« دانیمارقه » ، « آلمانیا » علیهنه حرب ایتکی پیشه فکر ایدندیکندن

جلوسنك ايكنجي سنه مي اواسطه طوغرى اولاه ايمستان ده قارشى محاربه يي اعلان ايلدى . اوج ماه ظرفده عموم ايمستانى ضبط وپاى تحت اولان دوار صوه يي استيلا ايتدى ايسه ده ايديلان مصالحه ده يالگيز - واحل بحريه ايله قناعت ايدى دىك متباقيسى اعاده ايلدى .

(شارل) «بولونيا» مظهرىتى متعاقب دانيمارقه ليلر ايله آغاز جنگ و حدال ايتدى شويله كه: اسوج عسكرىي كملره اركاب ايله «صوند» بوغازندن امرار و «سلاند» اطه سنه سوق و تسيار ايدى دىك پاى تحت اولان «قوينهك» شهرى پيشكاهنده ناگاه ظهور ايلدى . ايديلان حرب بتيجه سنده برطافم حزائر صغيره يي دانيمارقه دن اخذ و ضبط ايدوب «اسوج» ممالكنه ضم ايلدى .

۱۶۶۰ ده ايسه دولت مشـارالها ايله تكرر باشـالادى بر محاربه ده فوت اولمغن مقامى اوغلى (شارل) احراز ايتدى .

اوده برنجى شارل Charles XI — موما ايسه اسوج تختـه حلوسنده هنوز بش ياشنده برصبي نا بالغ اولمغله نيابت خدمتى تشكيل ايتدكلى بر مجلس مخصوص درعهده ايدوب اداره حكومه ايتدار ايلدى .

بو مجلس اسوجك صاح و مسالمله امراره قت ايتمى لزومى حس ايتمكله در حال دانيمارقه ليلر ايله عقد صاح ايدى دىك (شارل) ك واصل سن رشد اولدى زمانه قدر اصلاحات داخله ايله اوغراش رقى دونمالي ترتيب و لوازم حربيه يي اكمل و تنسيق ايلدى .

(شارل) ك زمام حكومتی ید اقتدارینہ آلدینی زمان و صیلرینك كندی ایچون حاضرلش اولدینی مکمل بر قوۂ حربیہ بی کورد کده در حال «دانیارقه» به حربی اعلان واسوج عسکری «دانیارقه» به سوق ایدہ رك کسب ایلدیکی غلبه کامله نتیجه سنده آنلری اسوجك کلی استفاده سنی موجب اوله حق صورتده بر معاهده عقیدینه مجبور ایتدی ۱۶۷۹ .

(شارل) معاهده مذکورده دن سوگرمه دوام ایدن ۲۷ سنه مدت حكومتی صاحب پرورلك ايله امرار و بوننگله برابر همتی مایلك ترقی سعادت ایاغورنده صرف ایدہ رك موفق اولدینی اصلاحات داخله یوردنن اسوجی اوروباده کلی نفوذ اجرا ایدر بردوات معظمه هیئتہ وضع ایلدی .

اوه ایکنجی شارل Charles XII — عثمانلیرك (تیمور باش) اسمیله یاد ایتدکاری (اون ایکنجی شارل) پدرینك تاریخ وفاتی اولان ۱۰ ییلارك ۱۶۹۷ سنه سنده اسوج تختہ او طوردی . او وقت كندیسی ۱۵ یاشنه هنوز و سول بولش گنج بر پرنس اولمغه ۱۷۰۰ تاریخه قدر والده سنك نیابتی آلتیده اوله رق اجرای حكومت ایلدی كه: بومدت ایچنده اورسیا بییه اصلا میل ورغبت ایتمیوب وقتی خصوصات عسکریه ايله كچیردی .

تاریخ مذکورده زمام حكومتی ید استقلاله آله رق «دانیارقه» و «روسیه» و «پولونیا» لیر ايله حربه باشلادی . «دانیارقه» ايله ایتدیکی محاربه ده آنلری مغلوب و قراللری (دردنجی فریدریق) ی عقد صلحه مجبور ایتدی .

(شارل) بوکرہ دخی روسیہ، یہ حربی اعلان ابتدی . ترتیب
ایتدیکی عساکری روس مملکتہ سوق ایدہ رک . پورستی ،
دنیلان شمدیکی « دیور » نہرینہ قدر کلدی . « پوتساوا »
پیشکاهندہ غایت جسم براردوایلہ (پترو) نی قارشولایوب آغاز
حنک وجدال ایلدی ۱۷۰۹ . لکن طالع حرب (پترو) طرفہ
کچمش اولغله اسوج عسکری مغلوب اولدیغندن و (شارل) مجروحاً
دوات عالیہ عثمانیہ بہ التجا ایدہ رک دوات مشار الیہا اداره سنده
بولان « بندر » ده اقامت ایلدی .

(تیمور باش) ک دوچار ہزیمت اولسنی متعاقب لہستان
قرالغندن معزول اولان (اوگوست) « لہستان » هجوم ایدہ رک
اسوحلیلر طرفدن منسوب قرالی طرد و ماکنی بوصورتلہ استرداد
ایتدیکی کبی روسیہ لیلر « قنلانده » جہتی ودانیمارقلیلر دخی
اسوجدن برچوق محارری اخذ و ضبط ایلدیلر . بوصرہ ده اسوجک
مستملکات خارجیہ سندن ممدود اولان « پومرانیا » ایالتی ده
پروسیا لیلرہ انتقال ایتدی ۱۷۱۵ .

(اون ایکسچی شارل) ۱۷۱۳ تاریخہ قدر « بندر » ده
اقامت ایتیش و اومت ایچندہ (سلطان احمدخان ثالث) حضر تلیخی
روسیہ لیلر علیہنہ تحریکدن خالی قانامشدرکہ : ۱۷۱۱ ده وقوع
بولان « پروت » وقعہ مشہورہ سی بولک نتایجندن بولمشدر .

(تیمور باش) ۱۷۱۴ ده ممالک شاہانہ دن حرکت واسوجہ
مواصلات ایدوب ملکنی ممکن مرتبہ اصلاح ایتدکن صوکرہ

۱۷۱۸ ده دانیمارقه عاینه اعلان حرب ایتدی . لکن میدان
معرکه ده آتیلان قورشولردن بری کندی به اصابت ایتمکه
بونجه شجاعت وجنکاور لکیله مشهور اولان (شارل) فوت
اولوب کیتدی .

اولریک الئونور Eléonore - (اون ایکنچی
شارل) دن سوگره اسوج تاجنی همشیره سی (اولریک الئونور)
تتوج ایلدی ۱۷۱۸ . مومالیها ایکی سنه قدر مقام حکومتده بولندقدن
سوگره کافه حقوقی قوجه سی بولان هس دو قه سی (فرهدریق)
ترك وکنیدی ۱۷۴۱ تاریخنه قدر بقیه عمرینی تحصیل و تفنن
یوانده اصرار ایلدی .

فرهدریق درهس Frédéric de Hesse — مومالیه عاقل
ومدبر بر ذات اولوب ۱۷۵۱ تاریخنه قدر بمدد اولان مدت
حکومتی اصلاحات داخایه ایله اصرار و « استوقهولم » شهرنده
برده دارالفنون تشکیل ایلدی .

(فرهدریق دو هس) ک حکومتی مره قدر ۱۷۲۰ دن ابتدا
ایدر ایسه ده اصل حکومتی زوجیه سی (اولریک الئونور) ک
تاریخ وفاتی اولان ۱۷۴۱ سنه سنندن معتبر اولغله مومالیه ۱۰
سنه قدر مستقلاً اسوجیا حکومتی اداره ایلدی . بونک فوتیله
(دوپون) خاندانک حکومتی منتهی اوله رق (هولستاین)
خاندانی اجرای حکومت ایتدی ۱۷۵۱ .

❖ هولستاین سلالہ سنک حکومتی ❖

بوخاندان اسوجده آدولف فرہ دربیق ۱۷۵۱ - اوچنجی کوستاو
۱۷۷۱ - دردنجی کوسو ۱۷۹۲ - اون اوچنجی شارل ۱۸۰۹
حکومت ایتشلر در .

آدولف فرہ دربیق Adolphe Frédric — (آدولف
فرہ دربیق) طریق رہا یندہ بیومش بر باش یایاس اولوب
(فرہ دربیق دوهس) ک وفاتندہ اسوجہ قرال اولدی . کندیبی
« هولستاین Holstein » دوقه لغنک حاکمی مثابہ سندہ بولندی
جهتله اسوجده (هولستاین) خاندانک حکومتی تشکیل
ایلدی ۱۷۵۱ . بو ذات علوم و فنونہ اولان مراقدن ناشی
دول متجاورہ و خصوصیلہ (روسیہ) دولتیله دوست گچینه رک
۱۷۷۱ تاریخنه قدر ۲۰ سنہ دوام ایدن زمان حکومتی صنایع
و معارفک انتشارینه و زراعت و تجارتک توسیعنه حصر ایتمش
اولدیفندن « اسوج » دولتی دول معظمہ دن عد اولنه جق
بر حالہ کتیرمشدر . لکن خصوصات مذکورہ دن ماعدا
هیچ بر شبنہ دقت ایتماسی و خلقه لزومندن زیاده یوز ویرمی
داخلی قاریش قلعنی انتاج ایلدیکندن آسایش تمامکت مختل
اولدی . بو قاریش قلعنی هنکامندہ (فرہ دربیق) ک وفاتی وقوعه
ککلکه مقامنی اوغلی (کوستاو) احراز ایلدی ۱۷۷۱ .

اوچنجی کوستاو Hustave III — مومالیه ۲۰ یاشندہ

کنج و گوزل تربیه کورمش متفنن بر ذات اولایفندن مدت حکومتی اولان ۲۱ سنه بی محاربه اوزرنده کچیرمش اولدی بی حالده ترقیات مدنییه خدمتدن دخی گیری طور مامشد.

(گوستاو) حلونسک ایکنجی سه سی مدبر و کلاسک همبیله اطمیناسی غیر قابل اولان آتش اختلافی بعدالاطفا ملکک سعادت و سلامته همت و ترقیات مدنییه خدمت ایچون تشمیر ساق غیرت ایتدی ایسه ده او وقت « روسیه » ده حکمران اولان (ایکجی قاتریه) نک « بحر باطوق » طرفلرینه تسلط ایتمسی مو. ایلک ترقیاته ایتدیکی خدمتی عوق و تأخیر ایلدی ، بوده (گوستاو) ک روسیه علیهنه اعلان حرب ایتمسی مؤدی اولدی .

میاه ده وقوعه کان حرب اناسنده هر نه قدر دانیارقه لیلر روسلر ایله اتفاق ایدره ک اسوچ علیهنه حرکت ایلدیلر ایسه ده « انکاتره » ، « هولانده » ، « پروسیا » دولتلری اسوچ طرفی التزام و دایماریه لیری تهدیده قیام ایتدکارندن دایماریقه لیلر روس اتفاقندن آیرلمغه مجبور اولدی .

آندن سوکوره (گوستاو) روسلر ایله محاربه سابقه سنه دوام ایدره ک « صوید » بوغازی جوارنده نائل اولدی غلبه عظیمه نتیجه سنده روسلری عقد صلحه مجبور ایتدی .

(گوستاو) روسیه ایله مصالحه نامه بی تعاطی ایلدکن سوکوره بقیه عمری اولان ایکی سنه بی داخلی اصلاحات ایله اصرار وبعده

مقامی اوغلی (کوستاو) . ترك ايله كندیسی وفات ایلدی
۱۷۹۲ .

دردنجی کوستار Gustave IV -- (دردنجی کوستاو) ك
تخت پدره حلوسی هنوز ۱۴ یاشنه واصل اولدی زما
مصادف اولغله عیسی بوانان (شارل) وصی انتخاب و نصب
اولدی.

مومالیهك كرك وصایت و كرك اصالت زماي پدردن
دها زیاده قاریشق مرورایتمش و بوائنده روسایلد « فنلانده » یه
گیرمش و نوروجك ساحی بوانان دانیمارقه ایلد ايله آره سی
بوزلدینی کبی فرانسه ايله دخی ایشی قنالشدیرمش اولغله روسلر
« فنلانده » اباتتی و فرانسلر اسوج مستملکاتندن بعض محملری
اداره لرینه کچیرمشدر .

اوه اومینجی شارل Charles XIII — مومالیه (دردنجی
کوستاو) ك مقامی احراز ایلدکن صوگره درحال « روسیه » ،
« دانیمارقه » ، « فرانسه » دولتلری ايله عقد صاح ایلدی .
او آراق (ناپولیون) علیه اوروپا دولتلرینك ایتدیکی اتفاهه
دخالت ایتیموب استقلالندن امیدوار اولدینی « فرانسه » طرفه
میل ایتدی . حتی جلوسنك ایرنسی سنه سی (ناپولیونه) . عرض
خلوص ایچون (برنادوت Bernadotte) نامنده کی فرانسه جزالنه
(اون دردنجی شارل) عنواتی ویره رك کندی یه ولی عهد
نصب و اوج سنه قدر بو حال ايله اصرار وقت ایدوب بعده

دول متفقہ نك تہیدی و «نوروج» ك «اسوج» «ربطی مثللو
 وعدلری اوزرینہ متفقین اعدادینہ داخل اولدی. لکن
 تداركات اثناسندہ «لاولد وفات ایتكلہ مقمانی مومالیہ
 (برنادوت) احرار ایتدی. بونگا اسوجیادہ (هولستاین)
 خاندانی حکومتی اندراس بولہ ق بردوام اولان (برنادوت)
 قاملیاسنك حكومتی ایتدار ایلدی ۱۸۱۸.

﴿برنادوت خاندانك حكومتی﴾

خاندان مذکورده «اسفندیاریا» ده برنادوت نام دیگرہ اون درنجی
 شارل ۱۸۱۸ — برنجی اوسقار ۱۸۴۴ — لوئی اوزن نام آخرہ
 اون بشجی شارل ۱۸۵۹ — ایکجی اوسقار ۱۸۷۲ حکومت
 سورمشلردر.

بونلردن (اون دردنچی شارل) عنوانی الان (برنادوت)
 اصلاحات داخایہ ایلہ امرار وقت ایدمرك معارفہ خدمت
 و زراعت و تجارتك توسعنه غیرت ایلدیکی کبی خلف و ولدی
 اولان (برنجی اوسقار) دخی پدری مسلکنه تبعیتله حرکت
 ایتدی. بو اداره زمانندہ روسه لیلر اسوچك شمال طرفلرندن
 امض برلرینی ضبط ایلدی.

(اون بشجی شارل) عنوانی حائر بولنان (لوئی اوزن)
 صالح و صلاحی التزام و (اون اوچنجی شارل) زمانندن بری
 اسوچه مربوط اولان «نوروج» ایلہ سلفلری مثللو متحداً

❖ اوستريا خاندانك حكومتی ❖

مذكور خاندان آلمانياده ايکجي آلبر ۱۴۳۸ - اوچنجي مره دريق
۱۴۴۰ -- برغي ماقسبيلين ۱۴۹۳ - سجي شارل ۱۵۱۹ - برنجي
فرديناند ۱۵۵۸ - ايک جي مائه ملبين ۱۵۶۱ - ايک جي رودولف ۱۵۷۶
- ماتياس ۱۶۱۲ - ايک جي فرديناند ۱۶۱۹ - اوچنجي فرديناند
۱۶۳۷ - برنجي لئوپولد ۱۶۵۸ - برنجي ژورف ۱۷۰۵ - آلتنجي شارل
۱۷۱۱ - ماري ترهز، يدغي شارل ۱۸۴۰ حكومت بيور مشلر در.

آلمانيا ايمپراطوري (سيژيسموند Sigismund) ك ۱۴۳۸ ده
بلاولد ذكور فوتيله آلمانيا ايمپراطور لئنگ (هابسبورغ)
خاندانه منسوب اولوب كريمه سي (ايزابت) ك زوجي اوستريا
دوقه سي بولان (آلبرت)، انتقالی ايله آلمانياده (اوستريا) خاندانك
حكومتی ابتدا ايلديكي قرون وسطاده ذكر اولمش ایدی.

ايكنجي آلبرت Albert II - موماليه ۱۴۳۸ ده آلمانيا
ايمپراطوري نصب اوله رق و آلمانياده اوستريا سلاله حكمداريسي
ميدانه چيقارمش و آلمانك قرون جديده قسمي كشاد ايلمش
ايسده سلطان (مراد ثاني) حضرت تليرك نچة غايتنده مغلوب
ايكن وفات ايتمكله برادر زاده سي (فره دريق) آلمانيا ايمپرا-
طور لئغه قبول و انتخاب اولمشدر ۱۴۴۰ م. ۸۴۴ هـ.

اوچينجي فره دريق Fréderic III - موماليه يارم عصر دن
زياده امتداد ايدن زمان حكومتده ماسوبي اولديني اوستريا
دوقه لئقي آرشي دوقه لئقي هيئته وضع و ارجاعه قيام و وارثلي

النده بولمان «مجارستان» ایله «بوهیمیا» قطعه لرینی «آوستریا» به ربط ایچون امرار ایام ایلدیکندن آلمانیانک منافع عمومیه سی اونونمش و بوشکله برابر عساکر عثمانیه ک هجوملرینه مقابله ایدن مجار قرالی (ماتیاس) ایله بوهیمیا قرالی (ولادسلاو Vladislav) ویا (لادسلاس) بیننه دخی تفرقه براقش اولسی بونلرک اتحادیی انتاج ایلدیکندن متفقاً علیه حرکتلرنده «ویانه» به قدر ممالکی ضایع ایتدیکی کبی «فلمنک» الکاسنی دخی بورغونیا دوقسی (فلیپله بون) «قاپدرمش و آلمانی» دره بکلرینک یکدیگری عاینه آجدقاری خصوصی محارباتده دخی سیرجی بولمغله ایکی یوزدن متجاوز قرا و قصبات تخریب ایدلشد.

(فره دریق) هر نه قدر ایتدیکی محارباتده نائل فوز و غلبه اوله دی ایسه ده اوغلی (ماقسیمیلین) «بورغونیا دوقسی (جسور شارل) ک قیزی (ماری) یی تزویج ایده رک بورغونیا مالکانه سی دیمک اولان «باچیکا»، «فلمنک» طرفلرندن برر قسمک «آلمانی» به الحاقه موفق اولدی.

برنجی ماقسیمیلین Maxemilien Ier — (فره دریق) «خلف اولان اوغلی (ماقسیمیلین) ایسه جسارت فوق العاده به مالک و علوم و فنونه راغب بر حکمدار اولوب آلمانیانک تحت تاریخ جلوسی اولان ۱۴۹۳ ده داخل ممالکده ضبط و ربط مفقود اولدیغندن اولاه صلیح داخلی و آسایش عمومینک اطاده سی

خصوصه تشبثه « وورمس Worms » شهرنده بر مجلس عمومی تشکیل و آلمانیاك اتحادینی تأمین ایله فرانسه قرالی « اون برنجی لوی » به امتتالاً پوسنلر احداث و طرق و معابر انشا ایتدیردی .

(سکزنجی شارل) ك « ایتالیا » به هجومنده ۱۴۹۴ ده علیهنه قیام ایدن « اسپانیا » و سائر « به بالاشتراك » فرانسزلر طرفندن « ایتالیا » دن ضبط اولتان ممالكك استردادینه معاونت ایلدیکی کبی ۱۵۰۹ ده پایا (ایکنجی ژول) ك دعوتی اوزرینه « ایتالیا » به کیده رك فرانسزلر ایله متفقاً و ندیکلیلری مغلوب ایلمشلدرد .

۱۵۱۳ ده فرانسزلر ایله انکلیزلر بینده وقوعه کلس « کینه - غات » محاربه سنده دخی انکلیزلر طرفنی بالالتزام فرانسه علیهنه قیام ایلمشدر .

(ماقسیملین) پدرندن منتقل (آلمانیا) ، (آوستریا) ، (مجارستان) ، (بوهمیا) حکومتلرندن باشقه عقد ایلدیکی ازدواج مناسبتیه (بورغونیا) تاجنی کندی فامیلیاسنه حصر ایش و اوغلی (گوزل فلیپ) « اسپانیا قرالی » (قاتولك فردیناند) ك قیزی (مجنونه ژان) ی بالتزویج (اسپانیا) ، (ناپولی) قراللقلرینی دخی استحصال ایلمش اولدیعی حالدده وفات ایده رك مقامنی حفیدی (شارل) « براقشدر ۱۵۱۹ » .

بشیمی شارل Charles V — (شارلكن) نامیه دخی مشهوردر . بو ذات والده سی طرفندن « اسپانیا » خاندانه منسوب اولدیعی ایچون « اسپانیا » بختنده بیان اولندیعی اوزره ۱۵۱۶ ده (برنجی شارل) عنوانیه اسپانیا تخت قرالیسنه جلوس ایلدیکی

کمی ۱۵۱۹ ده دخی آلمانیا ایمپراطوری انتخاب اولنوب د آلمانیه ده
(بشنجی شارل) عنوانیه اداره امورہ مباشرت ایلمشدر.

مشارالیه آلمانیاك داخلی قاریشقلقلرینه نہایت ویردکن
صوگرہ فرانسه بختہ دخی بیان اولندی اوزرہ فرانسزلرایله
آغاز جنگ و جدال و قراللری بولسان (رنجی فرانسوا) بی
دائرہ اسارتہ ادخال ایلدی ۱۵۲۴ .

(بشنجی شارل) یعنی (شارلکن) سلطان (سلیمان قانونی)
حضرتلری ایله هم عصر اولوب (رنجی فرانسوا) نك اسارتدن
طولای والدہ سی (لوئیز دہ صاواوا) نك سلطنت سنیہ دن
استمدادی حضرت پادشاهك آلمانلر علیہنہ حرکتی انتاج
ایتمش و عساکر عثمانیہ یه بیله مقابلہ یه قیامی شهرت خنکاورا -
نسنی برقات دها تزیدد ایلمشدر . (شارلکن) بو مشغولیتی
آرہ سندہ پروتستانلک ظہوری وقعہ مهمہ سندن طولای برده
داخللا دین عوغلرایله اوجراشدی . هر نه قدر ۱۵۳۵ ده
(بابر وس خیرالدین) پاشا ایله « تونس » ده ایلدیکی محاربه عظیمہ بی
قازاندی ایسہ ده اتی متعاقب « جزایر » ده ینہ پاشای مشارالیه
ایله ایتدیکی محاربه بی غیب ایدہ رك بحر سفیدہ کی فوذ بحر یسنی
ضایع ایلدیکی کمی فرانسه قرالی (ایکنجی هانری) ایله ایتدیکی
محاربه ده « وردون » ، « تول » ، « مچ » قلعه لرینی ضایع ایتدی
۱۵۵۲ . لکن کشفیات بختہ دخی بیان اولندی اوزرہ ۱۵۲۲ ده
« مکسیقا » بی و (فرانسوا پیزار) واسطہ سیلہ ده « پرو » مملکتی
کشف و ممالک وسیعہ سنہ ربط ایلمشدر .

الحاصل مدت عمریخی محاربات ایله کچربوب اوروپاده نام آلمش و اواخر ایامنده کندیسنه یأس و بیماری طاری اوله رق ۱۵۵۶ ده «بروکسل» شهرنده ایمبراطور لئودن بالاستعفا برادری (فردیناند) ی مستقلایمپراطور نص و اسپانیا حکومتی اوغلی (فلیپ) ترک ایله اسپانیا ده رمناسترده ازوایی اختیار ایتدی، نهایت ۱۵۵۸ ده ترک حیات ایلدی.

برنجی فردیناند، ایلمنجی ماقسیمیلین - (شارلک) ک استعفا سندن سوگره آلمانیا تخت جنوس ایدن (برنجی فردیناند) ایله اوغلی (ماقسیمیلین) دورلرنده پروستان مذهب جدیدی بر سورت منتظمده انتشاره باشلادی. بولردن (فردیناند) مذهب جدیدک مروجی بولندیغدن پایاک اعتراضلری رد و قاتولکلرک بغض و عداوتی جاب ایلدی.

(ماقسیمیلین) ایسه ۱۵۷۶ تاریخچه قدر ۱۲ سنه دوام ایدن زمان حکومتده پدری (فردیناندک) ک مسلککی طوتمش و فقط مجادلات دینه و محاربات داخایهک ظهوری منع و حکومت احبیه ایله صاحی التزام ایلمش ایسه ده (قانونی سلطان سایمان) حضرنلری علیه مقابله جرأت و آلمانیا حدودینی مدافعه و محافظه خصوصنده یک چوق غیرت ایتدی.

ایلمنجی رودولف Rodolphe II — (ماقسیمیلین) ک خلف و ولدی اولان و محارستان قرالی عنوانیه بنام اولان (رودولف) دوات علته عثمانیه قارشى آجیدی محاربه پی

غيب و آلمانياك نفوذ سابقه‌سني ضايع ايلامش اولديغندن
برادري (ماتياس) «آوستريا» ايله «مجارستان» ي تحت اقداده
آله‌رق (رودولف) ك مقامى احراز ايلدى ۱۶۱۲ .

ماتياس Mathias — موماليه صاحى سور و آسايش
مملككتك محافظه‌سني التزام ايلر بر ذات ايديسه ده قاتولكلر ايله
پروتستانلر بيننده تكون ايدن عداوتدن طولايي برادرينك
ضايع يتديكي نفوذى عاده‌يه موفق اوله‌ميه‌رق ، اولول فوت
اولديغندن (شارلكن) ك برادر راده‌سى (فرديناند) مقام
حكمدارى‌يه انتخاب اولدى ۱۶۱۹ .

ايكچي فرديناند Ferdinand II — (ماتياس) «خلف
اولان» (ايكچي فرديناند) آلمانيا تختته حين جلوس‌ينده
قاتولكلرى التزام و پروتستانلر عليه قيام ايتمكله ينلرنده
آتيده بيان اولنان (اوتوز سنه محاربه‌سى) ظهوره كلدى .

۱۶۱۸ اوتوز سنه محاربه‌سى محاربه مذكوره‌ك سبب ظهورى
پروتستانلر ايله قاتولكلر بيننده‌كى عداوت اولوب ايمپراطور
(ماتياس) ك ولى عهد تعيين ايلديكي (فرديناند) كمال تعصبندن
ناشى قاتولكلرى التزام و پروتستانلر حقنده اسلافى طرفندن
وبريل امتيارانك الفاسنه قيام ايتمى پروتستانلر ك قالدشمسى
بادى و ۳۰ سنه امتداد ايدن محاربه مشهوره‌ك ظهورينى مؤدى
اولدى .

۱۶۱۸ دن ۱۶۴۸ تاريخنه قدر ۳۰ سنه دوام ايدن اشبو

محاربه درت دوره منقسم اولوب برنجیسی (پالاتین Palatine) [۸]
ایکنجیسی (دانواز Danoise)، اوچجیسی (اسوچ)، دردنجیسی
(فراسه) دورلیدر.

برنجی دور — اهل قیامک «بوهیا»، «موراویا»، قرالی
نصب ایلدیکی (الکتورپالاتین) دنیلان (شنجی فرمدریق) ک
(ایکنجی فردیناند) «مقابل پروتستانلری حمایه ایامسندن
نشأت ایدرک ۱۶۲۳ تاریخنه قدر ۵ سنه امتداد ایتمش و جنرال
(تیللی) قومانداسیله سوق اولان ایمپراطور اردوسی «براغ»
شهرنی جوارنده (فردریق) عسکرینه غلبه ایدرک پروتستانلر
حقنده پک شدتلی جور و حقارت ایلمشدرکه: «بوهیا» طرفلری
پروتستانلغ تکثر و توسع ایلدیکی محل ایکن اوانان تضییقاته
تحمل ایدرمدکلری جهتله اوتوز بیگ قدر خانه ترک وطن ایله
دیار آخره هجرته مجبور اولدی.

ایکنجی دور — ایمپراطور فردیناندک «آلمانیا» ده بولسان
پروتستانلری تبدیل مذهبه مجبور ایتک فکریله جمع عسکر
ایتمسندن غلبه کلن دانیمارقه قرالی (دردنجی خرسیتیان)
فرانسزلرک تحریکی و هولانده لیلرک تشویقی ایله میدان کارزاره
آتمش و ۱۶۲۵ دن ۱۶۲۹ تاریخنه قدر ۴ سنه امتداد ایدن
«دانواز» یعنی «دانیمارقه» دورینه باشلامش ایسه ده (والستاین)،
(تیللی) نامنده کی جنراللر یدیه مغلوب و «لوبک» شهرنده عقد

اولنان معاهده يې امضا يه مجبور اولدى. يو غاليت اوزرينه (فرديناند) نفوذ و قوتى تزييد و پروتستانلره ابتدايكي تضيقى برقات دها تشديد ايلدى.

اوچينې دور — بروج مشروح (دردنجي خرسنيان) ك
مغلوبيتى وپروتستانلرك مظلوميتى اوزرينه اسوج قرالى (كوستاو
آدولف) بر شدت وسرعتله «آلمانيا» ايچنه كېر مش و ۱۶۳۰
دن ۱۶۳۵ تاريخنه قدر ۵ سنه دوام ايدن محاربه نك (اسوج
دورى) نه باشلايه رق ۱۶۳۱ ده (ايكنجې فرديناند) ك قاتولك
اردولرينى «ليپزيق»، «لوتزن» شهرلر يده مغلوب و (تيللى)،
(والستايين) ماننده كى جنراللرى فراره مجبور ايدوب پروتستانلرك
دوچار اولدقلى هزيمت ومنكوي نك استقامى آلمقه ايكى موماليه
آدولف «لوتزن» ده آلايى ياره دن متأثراً وفات ايتمكله محاربه
مدهشه يه يه بر نتيجه وريله مامشدر.

دردنجى دور — يو دورى كشاد ايدن قاردينال (ريشليو)
اولوب موماليه آوستريا خاندانك كسر نفوذى «فرانسه» نك
توسيع حدودىنى انتاج ايدى چكى و بوده پروتستانلرك غلبه سيله
حاصل اوله حى فكرينه دوشمسيله ۱۶۳۵ ده آلمانيا اوزرينه
حركت و محاربه نك (فرانسه دورى) نه مباشرتله كرك
ايمپراطور (فرديناند) ك وكرك پايانك اردولرينى عاجز براقشدر.
اوچينې فرديناند Ferdinand III — (ايكنجې فرديناند) ك
تاريخ وفاتى اولان ۱۶۳۷ ده مقامى احراز ايدن (اوچنجى

فردیناند) چند سینه دهها محاربات سابقه‌لرینه دوام ایلدکدن سوکوره هر ایکی طرف حربدن اوصانوب بیقمش اولدیغندن «وستفالیه» ده عقد اولنان معاهده‌ایله «آلمانیا» ده مذهب جدید اربابنک حر و سربست بر اقامه‌لرینه موافقت حاصل اوله‌رق محاربه منجوسه به نهایت ویرلمشدر ۱۶۴۸.

اشبو (۱۷۰۵) اوتوزسنه محاربه‌سی «آلمانیا» بی هرج و مرج ایدوب کerk پروتستان و کerk قاتولک اهاالیسندن همان نصفی بواغورده فدا اولدی. صنایع و تجارت مفقود حکومتی تنزل ایلدی بولردن فضله «اساس» قطع‌سی «فرانسه» به ویریلوب «بومرایا» لك بر نصفی «اسوج» دولته و نصف دیگر «پروسیا» به انتقال ایتدیکی کبی بوزمانه قدر ایمپراطور اناک هیئت عمومی‌سندن معدود اولان پروتستان پرده‌لری دخی استقلال‌لری اعلان ایلدک‌لری جهتله یکپاره بر صورتله اداره اولنان «آلمانیا» بعد ازن متفرق بر حاله سگیدی.

(اوچنجی فردیناند) ک وفاتندن اول (فردیناند) نامنده کی اوغلی ولی عهد نصب ایلدی ایسه ده اوغلی کندیسندن مقدم وفات ایتش بولندیغندن دیگر اوغلی (لیوپولد) آلمانیا ایمپراطوری انتخاب و نصب اولدی ۱۶۵۸.

برنجی لیوپولد Leopold Ier - - مومالیه ۱۷۰۵ تاریخنه قدر اجرای حکومت ایلدی. ایام حکومتده دولت علیه عثمانیه [سلطان محمد رابع دوری] ایله ایتدیکی «سن غوتار» محاربه‌سنده

غالب ۱۶۶۴ م ۱۰۷۵ هـ فقط فرانسه قرالی (اون دردنجی لوئی) نك د آلمانیا به تبرضنده مقابله دن عاجز قاهر قرال غالبك تكلیفی قولة مجبور اولدی .

۱۶۹۷ ده فرانسرلردن اخذئاره بالقیام (اون دردنجی لوئی) علیه اسپانیا دولتی [ایکنجی شارل دوری] ایله آلمانیا حکومت مستقلمه سندن بعضیرینك [ناویرا ، ساقسونیا] ایتمش اولدقلری اتفاقه داخل اولدی ایسه ده بو محاربه یی دخی غیب ایلدیکندن ۱۶۹۷ ده عقد اولئان د یسویقه معاهده سی موجبجه بتون د الساس ، قطعه سنی ضایع ایتدی .

معاهده مذکوریه متعاقب مجارستان قاریشقلنی برطرف ایلدیکه کی (قره مصطفی) پاشا قومانداسیله د آلمانیا به کیرهك تا دویانه به قدر فتح و استیلا ایتمش اولان عساكر عثمانیه به ایستان قرالی (ژان) ك ولورن دوقه سی (لوئی) نك وپروسیا دوقه سی (اوچنجی قره دریق) ك معاوتیله غلبه چالمغه د صاوا و د دراوا چایلری آره منده کائن (قارلوچ = قارلوفچه) موقعنده بر معاهده عقد اولدی ۱۷۰۱ م . ۱۱۱۰ هـ .

(لئوپولد) اسپانیا بحثنده بیان اولندی اوزره قرالری بولان (ایکنجی شارل) ك بلا ولد وفاتنده زوجهمی و اسپانیا قرالی (دردنجی فلیپ) ك قیزی (مارگریت) دن حاصل اولان اوغلی آرشیدوق (شارل) ی اسپانیا تخته اقماده و (اون دردنجی لوئی) دخی آنزو دوقه سی حفیدی (فلیپ) ی اجلاسه قیام ایتدیکندن آره لرنده ینه شمشیر عداوت باش کوستردی . ذاتا

فرانسز لر ایله جنکه حریص بوتسار انکلیز لر ایله پروسیا
قرالی (برنجی فرمدریق) بر اشهرک ۱۷۰۱ دس ۱۷۱۳ تاریخه
قدر امتداد ایدن (اسپایا وراثت محاربه سی) عنوانیله معنون
اولان حربه ابتدار ومظفریت کامله بی احرازه کسب اقتدار
ایتمش ایکن (ائوبولد) ک وفاتی وقوع بولدیفندن مقامی بیوک
اوغلی (ژوزف) ه احراز ایلمشدر ۱۷۰۵ .

برنجی ژوزف Joseph II — موما ایله مؤخرأ فرانسز-
لرک قازانمش اولدقلری : قاج مظفریت اوزرینه آلیا
متفقلرینک تکلیف ایلدیکی صاحی رد ومحاربه نك امتدادینه غیرت
ایتدی ایسه ده نتیجه سنه موفق اولمازدن اول فوت اولغله
مقامی برادری (شارل) ه ترك ایلدی .

آلتیمی شارل Charles VI — وراثت محاربه سنک سبب
مستقلی اولان (آرشیدوق شارل) آلمانیا ایمراطورلقی احراز
ایدوب ۱۷۱۳ تاریخه قدر پدر وبرادرینک مسالکینه خدمت ایتدی .
اسپانیا تختی (فلیپ د، آنزو) یه ترك ایلدیکی حالده
« ایتالیا دن « میلان » ، « نابولی » و « ساردینا » ایله « پینی باه » ک
کندیسنه ویریله حکمی وعد ایدلمش اولدیفندن تاریخ مذکورده
عقد اولنان « اوترخت » معاهده سیله اسپانیا تختی موما ایله
(فلیپ) ه براتقوب « آلمانیا » یه عودت ایلدی .

۱۷۱۷ م ۱۱۳۰ ه ده عسا کر عثمانیه ایله ایتدیکی « بلغراد »
محاربه سنی قازانوب سلطنت سنییه « پاساروویچ » = پاساروفچه
معاهده سنی امضا ایتدیردی .

عثمانی غائله‌سی ر طرف ایلدکن صوگره اسپانیا قرالی
(بشنجی قایپ) ایله آره‌لری بوریلوب پیدا ایلدیکی طرفدارانی
[انکلترة ، هولانده] ایله اسپانیا علیه حرکت و محاربه‌یه
مباشرت ایلدی ایسه ۱۷۲۵ ده عقد اولتان دیوانه، معاهده‌سیله
محاربه‌یه نهایت ویردیلر .

۱۷۳۲ ده «لهستان» قراللی منحل قالمغه (شارل)
«لهستان» آلمایا پرنس‌لرندن (فره‌دریق) عهده‌سینه براقلمسینی
الزام و فرانسزلرده یرلی پرنس‌لرندن بری ایله اداره اولتمسینی
تکلیفه قیام ایلدیکندن (شارل) فرانسزلر ایله حربیه ابتیدار
ایلمش و ۱۷۳۵ ده عقد اولتان بره معاهده ایله لهستان قراللی
«وما ایله (فره‌دریق)» ویرملک اوزره جنکه ختام ویرلشد .

(شارل) ک زمان حکومتده لزه مسزیره حربلر آچامسینی
آلمانیانک قوت و مکنتی بیهوده یره اسراف ایتمسینی انتساج
ایلدیکی جهتله دولت علیه عثمانیه‌یی «پساروفچه» معاهده‌سنک
اخذ انتقامنه بفرصت براقش اولدیغندن درحال اعلان حرب
اولتوب (بلغراد) معاهده‌سی موجبجه «افلاق» «صرب»
طرفلری سلطت‌سینه جانبدن ضبط اولدی ۱۷۳۹ م ۱۱۵۲ هـ .
بومغلویت و مایوسیتی اوزرینه (شارل) معمر اوله‌میه‌رق بر
سنه صوگره وفات ایلدی ۱۷۴۰ .

برنجی شارل Charles VII — (آلتنجی شارل) ک وفاتنده
ارکک اولادی اولمدینی جهتله آلمایا ایمپراطورلنی آوستریا
ایمپراطوریمچه‌سی بولسان بیوک قیزی (ماری تره‌ز) «انتقال

ایده‌جک ایک دیکر قیزلرینک قوجالری و خصوصیه «باویر»
دوقه‌سی (شارل) (ماری تره‌ز) ک حقوقی طانییه‌رق فرانسنلرک
معاونتی ایله کلوب ایمپراطورلنی غضب و (یدنجی شارل)
عنوانیه اجرای حکومته ابتدار ایندیکی کی «ساقسونیا»
دوقه‌سی (ایکنجی اوگوست) و «پروسیا» قرالی (ایکنجی
فره‌دریق) دخی آلمایا ایمپراطورلغه حربص بولندقلری
جهتله موما الیه فره‌دریق پروسیا بختده بیان اولنه‌جفی اوزره
۱۷۴۲ ده «آوستریا» اداره‌سنده بولسان «سیلزی» ایالتی
اوزرنده اولان حقوقی دعوایه بالقیام «آوستریا» یه سوق عسکر
ایده‌رک ایالت مذکوریه «برسلو» معاهده‌سی موجبنه پروسیا
الحاق ایلدی ۱۷۴۲ .

«برسلو» معاهده‌سندن ایکی سنه سوکره (ماری تره‌ز)
«سیلزی» نک استرداد ایچون «پروسیا» یه اعلان حرب ایندی
ایسه‌ده بو کره دخی مغلوب اولغین «درست» معاهده‌سی
موجبنه آرتق «سیلزی» صورت قطعیه‌ده «پروسیا» یه ترک
اولندی ۱۷۴۵ .

بروجه مشروح باویرالی (شارل) ک آلمانیا ایمپراطورلغنی
غضب ایتمسندن طولانی (ماری تره‌ز) ۱۷۴۳ ده مجارستان
برنسلری ایله انکلتره قرالی (ایکنجی یورگی) یی لهنه جلب
و (شارل) علیه حرکت ایده‌رک موما الیهی مغلوب ایتمش
و ایکی سنه سوکره (شارل) دخی وفات ایلمش اولدیغندن

«باویرا، مالکاهیسی آوستریا ایمپراطوریچهسی (ماری ترهز) .
انتقال ایلمشدر .

بو صروده آلمانیا ایمپراطورلقنه دخی موما ایلیا انتخاب
اولسه جق ایکن زوجی اولوب (لورن) خاندانه منسوب
(فرانسوا) مؤخرأ انتخاب قارانش اولمسیله آلمانیا، ده بوایی
خاندانن مرکب تشکیل ایندکلی (آوستریا، لورن) شعبهسی
احرای حکومته ابتدار ایلمشدر .

﴿ آوستریا ، لورن خاندانك حكومتی ﴾

آوستریا، لورن خاندانن آلمانیا، ده برنجی فرانسوا ایله ماری ترهز
۱۷۴۵ - ایکنجی ژورف ۱۷۶۵ ویا ۱۷۸۰ - ایکنجی لئوپولد
۱۷۹۰ - ایکنجی فرانسوا ۱۸۹۲ حکومت ایتمشدر .

برنجی فرانسوا ماری ترهز — بونلر ۱۷۵۶ تاریخنه یعنی
یدی سنه محاربه سنك ظهورینه دگین داخلی اصلاحاته مبادرتله
تجارت و صنایعی و باخصوص معارفی احیا ایچون پك جوق
غیرت و همت ایتمش و تاریخ مذکورده پروسیا قرالی (ایکنجی
فره دریق) علینه (فرانسه) ، (روسیه) ، (ساقسونیا) ،
(اسوج) دولتری ایله اتفاق ایده رك یدی سنه امتداد ایدن
(یدی سنه محاربه سی) عنوانیله معنون اولان محاربه مشهوریه
باشلامشدر .

محاربه مذکورده یالگیز انكلتره دولتی پروسیالیر طرفی
الزام ایندیکی حالده نتیجه حربی پروسیالیر قازانمقله

« هوبرتسبورغ » ده عقد اولان . مصالحه متفقین مستملکاتنده
کلی تبدلات ایقاع ایلدی ۱۷۶۳ .

۱۷۷۲ ده روسیه ایمپراطور یحیی سی (ایکنجی قاترینه) لهستان هی
مقاسمه یه قویدی صروده پروسیا قرالی (ایکنجی فرهدریق)
ایله (ماری ترهز) دخی اشتراک ایلدیکدن لهستانک ر قسم
اراضیسی (ماری ترهز) ک اصل ملک مورونی دیمک اولان
« آوستریا » یه الحاق اولمشدر .

مومالیها پدري (آلتیجی شارل) ک وفاتندن اعتباراً
حکومتی تهدید ایدن حکمداران ایله مرده و دلیرانه محاربه لر
ایتدی . تاریخ وفاتی اولان ۱۷۸۰ ده آلمانیا ایمپراطورلی اوغلی
(ژوزف) . انتقال ایلدی .

ایکنجی ژوزف Joseph II — مومالیه پدري (برنجی
فرانسوا) ک وفاتنده یعنی ۱۷۶۵ ده آلمانیا ایمپراطورلغی احرازه
کسب اقتدار ایلمش ایسه ده والدیسی (ماری ترهز) کبی بر
قرالیه ک حال حیاتنده ایمپراطورلق مقامی احرازه تادب
ایلدیکندن بالفعل حکمدارلی و والدیسی تاریخ وفاتندن مقبردر .
(ژوزف) والدیسی کی عاقله برقادینک تربیه سی کورمش
و آوستریا و آلمانیا ایمپراطورلغی حین احرازده افکار عالیه
وجدیده یه صاحب بر مرد عاقل بولمش اولدیقدن اول امرده
پالارک آلمانیا اوزرنده کی تحکم و نفوذی ازاله ایلدی .

۱۷۸۷ م ۱۲۰۳ ه ده دخی پروسیا قرالی (ایکنجی
فرهدریق کلیم) ی داخل اتفاقه آلهرق (ایکنجی قاترینه)

ایله متفقاً دولت علیه عثمانیه علیه حرب آچوب و بلغراد یی
استرداد ایلدی . اردوی هایون وزیر اعظم یوسف پاشا
قومانداسنده ایدی .

لکن و بلجیقا ، طرفنده ظهور ایدن اختلاف کندی به
فتور کلی کتیردیکندن اواخر حکومتی مهمام اموره باقیه رق
امرار ایلمشدر .

فراسه ایمپراطوری (اون آلتنجی لوئی) نك زوجہ سی اولان
(ماری انتوانت) موما الیه ایکنجی ژوزفک همشیره سی ایدی .

ایکنجی لئوپولد Leopold II — (ایکنجی ژوزف) نك تاریخ
وفاتی اولان ۱۷۹۰ سنه سنده برادری (لئوپولد) (ایکنجی
لئوپولد) عنوانیله تخت ایمپراطوری به حلوس ایلدی . موما الیه
طالم و کارشناس بر ذات ایدیسه ده ایام حکومتی آلمانیا نك قاریشق
بر زمانه تصادف ایتدیکندن و مجارستان ، خلقی امتیازات مخصوصه
اخذینه قیام ایتمش و آوستریا لیلر ایله بوهیمیا لیلر و بلجیقا لیلر یگی
طرح اولتان ویرگونك آهر لغندن شکایت باشلامش اولدقلرندن
(لئوپولد) بونلر اوزرینه قوه جبریہ استعمال ایتمکسزین اعاده
اسایشی تأمین ایلمشدر . لکن ۱۷۸۹ و قوعاتنده (اون آلتنجی
لوئی) نك امدادینه شتاب ایتمکده ایکن اجل امان ویرمامکله فوت
اولدیفندن مقامی اوغلی (فرانسوا) احراز ایلدی ۱۷۹۲ .

ایکنجی فرانسوا François II — موما الیهک زمانی فرانسه نك
عزم جهانگیرانه ایله اطرافه صالدردینی وقته تصادف ایلدیکندن

آلمانلار آنلر ايله ايتديكي محارباتده مغلوب و حرب نتيجه سنده
يعني ۱۷۹۷ ده «لومبارديا»، «هولانده»، طرفلرنده كي نفوذ
و حقوق معدوم اولدي. ۱۸۰۱ ده وقوع بولان (مارانغو)
هزيمتي اوزرينه دخی «رن»، هرينك اوته طرفلرنده بولسان
ممالكي ترك ايلدي.

(فرانسوا) خصوصات مشروحہ دن باشقہ «اوستریلیج»
 ہزیمتی اوزرینہ دخی «آوستریا» دن ماعدا بتون آلمانیایی
 ضایع ایدہ رک ۱۸۰۵ءہ عقد اولنان «پرسبورغ Presbourg»
 معاہدہ سی ایلہ یالکزر آوستریا ایمپراطورلغہ قائل [۱] اولمغلہ
 «آوستریا»، «پروسیا» حکومتلری مستثنا اولدیجی حالہ آلمایا
 ایمپراطورلنی مقامنی (رن ہیئت اجتماعیہ سی) عنوانیلہ برحکومت
 تشکیل وحمایہ سنی (ناپولیون بوناپارت) تودیع ایلدی. بونکلمہ
 آلمایادہ (آوستریا، لورن) خانداننک حکومتی ختام بولہ رق
 (رن ہیئت اجتماعیہ سی) اٹکا حلف اولدی.

﴿ رن هیئت اجتماعیه سی ﴾

آلمانیا حکومت متحدہ سی (پاپولیون) ک «سنت الن» آطہ سنہ نفی و تقریب ایدلدیکی ۱۸۱۵ تاریخہ یعنی ویاہ قونفرہ سنہ قدر ۱۰ سنہ فرانسه حمایتہ سندہ قالب بعدہ اداره سابقہ لرخی بروجہ آتی

[۱] آوستريا ايمپراطور لئوكناسفلالى بونېرېچدن معتذر در. فرانسو ادىن سوكره آوستريا، لورن خايداسدن آوسترياده فرديساند ۱۸۳۵ - فرانسوا ژوزف ۱۸۴۸ مقام حكومهت كئشلىدر .

بیان اولته جفی وجه ایله (جرمانیا هیئت اجتماعیسی) عنوانه
تحويل و آوستریا ایمپراطورلنی حمایه سنه داخل اوله رق براداره
جدیده تشکیل ایلدیلر.

﴿جرمانیا هیئت اجتماعیسی﴾

بواداره زماننده ایسه طریق ترقی به دخول ایله آذربوقته
چوق ایلرولمش اولان «پروسیا» دولتی آوستریالیلرک «آلمانیا» بی
حمایه سنه آلمسنی چکه مامکه باشلامش اولدیفندن ۱۸۶۶ ده آنلر
ایله «صادوا» محاربه سنی ایتمش و بو محاربه ده پروسیالیلر استعمال
ایتدکلری ایکنه لی قنقلر سایه سنده آوستریالیلره غلبه ایتمش
اولدیفندن آوستریالیلرک «پراغ» معاهده سی موجبنجه (جرمانیا
هیئت اجتماعیسی) اوزرنده اولان حمایه سی قطع اولمشدر.

«صادوا» محاربه سی نتیجه سنده پروسیالیلر جرمانیا اتفاقی
فسخ ایله «آلمانیای شمالی» بی حمایه سی آلتده اوله رق اتفاق
وانحاده ادخال ایتمش و آلمانیا نك حكومات جنوبیه سی مستقل
قالوب «آوستریا» بی «آلمانیا» ایشلرینه مداخله دن منع ایلمشدر.
پروسیالیلرک فرانسزلر ایله باشلادقلى ۱۸۷۰ محاربه سنده
بی طرفی قالمسی مأمول اولان «آلمانیای جنوبی» حکومتلری
«شمالی آلمانیا» مثللو پروسیالیلره التحاق ایتمسی «فرانسه» نك
مغلوبیتی انتاج ایلدیکندن محاربه مذکوره عقیننده تکمیل
آلمانیا حکومتلری پروسیا قرالی (بشنجی فره دریق کلیوم) ی
(برنجی کلیوم = برنجی ویلهلم) عنوانیله آلمانیا ایمپراطوری

انتخاب ایدوب جمله سی بعض شرائط تحتده مشارالیهک حمایه
واداره سی آلتنه کیردیلر، اوروپا تک وسطنده بریوک قوه بولتیقه
حصوله کتیردیلر.

(برنجی کلیوم) ک وفاننده اوغلی (فره دریق) آلمانیا
ایمپراطورلنی تاجنی اکتسا ایلدی ایسده آجق بر قاج ماه
حکومت سوریه یلمش وبعده بوزاز خسته لغندن وفاتی وقوع
بولغله مقامی الیوم حکمران اولان اوغلی (کلیوم) حضرتلری
(ایکنجی فره دریق کلیوم) عنوانیه احراز ایلمشدر ۱۸۸۸ .

فصل ابع

پروسیا لیلر

پروسیا لیلرک اوائل وقوعانی - دوقه لری زمانی - قرالاری

دوری .

پروسیا تک اوائل وقوعانی - ازمنه قدیمده «پروس»
دنیلان قطعیه بو کونکی پروسیا قرالیتی داخلنده و روسیه
حدودنده بریالت اولوب قطعیه مذکوره بر وقتلر (واندال)
(غوت) و سائر اقوام وحشییه و مؤخرأ اسلاولردن (پوروس)
نامنده بر جماعته مسکن اولمش ایدی. بومناسبتله «پروسیا» اسمی
آندن مأخوذدر.

میلادک ۱۲۱۵ تاریخنه طوغری قاتولک مذهبک انتشاری

مقصودینه منی شکل ایدن (توتونیک) نامنده کی شوالیه جمعیتی
 مذهب مذکوری قبولده استنکاف ایدن (بوروس) قومی
 مغلوب و آنلری داخل تبعیته گیرمکه مجبورایلدیکندن «پروسیا»
 قطعه سی مذکور شوالیه جمعیتی طرفندن ضبط اولنمشدر.

جمعیت مذکوره «پروسیا» قطعه سی حسن صورتله اداره
 ایدرک اعمار و اطراف و جوانبده کائن برطاقم محللری و از جمله
 «لیتوانیا»، «براندبورغ»، «لهستان»، جهتلری حکملری آلتیه
 ادخال ایلدی ایسه ده مؤخرأ اهالی به ظلم و جورایتمکه باشلادقلرندن
 پروسیا لیلر ۱۴۵۴ده (توتونیک) جمعیتی علیه قیام ایتدیلر. اون
 سنه یی متجاوز دوام ایدن قیاملری هنکامنده «لهستان» حکومتیه
 دخالت ایتدکلرندن ۱۴۶۶ تاریخنده عقد اولنان «تورن» معاهده سی
 «پروسیا» الکاسنک بر قسمی لهلیلر و قسم دیگرینی «لهستان» ک
 نظارتی آلتیه اولمق اوزره (پروس توتونیک) دیه یه جمعیت
 مذکوره به ترک ایلدی.

﴿ پروسیا دوقه لقی ﴾

«پروسیا» ده آلبر ۱۵۲۵ - آلبر فره دریق ۱۵۶۸ - ژان
 سیژسمون ۱۶۱۸ - جورجی کلیوم ۱۶۱۹ - فره دریق کلیوم
 ۱۶۴۰ - اوچنجی فره دریق ۱۶۸۸ دوقه لقی مقامنده بولنمشدر.

آلبر Albert - «پروسیا» قطعه سنده برنجی دفعه
 اوله رق دوقه لقی هیئتتی تأسیس ایدن توتونیک جمعیتی رئیس (آلبر

دو براندبورغ (Albert de Brandebourg) اولوب موما اليه
 توتونيك شواليرينك مالکابه سی اولان «پروسيا» قطعہ سنی
 (پروسيا) دوقه لئی عنوانيله «لهستان» ک نظارتی آلتندہ اوله رق
 تشکیل وکندی عنوانی ده (پروسيا دوقه سی) نامنه تحویل ایلدی.
 خلفاری اولان (آلبر فرہ دریق = ایکنجی آلبر)، (ژان
 سیژسمون Jean Sigismond) پروسيا دوقه لئی خیلی توسیع
 ایتدیله.

فرہرچی کلیوم George-Guillaume — (ژان سیژسمون)
 دن سوکره دوقه لقی مقامنی احرار ایدن (جورجی کلیوم)
 ایسه «براندبورغ» قطعہ سی ایله «پروسيا» ده اجرای حکومت
 ایتیش فقط ایام حکومتی (اوتوزسنه محاربه سی) زمانه مصادف
 اولدینی وکندیسی پروتستان مذهبندہ بولندینی حالدہ مذکور
 محاربه مه داخله ایتیموب «پروسيا» نک تدیسنه سبب اولمشدر.

فرہرچی کلیوم Frédéric-Guillaume — بوکا (ایکنجی
 فرہ دریق کلیوم) دخی دیرلر. سالف الذکر (جورجی کلیوم) ک
 خلف وولدی اولان (فرہ دریق کلیوم) پدرینک مسلکی خلافتده
 حرکت و ۱۶۴۰ دن ۱۶۸۸ تاریخه قدر پروسيا دوقه لئی
 حسن صورتله اداره به بذل همت ایتدی. ۴۸ سنه قدر امتداد
 ایدر زمان حکومتی پروسياک قوه عسکریه سنک تنظیمی
 و اوتوز سنه محاربه سندن ناشی بوش قالان محللره اوتهدن
 بری دن فرار ایدن پروتستانلرک حسن قبول و فلمنک اصولی

برخی تنقیحات اجرا و فضله و بی لزوم کوردیکی مصارفی العا
وزراعت و صناعت سکتہ ایراث ایدن ویرکولری عفو ایدہ رک
اھالیسنی مسعود و احیا ایتدی .

۱۷۱۵ تاریخندہ دانمارقہ قرالی (دردنجی فرہ دریق) ک
اسوجلیر ایلہ آجدینی محاربه یہ مداخلہ ایدہ رک (فرہ دریق)
طرفی التزام و دیگری علیہ قیام ایتش و غلبہ لرندہ ایلدیکی
خدمتہ مکافاة حین معاہدہ « یومرانیا » ایاالتک بر قسم
اعظمی « پروسیا » یہ الحاق ایتدیرمشدر .

(فرہ دریق گلیوم) پروتستان آیندہ تعصب فوق العادہ سی
اولدینی جہتلہ مقدا « پروسیا » دن طرد اولنان پروتستان
کروہنی مملکتہ جلب ایتدیکی کبی اطرافدن کلن پروتستان
مہاجرلرینی دخی حسن صورتلہ قبول اید ایدی .

الحاصل ۱۷۴۰ تاریخنہ قدر امتداد ایدن ایام حکومتی جمع
خزینہ ایلہ تعلیم عسکرہ حصر ایدوب حتی ممالک اجنبیہ دن کلودہ
اردولرینہ عسکر قید اولنان نفرا تہ بیلہ بالذات تعایم ایدر و فقط
امرا و ضابطانی پروسیا زادکانندن نصب و تعیین ایلر ایدی .

ایکیمی فرہ دریق Frédéric II — بو ذات (بیوک فرہ دریق ،
عنوائی حائزدر مومالیہ پروسیا تختہ حین جلوسندہ ۲۸ یاشندہ
کنج برپرس اولوب پدری (گلیوم) ک براقش اولدینی خزائن
ایلہ عسا کر منتظمہ یہ مالک و شجاعت و قابلیت عسکریہ بی حائز
اولدینی جہتلہ توسیع حدود و تکثیر نفوذ سوداسنہ دوشدی .

اوسرده آلمانیا ایمپراطوری (آلتنبی شارل) وفات ایدمرك
ملکی آوستریا ایمپراطوریمچیسی اولوب وارنہسی بولنان قیزی
(ماری ترہز) انتقال ایلدیکدن مومالیہ ۱۷۴۲ دە «سیلزیاء»
ایالتہ اولان حقوقی اعلان واستردادنی ادعا ایدمرك «آوستریاء» یہ
سوق عسکر ایتدی.

برسنہ دن زیادہ آوستریا اردولریلہ اوغراشہرق مذکور
ایالتی «برسلو» معاہدہ سیلہ «پروسیاء» یہ الحاق ایلدی ۱۷۴۳ .
«سیلزیاء» نك الدن کیتمیسی (ماری ترہز) ی دلکیر ایتدیکی
جهتله موما الہا معاہدہ منعقدہ دن ایکی سنہ مرورندہ «پرو-
سیاء» یہ اعلان حرب ایلدی. فقط غلبہ بوکرہ دخی (فرہدریق)
طرفندہ قالمغین «درسد» دە عقد اولنان معاہدہ موجبہ آرتق
«سیلزیاء» صورت قطعہ دە «پروسیاء» یہ کسب ارتباط ایتدی ۱۷۴۵ .
آندن سوکرہ (فرہدریق) یدی سنہ محاربه سی ظہورینہ
دکین صلح ومسائلتہ امرار ایتدیکی ۱۰ سنہ قدر وقتی اصلاحات
داخلیہ یہ حصر ایدوب ترقیات علمیہ وادیہ یہ خیلی خدمت
ایتدیکی وتجارت وزراعتی دخی حمایہ ایدمرك اربابی تشویق
والتفاتلر ایلہ تلطف ایلدیکی جهتله «پروسیاء» اوروپا ایچندہ
نام آلتش وکنسیدیسی دخی حقیقہ بیوکلك عنوانی قازانان
حکمداران صرہ سنہ داخل اولمشدر. لکن بو حال دول
سائرہ نك غبطہ وحسدینی وبودہ (یدی سنہ محاربه سی) نك
ظہورینی انتاج ایلدی ۱۷۵۶ .

۴ بری منہ محاربہ سی — اشبو محاربہ آلمانیا بمحشدہ دخی بیان اولندینی اوزرہ «اوستریا» دولتک «فرانسہ»، «روسبہ»، «ساقسو-نیا»، «اسوج»، حکومتلریخی «پروسیا» یعنی (بیوک فرہدریق) علیہنہ اولہرق کندی دائرہ اتفاقہ آلمسندن عبارت ایدی .

محاربہ مذکورہدہ پروسیالیر یالکز انکلیزلی داخل اتفاقہ آله بیلمشلر ومتفقین ایلہ اوافق تفک محاربہ لردن باشقہ اون آلتی محاربہ عظیمہدہ شجاعت ومہارت عسکریہ لریخی گوسترمشلر ایسہدہ متفقینک کثرتی «پروسیا» ممالکندن برقسم اعظمک الدن کیتمنی بادی اولدی . فقط ۱۷۵۷ دە «روزباخ» Rosbach دە وقوع بولان محاربہ شدیدہ (فرہدریق)ک غلبہ سیلہ ختام بولدیقندن دشمن الہ دوشمش اولان کافہ ممالک استرداد اولدی . «ہوبر-تسبورغ» Hubertsbourg شہرندہ عقد اولنان معاہدہ ایلہدہ «سیلزیہ» ایالتی بتکرار «پروسیا» ایالاتندن معدود اولدینی اعلان ایدلدی ۱۷۶۳ .

(بیوک فرہدریق) معاہدہ مذکورہی متعاقب افکار سابقہ-سنہ براقدینی محلدن بدأ ایدہرک اول امردہ بتون مساعیسی محاربہ نتیجی اولان مضایقہنک دفع وازالہسی یولندہ صرف ایتدی ، بعدہ ویرگولری تعدیل وتنظیم وزراعت وتجارتی اولکندن زیادہ حمایہ وترویج ایدہرک آز وقت ظرفندہ پروسیا قرالیتی دول معظمہ صرہ سنہ ادخال ودین محاربہ لری اوروپانک ہرطرفی آل قانلرہ بویادینی جہتلہ ممالکندہ ہر دین ومذہب ایچون حریت کاملہ اعلان ایلدی .

«لهستان» ك «آستریا» ، «روسیه» دولتری یښته چین تقسیمنده اشتراك ایدرك «لهستان» ایلترندن معدود اولان «پروسیای غربی» (فره دریق) حصه سته اصابت ایتدی ۱۷۷۲، الحاصل ۱۷۸۶ تاریخه قدر دوام ایدن ۴۶ سته حکومتی زماننده اولجه اوروپاده نامی بیلله یاد اولنمیان «پروسیا» حکومتی بر دولت معظمه صورتته وضع ایلدی .

۱۰. ایکنجی فره دریو کلیوم — (بیوک فره دریق) دن سوگړه پروسیا تخته جلوس ایدن یکنی (ایکنجی فره دریو کلیوم) (بیوک فره دریق) ك حسن تربیه سنی کورمش بر پرنس اولوب ۱۷۹۷ تاریخه قدر ۱۳ سته حکومتی دوام ایلدی . زمان حکومتده و ۱۷۸۷ م ۱۲۰۴ هـ ده «روسیه» ايله دولت علیه عثمانیه یښته آچیلوبده «قریم» شبه جزیره سنك «روسیه» یه انتقالی موجب اولان محاربه مزده (فره دریو کلیوم) آلمانیا ایمپراطوری (ایکنجی ژوزف) ی روسیه لیلر [ایکنجی قازینه] لهنه تحریك و اتفاقی ترویج ایلدی .

۱۷۹۱ ده دخی هر نه قدر «فرانسه» علیه اوروپا دولتری ايله اتفاق ایلدی ایسه ده . مؤخرآ آنلردن آیریلوب ۱۷۹۵ ده خصوصی اوله رق «فرانسه» ايله عقد اتفاق ایتش و «لهستان» ك ایکنجی مقاسمه سی زمان حکومته تصادف ایلدیکی جهته بو مقاسمه ده دخی پروسیانك جنوب جهتدن حدودینی توسیعه همت ایلمشدر .

۱۸۶۱ اوچنجی فروردین کلبوم مومالیه پدری (ایکنجی فروردین کلبوم) ک وفاتنده ۲۸ یاشنده اولدینی حالده مقامنی احراز ایلدی ۱۷۹۷ .

کندیسی عاقل و درایتی یرنده و دور امدیشلسکی تأمین حکومت ایچون دکرنده برذات نادرالامثال اولوب زمان حکومتده روسیالیلر اوروپا دولترینک (ناپولیون بوناپارت) علیه ایتدکلی ایفاقه داخل اولیوب بی طرفلنی التزام و بوسایهده روسیانی مومالیهک صدماتندن تخلص ایلدی ایسهده (ناپولیون) ک ترقی شوکتی تنقیصه غیرت ایدن دول معظمهک . بؤخرأ اصرار و تهدیداتی اوزرینه ناچار آنلرک اتفاقه داخل اولدی . فقط ۱۸۰۶ ده ایتدکلی « ایانا » محاربهسی (ناپولیون) ک غلبه سیله « برلین » شهریک فراسزلر طرفندن ضبطنی و اوج سنه صوگره وقوع بولان « تیلست » معاهدهسی . و حینجه « روسیا » مالکندن بر قسمک الدن کیتمی استاج ایلدی ۱۸۰۹ . آندن صوگره روسیالیلر بی طرفلق مسلکی اختیار ایله مملکتک عمراننه و بطامات و ترقیات داخلیهک اتمامنه حصر ایتمشلردر .

دردنجی فروردین کلبوم — (اوچنجی فروردین کلبوم) ک اوغلی (دردنجی فروردین کلبوم) ک ۱۸۶۱ تاریخنه قدر ۲۱ سنه امتداد ایدن زمان حکومتی قانون اساسی وضعندن طولانی ظهوره کلی داخل قاریشقلر ایله کچمش و تاریخ مذکورده زمام حکومتی برادری (فروردین کلبوم) . ترک ایلمشدر .

بشنجی فره در بریو کلیوم - بو ذات برادری (دردنجی
 فره در بریو کلیوم) ك تاریخ وفاتی اولان ۱۸۶۱ ده مستقل پروسیا
 قرالی اولدی. مومالیه ۱۸۶۳ ده آوستریالیلرایله متفقاً «دانیمارقه»
 علیه آجدقلى محاربه ده شلزویق، هولستاین، ایالتی ملکنه
 ضم و ۱۸۶۶ ده «ایتالیا» ایله عقد اتفاق ایدرك وقوع بولان
 «صادوا» محاربه سنده دخی آوستریالیلری مغلوب و فرانسرلر
 ایله ایتدیکی ۱۸۷۱ محاربه سنده پروسیا قراللفنه عموم آلمانیا
 اعراضورانی عنوانی و کندی به (برنجی فره در بریو کلیوم) نامنی
 علاوه ایلدی.

وفاتنده هر نه قدر اوغلی (فره در بریو) (اوجتجی فره در بریو)
 عنوانیله پروسیا تاجی کیدی ایسه ده چند ماه مرورنده بوغاز
 خسته لغندن وفات ایتمله الیوم حکمران اولان (ایکنجی
 فره در بریو کلیوم) حضرتلری بدی (فره در بریو) ك مقامی
 احراز ایامشدر ۱۸۸۸ .

فصل خامس

﴿ تکمله ﴾

بوفصلده (فلمنك) و (بلجیقا) کی حکومتات صغیره احوالئك
 ذكرندن صرف نظر ایدیلهرك یالگنز (ایتالیا) نك مختصراً بیانی
 ایله اکتفا ایدامشدر .

ایتالیانک احوالی

۱

«ایتالیا» قرون وسطا دن بری بر رینہ ضد و متفرق اولہ رق (حکومت عیدہ دن عبارت ایدی .

«ایتالیا» نک بو حالندن استفادہ یہ قیام ایدن (فرانسه) (آلمانیا) ، (اسپانیا) حکمدارلری مذکور مملکتی ضبط و تصرف ایچون آرہ لرندہ خیلی محاربه لر آچمشلر ونہایت «ایتالیا» نک بر قسمی قبضہ تصرفلرینہ کچرمشلردر . (ناپولیون) ک نجم اقبالہ عارض اولان انخساف اوزرینہ ۱۸۱۵ دہ عقد اولٹان «ویانہ» قونفرہ سندہ ویریلن قرار ، وجبجہ مقدا پاپا جنابلرینک حکومت جسمانیہ سنہ تابع اولان «ایتالیای وسطی» پاپالق مقامہ اعادہ و تسلیم اولندینی و «ناپولی» اسکی حکمدارلرینہ ویرلدیکی کبی «ایتالیای شمالی» جہتی آوستریاہ ترک ایدلدی . «ساردیا» آطہ سنہ مالک اولان (صاوا) ویا (تورن) خاندانی دخی مستقل بر اقلدی .

معاهدہ مذکورہ دن چند سنہ مرورندہ «ایتالیا» دہ تفرد فکری اوپاندینی و آوستربالیر حال حاضرک بقاسنہ تثبیت ایلدیکی جہتلہ ۱۸۲۱ دہ میانہ دہ غائلہ حرب وقوعہ کلش ونتیجہ حربی آوستربالیر قازانمقلہ ایتالیانر نائل مرام اولہ مامشلردر .

او آرالق ساردنیا قراللی باش وکیلی بولنان (قونتقاوور) ایتالیانک اتحادی ایچون دول سائرہ نک موافقت و توجہنی استحصال

ضمننده صرف ایتدیکی غیرت و همت فوق العاده ایله تاریخده نام
براقشدر . ۰ ۶ ۰

دولت علیه عثمانیه نك روسیه لیلر ایله ایتدیکی ۱۸۵۶
محاربه سنده (فرانسه) ، (انكلتره) دولتری دولت عثمانیه نك
امدادینه كلدكلری صروده ساردنیالیلر دخی متفقین عدادینه
داخل اولدیغندن اشبو محاربه خارجه « ایتالیا » یی « آوستریا » یه
قارشی مخالفتدن منع ایلدی . لکن آوستریالیلر ۱۸۵۹ ده ایتالیا
اقسامنده داخل اولان « پیه مون » قطعه سی اوزرینه وقوع بولان
هجومده ایتالیالیلر و خصوصیه ساردنیالیلر آوستریا عسکرینه
مقابله کشتاب ایلدی .

بو صروده فرانسه ایمپراطوری (اوچنجی ناپولیون)
ساردنیا قرائنك معاونته گلنجه آوستریالیلر مغلوب اولغین
« ویللافرانق » ده عقد اولان مصالحه موجبجه « لومباردیا » قطعه سی
آوستریادن تفریق اولنه رق ساردنیا قرائلغه ویرلدی . آوستریالیلر
طرفی التزام ایدن ایتالیا پارسلری « ایتالیا » دن طرد ایلدی ۱۸۵۹ .
« ویللافرنق » معاهده سنی متعاقب جنرال (غاریبالدی
Garibaldi) نك ریاستی آلتنده بولان ایتالیانلر بر جسم واحد
هیئتنده بولنسی مقصدینی اورتیه قویه رق عظیم بر مخالفته قیلم
و ساردنیالورلر دخی اهل قیامه معاونت ایلدیکندن ۱۸۴۰ ده
ایتالیانك حكومات صغیره سی برلشدریلرک (ایتالیا قرائلی)
تجوانی آلتنده بر حكومت تشکیل اولنمش و پالکنز « ونديك »

قطعہ سنک آوستریادہ و « روما » نک پاپالر النده قلمسہ قرار
ویرلیدیگی کبی « نپس » و « سادوا » ناحیہ لری فرانسه یہ ترک ایدلمشدر .
« ساردنیا » ایتالیا حکومتلری انجندہ اک اپلری کیدہ فی اولدینی

جہتلہ ۱۸۶۱ دە قرالری بولان (ویقتور اما نوئل Emmanuel Victor) ی ایتالیا قرالی نصب و انتخاب ایللمشدر .

۱۸۶۶ دە ایتالیا لیلر « آوستریا » ایلہ « پروسیا » بینندہ وقوع
بولان « سادوا » محاربہ سندہ پروسیا لیلر ایلہ اتفاق ایدہ رک آوستریا لیلر
عاینہ حرکت ایتمش اولدقلرندن « براغ » شهرندہ عقد اولنان
معاهدہ ایلہ « ونڈیک » قطعہ سی « آوستریا » دن تفریق دینئہ ژفی
« ساردنیا » قرالیتہ الحاق اولدینی مثللو ۱۸۷۰ دە « برانسه »
ایلہ « آلمانیا » آره سندہ ظهور ایدن محاربہ اتماسندہ دخی (ویقتور
امانوئل) بر فرقه عسکر ایلہ « روما » یہ گروب یالکگز پاپانک
حکومت روحانیہ سندہ تعرض ایتہ رک حکومت جسمانیہ سی
صبط و مقر حکومتی « فلورنسه » دن « روما » یہ نقل ایلدی .
بو صورتلہ « ایتالیا » حکومت واحدہ هیئتہ کیرہ رک الیوم
اوروپانک دول معظمہ سی عدادینہ داخل اولدی .

حائے جلد ثالث

